

سال یازدهم ریاضی

۶ مهر ۱۴۰۳

نقد و اجتیاح سوال

تعداد کل سوالات جهت پاسخ گویی: ۸۰ سوال نکاه به گذشته (اجباری) + ۶۰ سوال نکاه به آینده (انتخابی)
مدت پاسخ گویی به آزمون: ۱۱۰ دقیقه سوالات نکاه به گذشته (اجباری) + ۸۵ دقیقه سوالات نکاه به آینده (انتخابی)

وقت پیشنهادی (دقیقه)	شماره صفحه (دفترچه سوال)	شماره سوال	تعداد سوال	نام درس	عنوان
۳۰	۴-۶	۱-۱۰	۱۰	طراحی	ریاضی (۱)
		۱۱-۲۰	۱۰	آشنا	
۳۰	۷-۱۰	۲۱-۳۰	۱۰	طراحی	هندرسه (۱)
		۳۱-۴۰	۱۰	آشنا	
۳۰	۱۱-۱۴	۴۱-۵۰	۱۰	طراحی	فیزیک (۱)
		۵۱-۶۰	۱۰	آشنا	
۲۰	۱۵-۱۸	۶۱-۷۰	۱۰	طراحی	شیمی (۱)
		۷۱-۸۰	۱۰	آشنا	
۱۱۰	۴-۱۸	۱-۸۰	۸۰	مجموع	
۱۵	۱۹-۲۰	۸۱-۹۰	۱۰	حسابان (۱)	
۳۰	۲۱-۲۴	۹۱-۱۰۰	۱۰	طراحی	هندرسه (۲)
		۱۰۱-۱۱۰	۱۰	آشنا	
۳۰	۲۵-۲۹	۱۱۱-۱۲۰	۱۰	طراحی	فیزیک (۲)
		۱۲۱-۱۳۰	۱۰	آشنا	
۱۰	۳۰-۳۱	۱۳۱-۱۴۰	۱۰	شیمی (۲)	
۸۵	۱۹-۳۱	۸۱-۱۴۰	۶۰	مجموع	
۱۹۵	۴-۳۱	۱-۱۴۰	۱۴۰	جمع کل	

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

پدیدآورندگان آزمون عصر

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
فرشاد حسن‌زاده - حسین حاجیلو - مهدی ملارمضانی - محمد بعیرابی - حامد فردی - علی ارجمند - بهرام حلاج - علی شهرابی - سهیل حسن‌خان‌پور - مجتبی نادری - احسان غنی‌زاده - جواد زنگنه‌قاسم‌آبادی - امیرهوشنگ خمسه - مسعود برملاء	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
امیرمحمد کریمی - مرتضی نوری - سجاد داولطلب - اسماعیل میرزایی - امیرحسین ابومحبوب - نیما خانعلی‌پور - محمد حمیدی - بهنام کلاهی - سرژ یقیازاریان تبریزی - محمدابراهیم توzenده‌جانی - مهرداد ملوندی - سوگند روشنی - حسین حاجیلو - هادی فولادی - احمد رضا فلاخ - سید محمد رضا حسینی‌فرد - فرزانه خاکپاش	هندسه (۱) و (۲)
زهره آقامحمدی - محمد باغبان - عبدالرضا امینی‌نسب - عبدالله فقه‌زاده - محمدرضا شیروانی‌زاده - سیاوش فارسی - بابک اسلامی - پوریا علاقه‌مند - مهدی براتی - سینا عزیزی - سعید شرق	فیزیک (۱) و (۲)
پیمان خواجه‌ی مجد - محمدرضا پورچاوید - سعید تیزرو - محمد عظیمیان زواره - امیرحسین طبی - روزبه رضوانی - میلاد شیخ‌الاسلامی خیاوی - محمد فلاخ‌نژاد - سید رحیم هاشمی‌دهکردی - موسی خیاط علی‌محمدی - محبوبه بیک‌محمدی‌عینی - جهان پناه‌حاتمی	شیمی (۱) و (۲)

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

مسئول درس مستندسازی	گروه ویراستاری		گزینشگر و مسئول درس	نام درس
	رتبه‌های پرتو	اساتید		
سمیه اسکندری	سیدسپهر متولیان، رامتین برزکار	محمد حمیدی، احسان غنی‌زاده، ایمان چینی‌فروشان، حمیدرضا رحیم‌خانلو	مهدی ملارمضانی	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
سمیه اسکندری، عادل حسینی	رامین برزکار، سیدسپهر متولیان	مهبد خالتی	امیرمحمد کریمی	هندسه (۱) و (۲)
علیرضا همایون‌خواه	سینا صالحی، آرمان قنواتی	حسین بصیرتر کمبور، بابک اسلامی	مهدی شریفی	فیزیک (۱) و (۲)
سمیه اسکندری	آرمان قنواتی	امیررضا حکمت‌نیا، احسان پنجه‌شاهی	ایمان حسین‌نژاد	شیمی (۱) و (۲)

گروه فنی و تولید

بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محیا اصغری / مسئول دفترچه: عادل حسینی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
فاطمه علی‌یاری	حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی
حمید محمدی	ناظارت چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دقيقة ۳۰

ریاضی (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۷۰

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس ریاضی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدھید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

ریاضی (۱)

۱- در یک دنباله حسابی، جمله عمومی، a_n است. اگر $a_7a_8 = ۳۳$ و $a_7a_۸ = ۱۳$ باشد، در این صورت جمله پنجم این دنباله، کدام می‌تواند باشد؟

۱۱ (۴)

۹ (۳)

۵ (۲)

۷ (۱)

۲- مساحت شش‌ضلعی منتظمی به طول ضلع $\frac{۲}{۳}$ ، چند برابر $\sqrt{۳}$ است؟

۲ (۴)

۳ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۳- برای اعداد حقیقی a و b ، اگر $a + b = ۰$ ، $a^۳ + b^۳ + ۲ab = ۲۵$ برقرار باشد، حاصل $a - b$ کدام است؟

-۱۱ (۴)

-۷ (۳)

۱۱ (۲)

۴ (۱)

۴- اگر $A = (1 - \sin \alpha)(1 + \cos \alpha)$ ، آن‌گاه حاصل $\sin \alpha - \cos \alpha = \frac{۱}{۳}$ کدام است؟

-۱ (۴)

۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵- در حل معادله درجه دوم $۲x^۲ + ۴x - ۲۰ = ۰$ به روش مریع کامل، پس از آن که ضریب $x^۲$ برابر یک می‌شود، عددی که به دو طرف تساوی اضافه

می‌کنیم، کدام می‌تواند باشد؟

۵ (۴)

۶۴ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۶- اگر برد تابع $f = \{(1, m-2), (2m-4, -1), (1, 2m-2m^2), (-1, -1)\}$ کدام

است؟

{-1} (۴)

{1, -1/2} (۳)

{-1/2} (۲)

{} (۰)

۷- دامنه یک تابع همانی بازه $[1, 4]$ است. اگر برد این تابع، دامنه تابع چند جمله‌ای $f(x) = 2x^2 - 5x + 1$ باشد، برد تابع f کدام است؟

$$\left[-\frac{17}{8}, 11\right] \quad ۴$$

$$[-2, 11] \quad ۳$$

$$\left[-\frac{17}{8}, 13\right] \quad ۲$$

$$[-2, 13] \quad ۱$$

۸- با حروف کلمه Corona virus چند کلمه ۴ حرفی با حروف متمایز می‌توان نوشت بهطوری که با حروف صدادار شروع و با حروف صدادار تمام شود؟

۸۶۴) ۴

۷۲۰) ۳

۵۰۴) ۲

۳۶۰) ۱

۹- با ارقام ۱ تا ۶ یک عدد شش رقمی که ارقام آن تکراری نیست می‌نویسیم. با چه احتمالی، ارقام آن یکی در میان زوج و فرد هستند؟

$$\frac{1}{12} \quad ۴$$

$$\frac{1}{10} \quad ۳$$

$$\frac{1}{8} \quad ۲$$

$$\frac{1}{6} \quad ۱$$

۱۰- هریک از متغیرهای «میزان بارندگی در طول روز»، «نوع شغل افراد یک جامعه» و «درجه‌های اشخاص در ارتش»، به ترتیب چه نوع کمیتی هستند؟

۲) کیفی اسمی، کیفی ترتیبی، کیفی گسسته

۱) کمی پیوسته، کیفی ترتیبی، کمی گسسته

۴) کیفی اسمی، کیفی اسمی، کمی گسسته

۳) کمی پیوسته، کیفی اسمی، کیفی ترتیبی

ریاضی (۱) – سوالات آشنا

۱۱- اگر جملات یک دنباله هندسی با قدرنسبت r را نصف کنید، دنباله‌ای حسابی با قدرنسبت d خواهد داشت. مقدار $r+d$ کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad ۴$$

$$\sqrt{2} \quad ۳$$

$$1 \quad ۲$$

$$0 \quad ۱$$

۱۲- در یک مثلث با مساحت ۱۵، زاویه بین دو ضلع با اندازه‌های ۵ و ۱۲ برابر با α است. مقدار α بر حسب درجه کدام می‌تواند باشد؟

۴۵°) ۴

۹۰°) ۳

۶۰°) ۲

۳۰°) ۱

۱۳- اگر $A = \sqrt[3]{\sqrt[3]{16}} \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{4}{3}}$ باشد، حاصل $\frac{1}{3}(2A)$ کدام است؟

۱) ۴

۰/۷۵) ۳

۰/۵) ۲

۰/۲۵) ۱

۱۴- به ازای کدام مجموعه مقادیر m ، معادله درجه دوم $(m^2 - 1)x^2 + 6x + m - 2 = 0$ ، دارای دو ریشه حقیقی است؟ $\frac{1}{2} \neq m$

-۱ < m < $2/5$ (۴)-۱ < m < $3/5$ (۳)-۲ < m < $3/5$ (۲)-۲ < m < $2/5$ (۱)

۱۵- نقاط (β, β) و $(1, \beta)$ روی یک سهمی واقع شده‌اند و عرض رأس سهمی برای $\frac{1}{2}$ - است. اگر سهمی محور y را در نقطه‌ای به عرض $\frac{3}{2}$ قطع

کند، مقدار β کدام است؟

-۱ (۴)

-۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۶- فرض کنید مجموعه جواب نامعادله $\frac{((m^2 - 1)x^2 - 4mx + 4)(x - 3\sqrt{x} + 2)}{2x - 3} \geq 0$ ، به ازای $\frac{3}{2} > x$ ، بازه $[2, 4]$ باشد، مقدار m ، کدام

است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

۲) صفر

-۲ (۱)

۱۷- تعداد اعداد طبیعی چهار رقمی بخش پذیر بر ۵ با ارقام غیرتکراری، کدام است؟

۹۷۲ (۴)

۹۶۸ (۳)

۹۵۲ (۲)

۹۴۸ (۱)

۱۸- ۴ وزیر هر کدام با یک معاون به چند طریق می‌تواند روی ۸ صندلی در دو ردیف روبروی هم بنشینند به‌طوری که هر وزیر دقیقاً روبروی معاونش

قرار بگیرد؟

۲۸۸ (۴)

۳۸۴ (۳)

۱۶۸۰ (۲)

۸! (۱)

۱۹- یک تاس سالم را سه بار به‌طور متوالی پرتاب می‌کنیم. احتمال «رو» شدن حداقل یک بار عدد ۶ کدام است؟

 $\frac{31}{72}$ (۴) $\frac{91}{216}$ (۳) $\frac{41}{108}$ (۲) $\frac{13}{36}$ (۱)

۲۰- به تصادف یک عدد طبیعی دو رقمی انتخاب می‌شود. با کدام احتمال، عدد انتخابی مضرب ۳ یا ۵ است؟

 $\frac{8}{15}$ (۴) $\frac{7}{15}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۱)

۳۰ دقیقه

هندسه (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۹ تا ۹۶

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس هندسه (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه (۱) - نگاه به گذشته

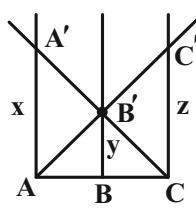
۲۱- یک کره به شعاع ۱۰ داریم که آن را با صفحه P تقاطع می‌دهیم. سپس صفحه Q را عمود بر P و مماس بر سطح مقطع ایجاد شده توسطصفحة P ، با کره تقاطع می‌دهیم. اگر مساحت سطح مقطع اول 64π باشد، مساحت مقطع دوم (صفحة Q و کره) چند است؟

$$25\pi \quad (۲)$$

$$30\pi \quad (۱)$$

$$32\pi \quad (۴)$$

$$36\pi \quad (۳)$$

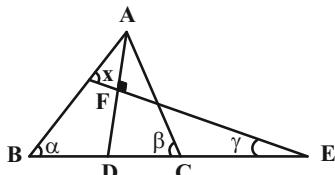
۲۲- در شکل رو به رو سه خط $A'A'$ ، BB' و $CC' = z$ با هم موازی‌اند و $AA' = x$ و $BB' = y$ باشند. معکوس مقدار y بر حسب x و z کدام است؟

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{z} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{z} \right) \quad (۲)$$

$$\frac{1}{x^2} + \frac{1}{z^2} \quad (۳)$$

$$\frac{xz}{x+z} \quad (۴)$$

۲۳- در شکل زیر AD نیمساز زاویه A است، زاویه x کدام است؟

$$\frac{\beta - \alpha}{2} \quad (۲)$$

$$\alpha + \beta \quad (۱)$$

$$\frac{\gamma}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{\alpha + \beta}{2} \quad (۳)$$

۲۴- مثلثی به طول اضلاع ۳، a و b با مثلثی به طول اضلاع ۳، ۴ و ۵ متشابه است. دو مثلث قابل انطباق نیستند. بیشترین محیط از مثلث اول کدام

است؟

$$9 \quad (۲)$$

$$7/2 \quad (۱)$$

$$13/5 \quad (۴)$$

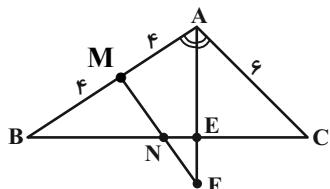
$$10 \quad (۳)$$

محل انجام محاسبات

۲۵- در مثلث قائم الزاویه ABC با رأس قائم A، M و N اوساط AB و BC هستند و نیمساز زاویه A ضلع BC را در E و خط MN را

در F قطع می‌کند. اگر $AB = 8$ و $AC = 6$ باشد. NF چند است؟

۱ (۱)

۱/۵ (۲)

۲ (۳)

۰/۷۵ (۴)

۲۶- در یک چند ضلعی شبکه‌ای، مجموع تعداد نقاط درونی و مرزی، ۳ برابر عدد مساحت چند ضلعی است. مساحت این چند ضلعی کدام است؟

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

۲ (۲)

۱/۵ (۱)

۲۷- اگر در یک چهارضلعی تناسب $\frac{7a - 4b}{2c}$ بین زوایای داخلی آن برقرار باشد، آنگاه کدام است؟

 $\frac{1}{2}$ (۲)

۲ (۱)

۴ (۴)

 $\frac{1}{4}$ (۳)

۲۸- در مثلث قائم الزاویه $\hat{A} = 90^\circ$, $\hat{B} = 22^\circ$, $\hat{C} = 45^\circ$ است. طول وتر این مثلث چند برابر طول کوچک‌ترین ارتفاع آن است؟

۴ (۴)

 $2\sqrt{3}$ (۳)

۲ (۲)

 $2\sqrt{2}$ (۱)

۲۹- دو صفحه متقاطع P و P' بر صفحه Q عمود هستند. خط L فصل مشترک P و P'، خط d' فصل مشترک P و Q و نقطه A در

صفحة Q واقع است. اگر خط d از نقطه A گذشته و بر صفحه P عمود باشد، کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) خط d بر صفحه P' عمود است.

(۲) خط d درون صفحه Q قرار دارد.

(۳) خط d بر خط L عمود است.

(۴) خط d بر خط L' عمود است.

۳۰- مربع ABCD و نقطه E واقع بر ضلع CD مفروض‌اند. نیمساز زاویه EAB را رسم کرده تا ضلع BC را در نقطه F قطع کند.

حاصل برابر کدام است؟ $BF + DE$

BD (۴)

AF (۵)

AE (۲)

AB (۱)

محل انجام محاسبات

هندسه (۱) - سوالات آشنا

۳۱- نقطه A و خط d و صفحه P مفروض‌اند. در رسم صفحه‌ای گذرا از نقطه A، موازی خط d و عمود بر صفحه P، در کدام حالت، تعداد

جواب‌ها، بی‌شمار است؟

$d \perp P$ (۱)

$d \parallel P$ (۲)

$d \cap P \neq \emptyset$ (۳)

$d \cap P = d$ (۴)

۳۲- مثلث ABC یک مثلث حاده‌الزاویه است. عمودمنصف ضلع BC و نیمساز زاویه B در نقطه M در خارج مثلث متقاطع‌اند. کدام گزینه

درست است؟

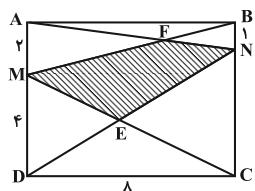
$\hat{B} < 2\hat{C}$ (۱)

$\hat{B} > 2\hat{C}$ (۲)

$\hat{A} < \hat{B}$ (۳)

$\hat{A} > \hat{B}$ (۴)

۳۳- مستطیل ABCD مطابق شکل زیر مفروض است. مساحت چهار ضلعی MENF، کدام است؟

$\frac{104}{9}$ (۱)

۱۳ (۲)

$\frac{47}{3}$ (۳)

۱۶ (۴)

۳۴- رأس‌های یک مثلث متساوی الاضلاع بر روی اضلاع یک مثلث متساوی الاضلاع دیگر قرار دارد، به طوری که اضلاع آن‌ها بر یکدیگر عمودند.

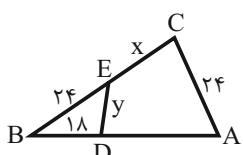
نسبت مساحت مثلث بزرگتر به مساحت مثلث کوچکتر، کدام است؟

۴ (۱)

۳ / ۵ (۲)

$2\sqrt{3}$ (۳)

۳ (۴)

۳۵- در شکل زیر، $AB = 48$ و $E\hat{C}A = B\hat{D}E$ است. مقدار $\frac{X}{Y}$ کدام است؟

۱ (۱)

$\frac{1}{2}$ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۳)

۲ (۴)

محل انجام محاسبات

-۳۶- حجم جسم حاصل از دوران مثلث قائم‌الزاویه ABC با ضلع‌های قائم AB و AC، به ترتیب با اندازه‌های ۵ و $2\sqrt{6}$ واحد، حول خط گذرا از رأس C و موازی ضلع AB، کدام است؟

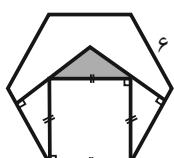
۸۰π (۴)

۷۵π (۳)

۷۰π (۲)

۶۰π (۱)

-۳۷- در شش‌ضلعی منتظم زیر، مساحت ناحیه هاشورخورده چند سانتی‌متر مربع است؟

 $3\sqrt{3}$ (۱) $2\sqrt{3}$ (۲)

۳ (۳)

۲ (۴)

-۳۸- در یک مثلث با زاویه 138° ، کوچکترین زاویه بین دو نیمساز خارجی به درجه، کدام است؟

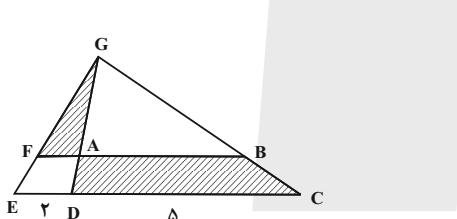
۴۲ (۴)

۳۴ / ۵ (۳)

۱۱ / ۵ (۲)

۲۱ (۱)

-۳۹- در شکل زیر، $DG = 3DA$ و اندازه پاره‌خط‌های DE و DC، به ترتیب، ۲ و ۵ واحد هستند. مساحت مثلث AFG، چند درصد مساحت ذوزنقه ABCD است؟

ذوزنقه ABCD است؟

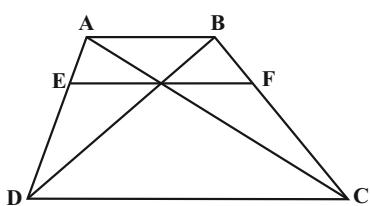
۴۰ (۱)

۳۶ (۲)

۳۲ (۳)

۲۴ (۴)

-۴۰- در شکل زیر، $AB \parallel EF \parallel DC$ و $AB = DC$ ، به ترتیب ۵ و ۹ واحد است. اندازه پاره‌خط EF، کدام است؟

 $\frac{45}{7}$ (۱) $\frac{45}{6}$ (۲) $3\sqrt{5}$ (۳)

۷ (۴)

محل انجام محاسبات

۳۰ دقیقه

فیزیک (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۴۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

طفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس فیزیک (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک (۱) – نگاه به گذشته

۴۱- اگر یکای کمیت انرژی در SI را بحسب یکای کمیت‌های اصلی بهصورت $\frac{ac^2}{b^2}$ نشان دهیم، در این صورت $\frac{ac^2}{b^2}$ بهترتبیب از راست

به چپ، یکای کدام کمیت‌ها هستند؟

(۲) فشار - تندری - نیرو

(۱) فشار - شتاب - نیرو

(۴) نیرو - تندری - فشار

(۳) نیرو - شتاب - فشار

۴۲- ... از کمیت‌های اصلی SI و ... از کمیت‌های فرعی آن می‌باشند.

(۲) جرم و زمان - طول و نیرو

(۱) حجم و جرم - زمان و انرژی

(۴) نیرو و دما - سرعت و شدت جریان

(۳) طول و جرم - مساحت و نیرو

۴۳- نمک، شیشه و یخ بهترتبیب جزء کدام دسته از جامدات می‌باشند؟

(۲) بلورین - آمورف - آمورف

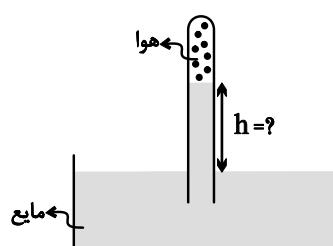
(۱) بلورین - بلورین - آمورف

(۴) بلورین - آمورف - بلورین

(۳) آمورف - آمورف - بلورین

۴۴- در شکل زیر، مایع در حال تعادل است. اگر فشار هوای محبوس در انتهای لوله برابر با 7cmHg باشد، ارتفاع h چند سانتی‌متر است؟

$$h = \frac{P_0 - P_{\text{هوای محیط}}}{\rho g} = \frac{13 - 7}{13/6} \text{ cm} = 4.5 \text{ cm}$$

۶۸ (۱)

۱۳۶ (۲)

۸۲ (۳)

۱۶۴ (۴)

۴۵- جسمی با تندری ثابت $\frac{m}{s}$ در حال حرکت است. تندری جسم چند متر بر ثانیه افزایش یابد تا انرژی جنبشی آن ۹۶ درصد افزایش پیدا کند؟

۴۹ (۴)

۸۴ (۳)

۱۴ (۲)

۳۴/۳ (۱)

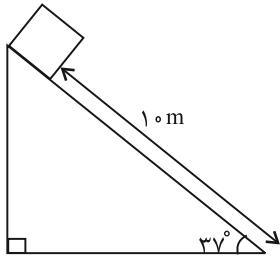
محل انجام محاسبات

-۴۶- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg روی سطح شیب داری از حالت سکون شروع به حرکت می کند. اگر در طول مسیر کار کل انجام شده روی

$$\text{جسم برابر } J = 140 \text{ باشد، اندازه نیروی اصطکاک بین جسم و سطح چند نیوتون است؟} \quad (6)$$

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \cos 37^\circ = 0.8)$$

- ۴) ۱
۸) ۲
۱۰) ۳
۱۲) ۴

-۴۷- دما نسبتی ساخته ایم که دمای آب 10°C را 25°C و دمای آب 50°C را 5°C نشان می دهد. این دما نسبت اختلاف دمای 35°C را چند درجه نشان می دهد؟

$$90) ۴ \quad 70) ۳ \quad 50) ۲ \quad 35) ۱$$

-۴۸- درون ظرفی 400 g مخلوط آب و یخ در دمای صفر درجه سلسیوس در حالت تعادل قرار دارد. اگر فلزی به جرم 200 g و دمای 105°C را داخل آب بیندازیم، بعد از برقراری تعادل، دمای آب به 5°C می رسد. جرم یخ چند گرم بوده است؟

$$J_{\text{فلز}} = 840 \frac{\text{J}}{\text{kgK}}, J_F = 336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}} \quad (420^\circ\text{C} = 420 \text{ کلوگراد})$$

$$50) ۴ \quad 2/5) ۳ \quad 5) ۲ \quad 25) ۱$$

-۴۹- مقداری گاز کامل را در طی یک فرایند به صورت خیلی سریع متراکم می کنیم. در این صورت انرژی درونی و فشار گاز به ترتیب چگونه تغییر می کنند؟

$$1) \text{ ثابت می ماند - افزایش می یابد} \quad 3) \text{ افزایش می یابد - افزایش می یابد}$$

$$2) \text{ افزایش می یابد - کاهش می یابد} \quad 4) \text{ کاهش می یابد - کاهش می یابد}$$

-۵۰- چند مورد از عبارت های زیر نادرست است؟

الف) در ماشین های گرمایی با ترکیب چند فرایند ترمودینامیکی، دستگاه مقداری گرما از محیط دریافت و بخشی از آن را به کار روی محیط تبدیل می کند.

ب) از نظر تاریخی، نخستین ماشین های گرمایی، ماشین های درون سوز هستند.

پ) در حالت کلی، بازده ماشین های برون سوز بخار بیشتر از بازده ماشین های درون سوز بزرگی است.

ت) اگر در چرخه یک ماشین گرمایی، تمام گرمایی گرفته شده از منبع دما بالا به کار تبدیل شود، قانون اول ترمودینامیک نقض می شود.

$$4) ۴ \quad 3) ۳ \quad 2) ۲ \quad 1) ۱$$

محل انجام محاسبات

فیزیک (۱) - سوالات آشنا

۵۱- ابزار زیر یک وسیله اندازه‌گیری طول است. این وسیله چه نام دارد و دقت اندازه‌گیری آن کدام است؟

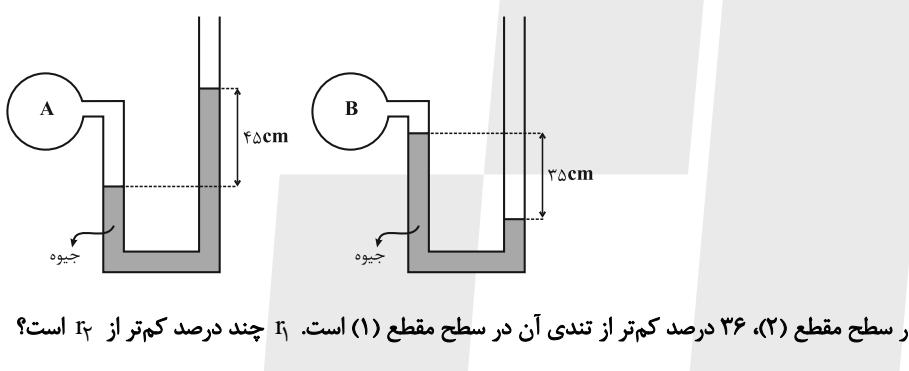
- (۱) ریزسنج و ۰ / ۰ ۰ ۱mm
- (۲) کولیس و ۰ / ۰ ۰ ۱mm
- (۳) ریزسنج و ۰ / ۰ ۰ ۳mm
- (۴) کولیس و ۰ / ۰ ۰ ۳mm

۵۲- در یک آزمایش، جرم و حجم یک جسم جامد را مطابق شکل زیر، پیدا می‌کنیم. با توجه به داده‌های روی شکل چگالی جسم در SI، چقدر است؟

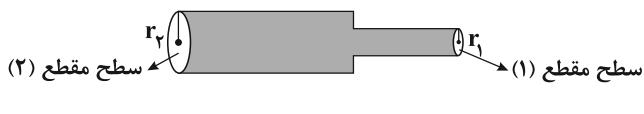
- (۱) ۲۵۰۰
- (۲) ۲۰۵۰
- (۳) ۲/۵
- (۴) ۲/۰۵

۵۳- اگر فشار هوا در محل آزمایش ۷۵ سانتی‌متر جیوه باشد، فشار گاز درون مخزن A چند برابر فشار گاز درون مخزن B است؟

- (۱) $\frac{9}{7}$
- (۲) ۲
- (۳) $\frac{16}{7}$
- (۴) ۳

۵۴- در شکل زیر تندي شاره تراکمن‌پذير در سطح مقطع (۲)، ۳۶ درصد کمتر از تندي آن در سطح مقطع (۱) است. آنچند درصد کمتر از ۱۲ است؟

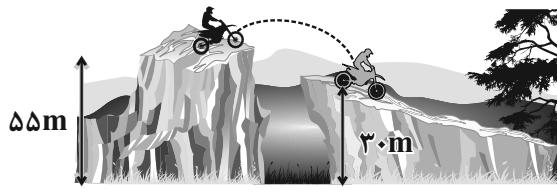

- (۱) ۶۴
- (۲) ۴۰
- (۳) ۸۰
- (۴) ۲۰

۵۵- در شکل زیر، موتورسوار با سرعتی به بزرگی $20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ از تپه اول جدا می‌شود. اگر تنها نیروی مؤثر، نیروی وزن باشد، بزرگی سرعت آن در لحظه

$$(g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

رسیدن به تپه دوم، چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۲۵
- (۲) ۲۸
- (۳) ۳۰
- (۴) ۴۰

محل انجام محاسبات

۵۶- گلوله‌ای به جرم 40g با سرعت افقی که بزرگی آن $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ است، به دیواری برخورد می‌کند و پس از طی مسافت 20cm داخل دیوار، متوقف می‌شود. کار نیرویی که دیوار به گلوله وارد می‌کند، چند ژول است؟

-۱۸۰۰ (۲)

-۱۸ (۱)

-۶۰۰ (۴)

-۶ (۳)

۵۷- یک گلوله سربی به شعاع 1cm و جرم 44g در دمای 100°C قرار دارد. اگر دمای گلوله به 100°C برسد، چگالی آن چند کیلوگرم بر متر مکعب و

$$\text{چگونه تغییر می‌کند؟} \quad (\alpha = 3, \pi = 3, \text{ سرب} = \frac{1}{K})$$

(۲) ۳۳، افزایش می‌یابد.

(۱) ۳۳، کاهش می‌یابد.

(۴) ۹۹، افزایش می‌یابد.

(۳) ۹۹، کاهش می‌یابد.

۵۸- به دو کره فلزی توپر A و B که جرم مساوی دارند و حجم کره A، $\frac{1}{4}$ برابر حجم کره B است، گرمای مساوی می‌دهیم. اگر گرمای

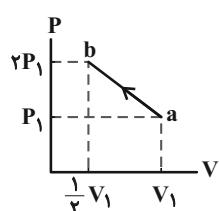
ویژه A نصف گرمای ویژه B و ضریب انبساط خطی A نصف ضریب انبساط خطی B باشد، تغییر حجم کره A چند برابر تغییر حجم کره B است؟

۲ (۲)

۴ (۱)

 $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۳)

۵۹- نمودار $P - V$ فرایندی که مقدار معینی گاز کامل طی می‌کند، مطابق شکل زیر است. کدام یک از عبارت‌های زیر راجع به این فرایند صحیح است؟

(۱) دمای گاز طی این فرایند ثابت است.

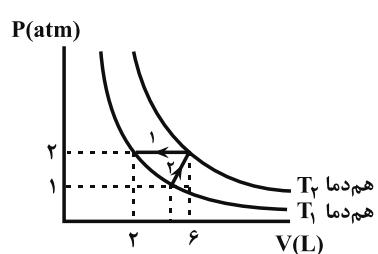
(۲) کار انجام شده توسط گاز روی محیط مثبت است.

(۳) اندازه گرمایی که گاز با محیط مبادله می‌کند، بزرگ‌تر از اندازه کاری است که محیط روی گاز انجام می‌دهد.

(۴) انرژی درونی گاز ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

۶۰- مقدار معینی از یک گاز آرمانی یک بار از مسیر (۱) و بار دیگر از مسیر (۲) متحول شده است. کدام گزینه صحیح است؟ (Q گرمای مبادله شده بین

گاز و محیط است).

| Q1 | > | Q2 | (۱)

| Q1 | < | Q2 | (۲)

| Q1 | = | Q2 | (۳)

(۴) اظهارنظر قطعی ممکن نیست.

محل انجام محاسبات

دقيقة ۲۰

شیمی (۱)
کل کتاب
صفحه‌های ۱ تا ۱۲۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس شیمی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

شیمی (۱) – نگاه به گذشته

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۶۱- اگر اختلاف تعداد نوترون‌ها و الکترون‌ها در یون X^{3+} برابر ۱۶ و مجموع ذرات زیراتومی در Y^{5+} برابر ۷۸ باشد، کدام گزینه نادرست است؟

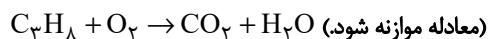
(۱) اختلاف عدد اتمی عناصر X و Y معادل عدد اتمی یک گاز نجیب است.

(۲) X و Y دو فلز از دسته d و پایدار بوده و متعلق به یک گروه جدول تناوبی هستند.

(۳) طیف نشری خطی عناصر X و Y به یقین متفاوت از هم است.

(۴) در اتم Y، الکترون‌های ظرفیت ۲۸ درصد کل الکترون‌ها را تشکیل می‌دهند.

۶۲- در یک آزمایش، مخلوطی از گازهای پروپان و اکسیژن به جرم ۱۰۲ گرم در شرایط STP بهطور کامل با یکدیگر واکنش داده‌اند. اختلاف حجم این

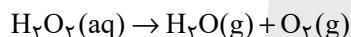
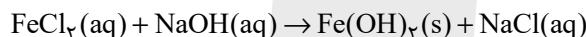
دو گاز در مخلوط ابتدایی چند لیتر بوده است؟ ($H=1$, $C=12$, $O=16$: $g \cdot mol^{-1}$)

۴۴/۸ (۴)

۸۹/۶ (۳)

۲۲/۴ (۲)

(۱) صفر

۶۳- مجموع ضرایب استوکیومتری گونه‌های حاضر در چند مورد از واکنش‌های زیر پس از موازن، از مجموع ضرایب استوکیومتری H_2O در واکنش‌های سوختن کامل اتانول و استون بیشتر است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

۶۴- کدام موارد از مطالعه زیر درست است؟

(آ) شمار جفت الکترون‌های پیوندی در هر یک از مولکول‌های HCN و CH_2O دو برابر شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در مولکول کربن مونوکسید می‌باشد.

(ب) نسبت شمار کاتیون به آنیون در مس (I) اکسید با نسبت اکسیژن به نیتروژن در دی‌نیتروژن تتراءکسید یکسان است.

(پ) آرایش الکترونی یون آهن در FeF_3 با آرایش الکترونی Mn^{2+} یکسان است.

(ت) مجموع شمار جفت الکtron‌های ناپیوندی در مولکول‌های اوزون، گوگرد تری‌اکسید و آب برابر ۱۷ می‌باشد.

(ث) فلز آلومینیم به شکل بوکسیت (Al_2O_3 خالص) و سیلیسیم به شکل سیلیس (SiO_2) در طبیعت وجود دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

(۱) آ، ب و پ

۶۵- چند مورد از مقایسه‌های زیر در اوزون بیشتر از اکسیژن است؟ ($O=16 g \cdot mol^{-1}$)

• در دما و فشار یکسان، میزان نیروی وارد شده از طرف مولکول‌های آن به دیواره ظرف حاوی ۶۴ گرم از آن

• جرم یک لیتر از آن در شرایط استاندارد

• اندازه اختلاف شمار جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در یک مولکول

• میزان آسیب‌رسانی به ریه انسان

۴ (۴) یک

۳ (۳) دو

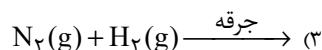
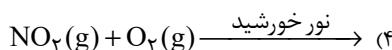
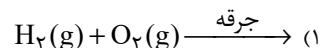
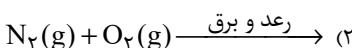
۲ (۲) سه

(۱) چهار

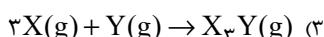
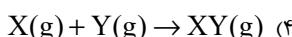
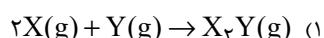
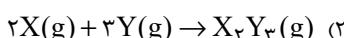
محل انجام محاسبات

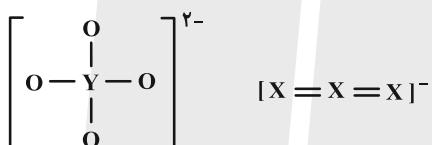
۶۶- کدام واکنش در شرایط تعیین شده انجام نمی‌شود؟

۶۷- محفظة دربستهای با حجم ثابت در اختیار داریم، دو گاز X و Y را در دمای T کلوین وارد این سیلندر می‌کنیم تا با یکدیگر بهطور کامل واکنش دهنند. در انتهای فرایند مشاهده می‌کنیم دما به $2T$ کلوین رسیده و فشار محفظه تغییری نکرده است. با توجه به اطلاعات داده شده در کدام گزینه واکنش انجام شده می‌تواند درست باشد؟

۶۸- اگر در ساختارهای زیر همه اتمها از قاعدة هشت‌تابی پیروی کنند و عنصرهای X و Y به ترتیب به دوره‌های دوم و سوم جدول تناوبی تعلق داشته باشند، کدام گزینه در مورد این دو عنصر درست است؟ (X و Y نماد فرضی عنصرهای جدول تناوبی هستند.)

(۱) XO_2 گازی قهوه‌ای رنگ است و درون اگزوز خودروها می‌تواند اوزون تروپوسفری را تولید کند.

(۲) عنصر Y یک جامد زرد رنگ است و در واکنش با فلز نقره به یک جامد سیاه رنگ تبدیل می‌شود.

(۳) سوت سبز سوتی است که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، عنصر X نیز داشته باشد.

(۴) گاز YO_3 نوعی اکسید بازی بوده و pH محلول آبی بزرگ‌تر از ۷ است.

۶۹- مخلوطی به جرم ۴۵/۶ گرم از آمونیوم نیترات و منیزیم نیترات را در مقداری آب م قطر حل کرده و به حجم ۳ لیتر می‌رسانیم. اگر غلظت یون نیترات در محلول حاصل برابر با $1 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$ باشد، نسبت جرم منیزیم نیترات حل شده به آمونیوم نیترات حل شده برابر با کدام است؟

$$(H=1, N=14, O=16, Mg=24: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

۲ (۴)

۱/۸۵ (۳)

۱۲/۴ (۲)

۰/۵۴ (۱)

۷۰- انحلال پذیری نمک فرضی AB در آب خالص در دماهای 80°C و 30°C به ترتیب برابر با 90 و 50 گرم (در 100 گرم آب) است. اگر محلول سیرشده‌ای از این نمک را از دمای 80°C تا دمای 30°C سرد کنیم، به تقریب چند درصد از این نمک حل شده رسوب می‌کند و درصد جرمی تقریبی آن در محلول باقی مانده چقدر است؟ (اعداد را از راست به چپ بخوانید.)

۵۵/۵ - ۴۴/۴ (۴)

۳۳/۳ - ۴۴/۴ (۳)

۵۵/۵ - ۳۱ (۲)

۳۳/۳ - ۳۱ (۱)

محل انجام محاسبات

شیوه (۱) - سوالات آشنا

۷۱- عنصر فرضی X دارای دو ایزوتوپ سبک و سنگین با جرم‌های 14 amu و 16 amu و جرم اتمی میانگین $14/2 \text{ amu}$ است. نسبت شمار اتم‌های ایزوتوپ سنگین به سبک، در آن کدام است؟

$$\frac{1}{11} (۴)$$

$$\frac{1}{10} (۳)$$

$$\frac{1}{8} (۲)$$

$$\frac{1}{9} (۱)$$

۷۲- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

• جرم اتمی H^1 اندکی از 1 amu بیشتر است.

• عنصر X₃₅ با عنصر Z₁₇ هم‌گروه و با عنصر Y₂₁ هم‌دوره است.

• در تناوب سوم جدول تناوبی، پنج عنصر جای دارند که نماد شیمیایی آن‌ها، دو حرفی است.

• هر ستون جدول تناوبی، شامل عنصرهایی با خواص فیزیکی و شیمیایی یکسان است و گروه نامیده می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۳- کدام مطلب زیر، درست است؟

(۱) ترتیب نقطه‌جوش $\text{NH}_3 > \text{PH}_3 > \text{AsH}_3$ ، به صورت $\text{AsH}_3 > \text{PH}_3 > \text{NH}_3$ است.

(۲) مولکول‌های آب و استون، هر دو قطبی‌اند، جرم مولی استون بیشتر و نقطه‌جوش آن بالاتر است.

(۳) بخ ساختار سه بعدی دارد و در آن هر مولکول آب، با چهار مولکول دیگر آب با پیوند اشتراکی متصل است.

(۴) موادی که در مولکول آن‌ها، اتم هیدروژن با اتم‌هایی مانند اکسیژن، فلور و نیتروژن پیوند دارد، نقطه‌جوش بالاتر از ترکیب‌های هیدروژن‌دار مشابه دارند.

۷۴- شمار یون‌های موجود در ۸۴ گرم منیزیم سولفید، چند برابر شمار یون‌های مثبت موجود در $16/6$ گرم سدیم نیترید است؟ ($N = 14, Na = 23, Mg = 24, S = 32 : \text{g.mol}^{-1}$)

۵ (۴)

۳/۷۵ (۳)

۲/۵ (۲)

۰/۲۷ (۱)

۷۵- درصد جرمی پتاسیم نیترات در محلول سیرشده آن در دمای C° ، برابر $5/37\%$ است. اگر 360 گرم محلول دارای 162 گرم از این نمک در دمای C° را تا C° سرد کنیم. به تقریب چند گرم از آن در محلول باقی می‌ماند و چند مول از آن رسوب می‌کند؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید و جرم مولی KNO_3 را به تقریب، برابر 100 گرم بر مول در نظر بگیرید).

۰/۴۳، ۱۱۸/۸ (۴)

۰/۴۳، ۱۳۵ (۳)

۰/۲۷، ۱۳۵ (۲)

۰/۲۷، ۱۱۸/۸ (۱)

۷۶- درباره اتم M^{6+} ، کدام موارد از مطالب زیر درست است؟ (A، M و X نماد فرضی عنصرها هستند).

آ) یکی از ایزوتوپ‌های آن، اتم A^{6+} است.

ب) تفاوت شمار پروتون‌ها و نوترون‌های آن، برابر 6 است.

ب) مجموع الکترون‌های دارای عده‌های کوانتموی $= 1$ در آن، برابر 20 است.

ت) تفاوت شمار الکترون‌های زیرلایه d آن با شمار الکترون‌های زیرلایه d اتم X^{24+} ، برابر 3 است.

۴، آ، ب و ت

۳، ب، پ و ت

۲، ب، پ

۱، آ، ب

محل انجام محاسبات

۷۷- اگر آرایش الکترونی اتم عنصری به $1s^2 2s^2 2p^5$ ختم شود، چند مورد از مطالب زیر، درباره آن درست است؟

آ) اغلب به صورت کاتیون با بار $+2$ یا $+3$ در ترکیب‌های خود شرکت دارد.

ب) شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم آن با شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم X برابر است.

پ) در صورت جدا شدن ۶ الکترون، اتم آن به یونی با آرایش الکترونی اتم گاز نجیب، مبدل می‌شود.

ت) آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم آن، مشابه آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم $Z=25$ است.

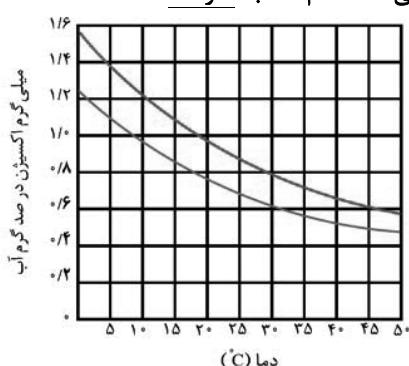
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۸- با توجه به شکل زیر که نمودارهای انحلال‌پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی و آب دریا را نشان می‌دهد، کدام مطلب، نادرست است؟

۱) تأثیر افزایش دما بر کاهش انحلال‌پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی، در مقایسه با آب دریا، کمتر است.

۲) انحلال‌پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی در $5^\circ C$ ، به تقریب $1/75$ برابر انحلال‌پذیری آن در $30^\circ C$ است.

۳) انحلال‌پذیری اکسیژن در آب دریا در $5^\circ C$ ، به تقریب $2/25$ برابر انحلال‌پذیری آن در $45^\circ C$ است.

۴) افزایش شوری آب، می‌تواند زندگی آبزیان را به خطر بیندازد.

۷۹- کدام مورد، درست است؟

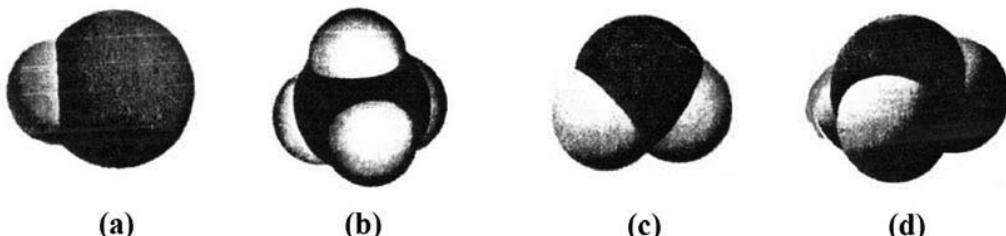
۱) تفاوت انرژی نور نشر شده از ترکیب‌های لیتیم‌دار با انرژی نور نشر شده از ترکیب‌های سدیم‌دار در شعله، مقدار ثابتی است.

۲) با استفاده از رنگ شعله پتاسیم نیтрат، انرژی نور نشر شده از پتاسیم‌کلرید در شعله قابل پیش‌بینی نیست.

۳) با استفاده از رنگ شعله کلسیم سولفات، رنگ شعله مس (II) سولفات نیز قابل پیش‌بینی است.

۴) انرژی نور نشر شده از فلز سدیم در شعله، کمتر از انرژی نور نشر شده از گاز نيون در شعله است.

۸۰- ترکیب‌های کدام مورد می‌توانند نماینده مناسبی برای ساختارهای داده شده باشد؟

a : HCN , b : CH₄ , c : H₂S (۲)

a : SCO , b : SiF₄ , d : CHCl₃ (۱)

a : HF , b : H₂O , d : SO₃ (۴)

b : SiH₄ , c : OF₂ , d : NH₃ (۳)

محل انجام محاسبات

۱۵ دقیقه

حسابان (۱)

جبر و معادله (کل فصل ۱)
تابع (درس‌های ۱، ۲ و ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۶۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

طفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس حسابان (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

حسابان (۱)

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

$$-81 \text{ - جمله } n \text{ یک دنباله حسابی به صورت } t_n = \frac{2kn - 3}{(k+1)n^2 + 3} \text{ است. مجموع بیست جمله اول این دنباله کدام است?}$$

-۱۲۰ (۲)

-۹۰ (۱)

-۱۶۰ (۴)

-۱۴۰ (۳)

-۸۲ - اگر جملات سوم، پنجم و هشتم یک دنباله حسابی غیرثابت، با همین ترتیب، ۳ جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، مجموع پنج جمله اول این دنباله هندسی، چند برابر جمله اول آن است؟

$$\frac{65}{8} \quad (۲)$$

$$\frac{65}{32} \quad (۱)$$

$$\frac{211}{64} \quad (۴)$$

$$\frac{211}{16} \quad (۳)$$

$$-83 \text{ - معادله } \sqrt{x+1} - \sqrt{x+4} = 1 \text{، چند جواب دارد؟} \quad \boxed{\text{نویسنده}}$$

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴) جواب ندارد.

۳ (۳)

$$-84 \text{ - معادله } \frac{x}{x^2+x+1} + \frac{x^2}{x^4+x^2+1} = 2 \text{، دارای چند ریشه حقیقی است؟}$$

۱ (۲)

(۱) صفر

۴ (۴)

۲ (۳)

$$-85 \text{ - مجموع جواب‌های معادله } |3x-2| - |2x-8| = 0 \text{، کدام است؟} \quad \boxed{\text{نویسنده}}$$

۳ (۲)

-۴ (۱)

۸ (۴)

-۸ (۳)

سؤال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سؤال‌هایی هستند که مشابه آن‌ها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

۸۶- در مثلث ABC که $A(-3, 1)$, $B(4, 3)$ و $C(2, -7)$ است، اندازه میانه وارد بر ضلع BC، کدام است؟

۳۷۵ (۲)

۲۷۵ (۱)

۱۵ (۴)

۹ (۳)

۸۷- در ماشین تابع f با ورودی اعداد حقیقی منفی، معکوس هر ورودی با عدد ۲ جمع می‌شود و سپس حاصل آن مربع می‌شود. اگر خروجی این ماشین باشد، ورودی کدام است؟

۹ باشد، ورودی کدام است؟

-۱ (۲)

 $-\frac{1}{2}$ (۱) $-\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{5}$ (۳)

۸۸- اگر دو تابع $f(x) = x + 2$ و $g(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{x - 2} & ; x \neq 2 \\ b - 1 & ; x = 2 \end{cases}$ مساوی باشند، حاصل $a + b$ کدام است؟

۵ (۲)

۷ (۱)

۴ (۴) صفر

۴ (۳)

۸۹- بهازای چند مقدار طبیعی a ، تابع $f(x) = 3|x + a| + 1$ در بازه $(-3, 4)$ ، یک به یک نمی‌شود؟

۱۲ (۲)

۱۰ (۱)

۵ (۴)

۶ (۳)

۹۰- اگر مجموعه جواب معادله $5 = \left[2x + \frac{3}{2} \right] + \left[2x - \frac{3}{2} \right]$ باشد، مقدار $b - a$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

 $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{3}{2}$ (۴)

۱ (۳)

دقيقة ۳۰

هندسه (۲)

دایره

(درس‌های ۱، ۲ و ۳ تا
انتهای دایره‌های محیطی و
محاطی مثلث)
صفحه‌های ۹ تا ۲۶

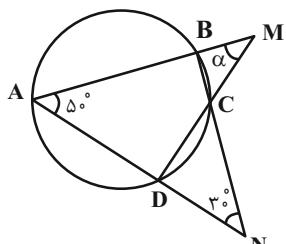
هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس هندسه (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه (۲) - نگاه به آینده

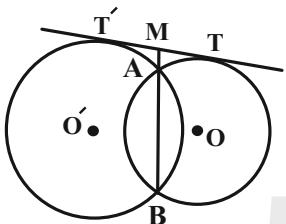
۹۱- در شکل زیر، اندازه زاویه α بر حسب درجه کدام است؟

(۱) ۵۰

(۲) ۴۵

(۳) ۴۰

(۴) ۳۰

۹۲- در شکل زیر، فاصله مرکز دو دایره متقاطع برابر $OO' = 9$ است. وتر مشترک $AB = 5$ را امتداد می‌دهیم تا مماس مشترک خارجی TT' را درنقطه M قطع کند. اگر $AM = 2$ باشد، اختلاف اندازه شعاع‌های دو دایره کدام است؟

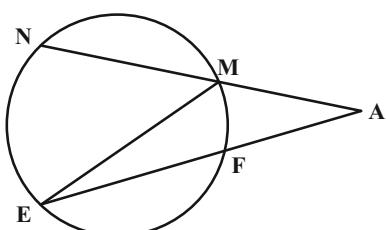
(۱) ۳

(۲) $2\sqrt{3}$

(۳) ۵

(۴) $4\sqrt{2}$ ۹۳- در مثلث متساوی‌الاضلاعی به ضلع $2\sqrt{3}$ ، دایره محاطی داخلی و محاطی خارجی مثلث را رسم کرده‌ایم. مساحت کوچکترین دایره‌ای که وضعیتش

با هر دو دایره، مماس درون باشد، کدام است؟

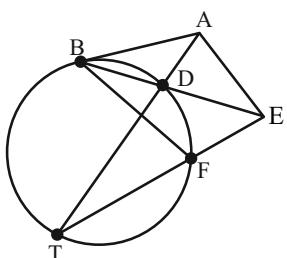
۱۶ π (۱)۳۶ π (۲)۹ π (۳)۱۲ π (۴)۹۴- در شکل زیر، کمان‌های $\widehat{MN}$ ، $\widehat{EF}$ و $\widehat{NE}$ هم‌اندازه‌اند. اگر $\hat{A} = 5\hat{E}$ باشد، اندازه زاویه $\hat{E}$ چه کسری از 180° است؟(۱) $\frac{1}{15}$ (۲) $\frac{1}{17}$ (۳) $\frac{1}{18}$ (۴) $\frac{1}{19}$

سؤال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سوال‌هایی هستند که مشابه آنها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

محل انجام محاسبات

۹۵- در شکل مقابل، $AB = AE$ و $AB \perp AE$ باشد، $\hat{AEB} = 30^\circ$ کدام است؟

۳۰° (۱)

۶۰° (۲)

۱۵° (۳)

۲۰° (۴)

۹۶- محیط یک چهارضلعی محیطی برابر $16 - 3x^3$ است. اگر شعاع دایره محاطی این چهارضلعی برابر x باشد، آنگاه

چند مقدار حقیقی متمایز برای x وجود دارد؟

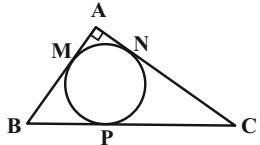
۱ (۲)

۳ (۴)

(۱) هیچ

۲ (۳)

۹۷- در شکل زیر دایره بر اضلاع مثلث قائم‌الزاویه ABC در نقاط M ، N و P مماس است. اگر $CP = 6$ و $BP = 9$ باشد، طول ضلع AB کدام است؟

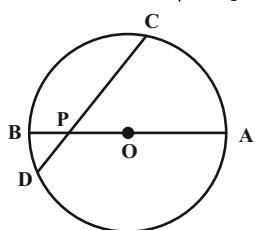
۸ (۲)

۱۰ (۴)

۱۲ (۱)

۹ (۳)

۹۸- در شکل زیر، وتر CD و قطر AB در نقطه P با یکدیگر زاویه 45° می‌سازند. اگر $PD = 1$ و $PC = 7$ باشد، شعاع دایره کدام است؟

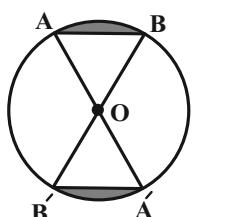
۲۷۵ (۱)

۲۷۶ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۹۹- در دایرة $C(O, r)$ شکل زیر، دو قطر AA' و BB' با یکدیگر زاویه 45° می‌سازند. مساحت ناحیه‌های رنگی کدام است؟

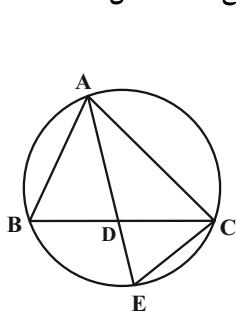
۴(\pi - 2\sqrt{2}) (۱)

۴(\pi - ۲) (۲)

۲(\pi - 2\sqrt{2}) (۳)

۲(\pi - ۲) (۴)

۱۰۰- در شکل مقابل، نیمساز AD از مثلث ABC را رسم کرده و امتداد می‌دهیم تا دایره محیطی مثلث را در نقطه E قطع کند. حاصل $AE \times DE$ برابر کدام است؟

BD^۲ (۱)

AB^۲ (۲)

CD^۲ (۳)

CE^۲ (۴)

محل انجام محاسبات

هندسه (۲) - سوالات آشنا

۱۰۱- در دایره (O, R) ، اندازه کمان AB برابر 60° و طول وتر AB برابر $2\sqrt{3}$ است. فاصله نقطه O از وتر AB کدام است؟

 $3\sqrt{2}$ (۲)

(۱)

۲ (۴)

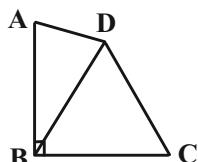
 $2\sqrt{2}$ (۳)

۱۰۲- دو دایره (O, r) و (O', r') مفروض‌اند. اگر $\angle OO' = 70^\circ$ باشد، آن‌گاه نسبت طول مماس مشترک خارجی به مماس مشترک داخلی کدام است؟

است؟

 $\frac{4}{5}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱) $\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{4}{3}$ (۳)

۱۰۳- در چهارضلعی زیر، طول اضلاع AB و BC و قطر BD برابر ۲ است. اگر $\hat{A} = 80^\circ$ و $\hat{B} = 60^\circ$ باشد، اندازه زاویه C چند درجه است؟

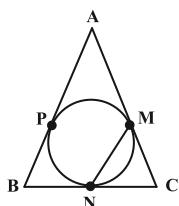
۵۰ (۲)

۴۵ (۱)

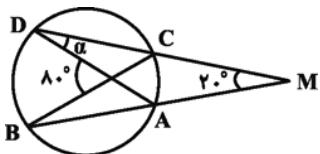
۶۰ (۴)

۵۵ (۳)

۱۰۴- در شکل زیر، دایره‌ای به مرکز O در نقاط M ، N و P بر اضلاع مثلث متساوی‌الساقین ABC (۲) مماس است. اگر $\hat{A} = 40^\circ$ باشد، اندازه کمان $\widehat{MN}$ کدام است؟

 100° (۲) 110° (۱) 105° (۴) 120° (۳)

۱۰۵- با توجه به شکل، اندازه زاویه α چند درجه است؟

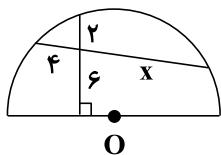
۵۰ (۲)

۶۰ (۱)

۲۵ (۴)

۳۰ (۳)

محل انجام محاسبات

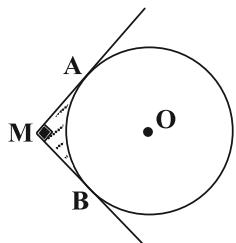
۱۰۶-در نیم‌دایره شکل مقابل، مقدار x کدام است؟ (O مرکز دایره است.)

۴ (۲)

۸ (۴)

۳ (۱)

۷ (۳)

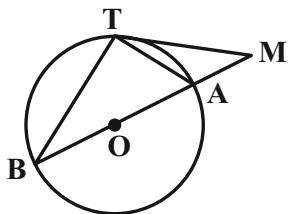
۱۰۷-مطابق شکل، MA و MB به ترتیب در نقاط A و B بر دایره $C(O, R)$ مماس‌اند. مساحت قسمت هاشورخورده کدام است؟ ($\hat{M} = 90^\circ$) $2R^2(1 - \frac{\pi}{4})$ (۲) $R^2(1 - \frac{\pi}{4})$ (۱) $2R^2(1 - \frac{\pi}{8})$ (۴) $R^2(1 - \frac{\pi}{8})$ (۳)۱۰۸-اگر اضلاع مثلث ABC را a، b و c و شعاع دایره‌های محاطی خارجی متناظر با این اضلاع را به ترتیب r_a ، r_b و r_c بنامیم و داشته باشیم: $c > b > a$ ، آن‌گاه کدام گزینه همواره صحیح است؟باشیم: $c > b > a$ ، آن‌گاه کدام گزینه همواره صحیح است؟ $r_b > r_a > r_c$ (۲) $r_a < r_b < r_c$ (۱) $r_a > r_b > r_c$ (۴) $r_b < r_c < r_a$ (۳)۱۰۹-مساحت سطح محصور بین مثلثی به اضلاع ۲۴، ۲۵ و ۲۶ و دایره محاطی داخلی آن کدام است؟ (π را 3 در نظر بگیرید).

۵۷ (۲)

۵۴ (۱)

۶۳ (۴)

۶۰ (۳)

۱۱۰-در شکل مقابل، اگر $\hat{M} = 24^\circ$ باشد، اندازه زاویه B چند درجه است؟ (O مرکز دایره است.)

۳۳ (۲)

۳۰ (۱)

۴۰ (۴)

۳۶ (۳)

محل انجام محاسبات

۳۰ دقیقه

فیزیک (۲)
الکتریسیته ساکن (کل فصل ۱)
جربان الکتریکی و مدارهای جربان مستقیم (از ابتدای فصل تا انتهای مقاومت الکتریکی و قانون اهم)
صفحه‌های ۱ تا ۵۱

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

طفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **فیزیک (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

۱۱۱-بار خالص اولیۀ جسمی $C = 16 \mu C$ است. اگر در اثر مالش، $5 \times 10^{-13} N$ الکترون به جسم منتقل شود، بار خالص آن چگونه تغییر می‌کند؟

$$(e = 1/6 \times 10^{-19} C)$$

- (۱) ۵۰ درصد افزایش می‌یابد.
(۲) ۳۳ درصد کاهش می‌یابد.
(۳) ۳۳ درصد کاهش می‌یابد.
(۴) ۵۰ درصد افزایش می‌یابد.

۱۱۲-در شکل زیر، دو بار الکتریکی نقطه‌ای در فاصله ۹۰ سانتی‌متری از یکدیگر قرار دارند و میدان الکتریکی خالص در نقطه O برابر با $\vec{E}$

است. اگر بار q_2 را خنثی کنیم، میدان الکتریکی در نقطه O، برابر با $-\frac{\vec{E}}{2}$ می‌شود. بار q_2 بر حسب میکروکولن کدام است؟

۴۸ (۱)

۳ (۲)

-۳ (۳)

-۴۸ (۴)

۱۱۳-مطابق شکل زیر، ذره بارداری به جرم $20 mg$ و بار $-2nC$ در میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی $4 \times 10^5 N/C$ با تندی $5 m/s$ در

خلاف جهت خطوط میدان پرتاپ می‌شود. پس از چند سانتی‌متر جابه‌جایی در خلاف جهت خطوط میدان از نقطه پرتاپ، تندی ذره باردار

$$\text{به } g = 10 \frac{N}{kg} \text{ می‌رسد؟ (و از اتلاف انرژی صرف‌نظر شود.)}$$

۱۵ (۱)

۲۰ (۲)

۳۰ (۳)

۴۰ (۴)

سوال‌هایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سوال‌هایی هستند که مشابه آن‌ها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

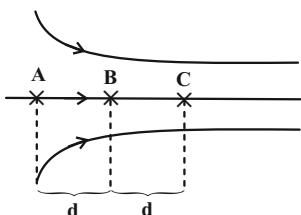
محل انجام محاسبات

۱۱۴- خطوط میدان الکتریکی در ناحیه‌ای از فضا مطابق شکل زیر است. در این ناحیه ذره‌ای با بار الکتریکی منفی مسیر مستقیم ABC را بدون

تفییر جهت طی می‌کند. اگر تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی در مسیر AB برابر با ΔU_1 و در مسیر BC برابر ΔU_2 و

باشد، کدام گزینه صحیح است؟

$$\Delta U_1 > \Delta U_2 > 0 \quad (1)$$

$$\Delta U_1 < \Delta U_2 < 0 \quad (2)$$

$$\Delta U_2 < \Delta U_1 < 0 \quad (3)$$

$$\Delta U_2 > \Delta U_1 > 0 \quad (4)$$

۱۱۵- در یک فضای میدان الکتریکی ثابت و یکنواخت برقرار است. ذره‌ای با بار الکتریکی منفی را در نقطه‌ای از این فضا از حال سکون رها می‌کنیم.

تا زمانی که ذره تحت اثر میدان الکتریکی در این فضا جابه‌جا می‌شود، به سمت مکان‌هایی با پتانسیل الکتریکی ..... می‌رود و انرژی

پتانسیل الکتریکی آن ..... می‌یابد. (از وزن ذره صرف نظر شود).

(۱) کم‌تر - کاهش

(۲) کم‌تر - افزایش

(۳) بیش‌تر - کاهش

(۴) بیش‌تر - افزایش

۱۱۶- در یک میدان الکتریکی یکنواخت، ذره بارداری به جرم ۱/۰ گرم، از نقطه‌ای با پتانسیل الکتریکی $+10^0$ ولت از حال سکون به حرکت در

می‌آید و با تندا ۱۰ متر بر ثانیه به نقطه دیگری با پتانسیل الکتریکی -10^0 ولت می‌رسد. اگر در این مسیر نیروی موثر بر ذره فقط

حاصل از میدان الکتریکی باشد، بار الکتریکی ذره چند میکروکولن است؟

(۱) ۲/۵

(۲) ۴۰

(۳) ۲۵

۱۱۷- اگر اختلاف پتانسیل دو سر خازنی را ۸ ولت افزایش دهیم، بار الکتریکی ذخیره شده در آن $C_{12} = 12\text{m}$ تغییر می‌کند. اگر این خازن را به

اختلاف پتانسیل ۱۰ ولت متصل کنیم، چند کولن بار الکتریکی در آن ذخیره می‌شود؟ (فروریزش الکتریکی اتفاق نمی‌افتد).

$$15 \times 10^{-6} \quad (1)$$

$$12 \times 10^{-6} \quad (2)$$

$$15 \quad (3)$$

۱۱۸- خازن تختی با دیالکتریکی با ثابت $1/5$ را به یک باتری متصل کردہ‌ایم. در همین حالت فاصله بین صفحات خازن را 20 درصد افزایش

می‌دهیم، سپس خازن را از باتری جدا کرده و دیالکتریک را از میان صفحات آن خارج می‌کنیم. بزرگی میدان الکتریکی بین صفحات خازن

نسبت به حالت اول، چند برابر می‌شود؟

$$\frac{5}{4} \quad (1)$$

$$\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$\frac{5}{9} \quad (3)$$

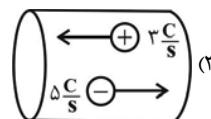
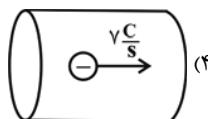
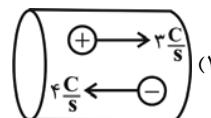
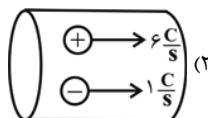
$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۱۹- شکل‌های زیر، برش‌های مختلفی از مقطع یک سیم رسانا را نشان می‌دهد که در آن‌ها بارهای الکتریکی با آهنگ شارش مشخص شده بر روی آن‌ها

در راستای افقی در حال حرکت هستند. در کدام گزینه جریان الکتریکی متوسط گذرنده از سیم رسانا کوچک‌تر است؟

۱۲۰- در یک روش درمان بدون درد التهاب موسوم به یون‌رانی، برای انتقال ۵۰ میلی‌آمپر از یون‌ها به بافت آسیب دیده از طریق جریان الکتریکی، اگر از شدت

جریان متوسط 14 mA استفاده شود، ۱۵ دقیقه زمان لازم است که این مقدار یون به محل مورد نظر برسد. در این مدت چند الکترون از پوست

$$\text{بیمار عبور می‌کند؟} (e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C})$$

$$26/25 \times 10^{16} \quad (2)$$

$$90 \times 10^{16} \quad (1)$$

$$84 \times 10^{16} \quad (4)$$

$$78/75 \times 10^{16} \quad (3)$$

فیزیک (۲) - سوالات آشنا

۱۲۱- هر جفت اجسامی که در عبارت‌های زیر آورده شده‌اند، به هم مالش می‌دهیم. به کمک جدول سری الکتریسیته مالشی (تریبوالکتریک)

سری الکتریسیته مالشی
انتهای مثبت سری
موی انسان
شیشه
پشم
ابریشم
چوب
پارچه کتان
کهربا
پلاستیک
انتهای منفی سری

تعیین کنید نوع بار چند جفت از اجسام به درستی تعیین شده است؟

الف) یک تکه کهربا (مثبت) - پارچه پشمی (منفی)

ب) میله شیشه‌ای (منفی) - موی انسان (مثبت)

پ) پارچه ابریشمی (مثبت) - میله پلاستیکی (منفی)

ت) قطعه چوب (منفی) - پارچه کتان (مثبت)

۱ (۲)

۲ (۴)

۱ (۱)

۳ (۳)

۱۲۲- دو بار الکتریکی نقطه‌ای $C_1 = 2\mu\text{C}$ و $C_2 = 4\mu\text{C}$ در فاصله 40 سانتی‌متری از هم قرار دارند. اگر فاصله دو بار و اندازه یکی از بارها

۲۰ درصد کاهش یابد، بزرگی نیروی الکتریکی میان دو بار چگونه تغییر خواهد کرد؟

(۲) ۲۰ درصد افزایش می‌یابد.

(۱) ۲۰ درصد کاهش می‌یابد.

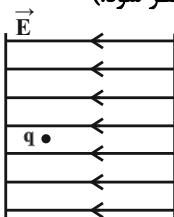
(۴) ۲۵ درصد افزایش می‌یابد.

(۳) ۲۵ درصد کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

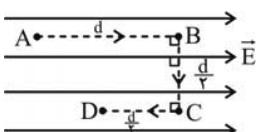
۱۲۳- مطابق شکل زیر، ذره باردار $\vec{q}$ را که دارای بار منفی است در یک میدان الکتریکی یکنواخت رها می‌کنیم. این ذره باردار به کدام سمت حرکت کرده و در طی این حرکت، انرژی پتانسیل الکتریکی آن چگونه تغییر می‌کند؟ (از نیروی وزن وارد بر ذره صرفنظر شود.)

- (۱) راست-افزایش
- (۲) راست-کاهش
- (۳) چپ-افزایش
- (۴) چپ-کاهش

۱۲۴- مطابق شکل زیر، بار الکتریکی مثبت q مسیر ABCD را در میدان الکتریکی یکنواخت طی می‌کند. تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی بار

در مسیر AB، BC و CD به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟

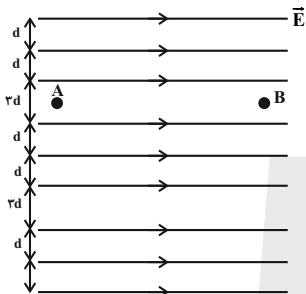
$$-Eq \frac{d}{2}, qEd \quad (۲)$$

$$-Eq \frac{d}{2}, Eq \frac{d}{2}, qEd \quad (۱)$$

$$-Eq \frac{d}{2}, -qEd, \text{ صفر,} \quad (۴)$$

$$Eq \frac{d}{2}, -qEd, \text{ صفر,} \quad (۳)$$

۱۲۵- در شکل زیر، خطوط میدان نشان داده شده، مربوط به یک میدان الکتریکی ... است که پتانسیل الکتریکی نقاط در ناحیه A ... از

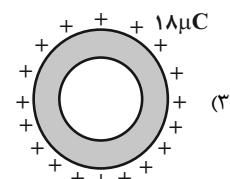
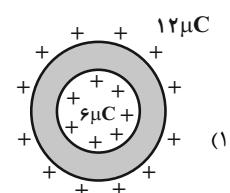
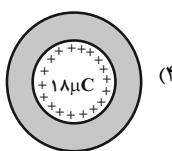
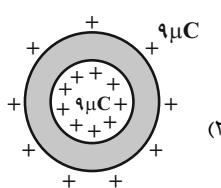
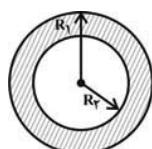

پتانسیل الکتریکی نقاط در ناحیه B است.

- (۱) یکنواخت - بیشتر
- (۲) یکنواخت - کمتر
- (۳) غیریکنواخت - بیشتر
- (۴) غیریکنواخت - کمتر

۱۲۶- شکل زیر نمایش دهنده یک پوسته فلزی خنثی است که R_1 شعاع بیرونی پوسته و R_2 شعاع درونی پوسته است. چنانچه $18\ \mu\text{C}$ میکروکولن

بار به این پوسته داده شود، نحوه توزیع بار در قسمت‌های داخلی و خارجی پوسته مطابق شکل کدام گزینه است؟ ($R_1 = 2R_2$)

محل انجام محاسبات

۱۲۷- اگر صفحه‌های یک خازن خالی را به پایانه‌های یک باتری با اختلاف پتانسیل $8V$ وصل کنیم، بار الکتریکی ذخیره شده در خازن $24\mu C$

می‌شود. حال اگر این خازن را به اختلاف پتانسیل $36V$ وصل کنیم، بار الکتریکی ذخیره شده در آن چند میکروکولن می‌شود؟ (خازن

دچار فوریزش نمی‌شود).

۱۰۸ (۲)

۵۴ (۱)

۶ (۴)

۱۲ (۳)

۱۲۸- ظرفیت خازنی $22\mu F$ است. اگر بار الکتریکی آن 20 درصد افزایش یابد، انرژی ذخیره شده در آن 16 میکروژول افزایش می‌یابد. بار اولیه

آن چند میکروکولن است؟ (پدیده فوریزش رخ نمی‌دهد).

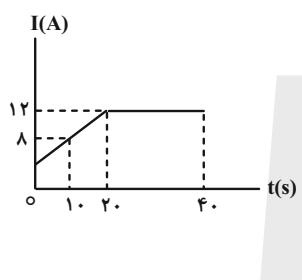
۴۰ (۲)

۲۰ (۱)

4×10^{-3} (۴)

2×10^{-3} (۳)

۱۲۹- نمودار تغییرات جریان الکتریکی در مداری بر حسب زمان در مدت $40S$ به صورت زیر است. جریان الکتریکی متوسط عبوری در مدت

چند آمپر است؟

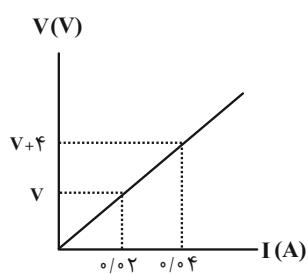
۶ (۱)

۸ (۲)

۹ (۳)

۱۰ (۴)

۱۳۰- نمودار تغییرات اختلاف پتانسیل بر حسب جریان عبوری از یک رسانای اهمی در دمای ثابت به صورت زیر

است. مقاومت الکتریکی این رسانا چند اهم است؟

۱۰۰ (۱)

۲۰۰ (۲)

۵۰ (۳)

۴۰۰ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۰ دقیقه

شیمی (۲)
قدر هدایای زمینی را
بدانیم
(کل فصل ۱)
صفحه های ۱ تا ۵۰

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

طلفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سوال های درس شیمی (۲)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی (۲)- نگاه به آینده

۱۳۱- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) با گسترش دانش تجربی، شیمی دانها دریافتند که گرما دادن به مواد و افزودن آنها به یکدیگر سبب تغییر و گاهی بهبود خواص می شود.
- ۲) گسترش صنعت خودرو مدبون شناخت و دسترسی به فولاد است و پیشرفت صنعت الکترونیک بر اجزایی مبتنی است که از موادی به نام نیمه رساناها ساخته می شوند.
- ۳) منابع شیمیایی در جهان به طور یکنواخت پخش نشده اند و این پراکنده‌گی منابع باعث پیداش تجارت جهانی شده است.
- ۴) مقایسه برآورد میزان تولید یا مصرف نسبی برخی مواد در سال ۲۰۳۰ میلادی به صورت «سوختهای فسیلی < مواد معدنی < فلزها» است.

۱۳۲- با توجه به عناصر رو به رو، چند مورد از عبارت های زیر درست اند؟

C
۱۴ Si
۳۲ Ge
۵۰ Sn
۸۲ Pb

الف) شمار عناصر شبه فلزی در نخستین زیرلایه با آخرین زیرلایه اتم آنها، یکسان است.

ب) شمار عناصر شبه فلزی در این گروه دو برابر شمار عناصر نافلزی آن است.

پ) سه مورد از این عناصر بر اثر ضربه خرد می شوند.

ت) خواص فلزی عنصر سرب از خواص فلزی سایر آنها بیشتر است.

۴ (۱)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۴)

۱۳۳- چند مورد از عبارت های زیر نادرست است؟

- الف) اگرچه همه فلزها در حالت های کلی رفتارهای مشابهی دارند، اما تفاوت های قابل توجهی میان آنها وجود دارد.
- ب) عناصر واسطه به علت داشتن زیرلایه d ، رفتار شیمیایی کاملاً متفاوتی با عناصر دسته S و P دارند.
- پ) سدیم و آهن دو فلز شناخته شده هستند که در هوای کاملاً خشک نیز به راحتی با اکسیژن هوا اکسید می شوند.
- ت) فلزات قلیایی نرم هستند و به راحتی با چاقو بردیده شده و سطح تازه بربیده آنها در هوای کندی تیره می شود.
- ث) چون طلا به مرور زمان جلای خود را از دست نمی دهد، در ساخت گنبد اماکن مقدس استفاده می شود.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۱۳۴- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) اگر آرایش الکترونی یون تک اتمی A^{2+} به $2p^6$ ختم شود، اتم A در دوره سوم و گروه دوم جدول دورهای قرار دارد.
- ۲) کاتیون پایدار نخستین فلز واسطه دارای بار « $3+$ » بوده و از این عنصر در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه ها استفاده می شود.
- ۳) شمار الکترون های زیرلایه $3d$ در Fe^{26} دو برابر شمار الکترون های زیرلایه $3d$ در کاتیون X^{2+}_{23} است.
- ۴) در آرایش الکترونی برخی از کاتیون های پایدار فلزهای واسطه دوره چهارم جدول تناوبی، زیرلایه ای با $n=4$ و $=1$ دارای الکترون است.

۱۳۵- کدام گزینه درست است؟

- ۱) اگر واکنش «... $\rightarrow Na_3O + Fe$ » انجام پذیر نباشد، می توان نتیجه گرفت که واکنش پذیری فراورده های فرضی آن از واکنش دهنده ها کمتر است.
- ۲) واکنش پذیری هر عنصر به معنای تمایل اتم آن عنصر به از دست دادن الکترون می باشد.
- ۳) در زنگ آهن کاتیون Fe^{3+} وجود دارد و با انحلال آن در هیدروکلریک اسید محلول سبز رنگ به دست می آید.
- ۴) آهن فلزی است که در سطح جهان بیشترین مصرف سالانه را در بین صنایع گوناگون دارد.

سؤال هایی که با آیکون مشخص شده اند، سوال هایی هستند که مشابه آنها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می گیرد.

محل انجام محاسبات

۱۳۶- با توجه به واکنش زیر، به ازای تجزیه چند گرم کلسیم کربنات با خلوص 80% درصد، 352 گرم از جرم مواد درون ظرف واکنش، کاسته می‌شود؟ ($\text{Ca} = 40$ ، $\text{O} = 16$ ، $\text{C} = 12: \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ۱۰۰۰

(۲) ۷۸۵

(۳) ۶۴۰

(۴) ۵۰۳

۱۳۷- به جای a، b و c به ترتیب کدام موارد را می‌توان قرار داد؟

- a گریس واژلین
- b دکان اوکتان
- c هپتان نونان

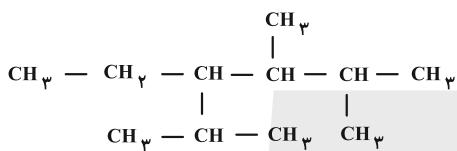
(۱) گران روی، نقطه جوش، فرآر بودن

(۲) نقطه جوش، اندازه مولکول، گران روی

(۳) گران روی، فرآر بودن، نقطه جوش

(۴) فرآر بودن، گران روی، اندازه مولکول

۱۳۸- نام آیوپاک ترکیب مقابل در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۱) ۴- پروپیل-۲، ۳- دی متیل هگزان

(۲) ۳- اتیل-۴، ۵- تری متیل هگزان

(۳) ۴- اتیل-۲، ۳، ۵- تری متیل هگزان

(۴) ۳- پروپیل-۴، ۵- دی متیل هگزان

۱۳۹- کدام موارد از مطالب زیر نادرست است؟ ($\text{C} = 12$ ، $\text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

الف) از واکنش یک مول بنزن با 6 گرم هیدروژن، 84 گرم سیکلوهگزان تولید می‌شود.

ب) نفتالن ترکیبی آروماتیک با فرمول C_8H_10 است که مدت‌ها به عنوان ضد بید کاربرد داشته است.

پ) در جوش کاربیدی، از سوزاندن گاز اتین دمای لازم برای جوش دادن قطعه‌های فلزی تامین می‌شود.

ت) فراورده حاصل از واکنش 2 - بوتن با برم مایع، 2 ، 3 - دی برم بوتن نامیده می‌شود.

(۱) «ب» و «پ»

(۲) «ب» و «ت»

(۳) «الف» و «پ»

(۴) «الف» و «ت»

۱۴۰- یون سولفات موجود در 2 g / 1 نمونه‌ای کود شیمیایی را با استفاده از یون باریم به طور کامل جداسازی کرده و $2/33$ گرم باریم سولفات به دست آمده است. درصد خلوص کود شیمیایی بر حسب یون سولفات کدام است؟ ($\text{Ba} = 137$ ، $\text{S} = 32$ ، $\text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ۷۵

(۲)

(۳) ۷۰

(۴) ۸۵

(۵) ۸۰

محل انجام محاسبات

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورة ۲۹)

۶ مقر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همایش اینترنتی ایران
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، کیارش صانعی، نیلوفر امینی، عرشیا مرزبان، فاطمه راسخ، نیما امینی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدی، مریم عظیم پور، حمید گنجی
حروف چینی و صفحه آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

* بر اساس متن زیر از کتاب «فرانک بلت» از «انتشارات فاطمی» به چهار سؤالی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

درست در سال ۱۶۴۲ میلادی، همان سالی که «گالیله» - پیرمردی نابینا، درهم‌شکسته و زندانی در چاردیواری خانه‌ی خود - درگذشت، «ایزاک نیوتون» در انگلستان به دنیا آمد؛ شخصی که علم امروز ما مدعیون اوست. نیوتون تحصیلات دانشگاهی را در «کیمبریج» آغاز کرد و تا بیست و سه سالگی، تا شیوع طاعون در انگلستان - که به تعطیلی دانشگاه‌ها منجر شد - زیر نظر استادش «ایزاک بارو»، آنجا ماند. وی هجده ماهی را که در آنجا بود، «بهترین بخش زندگی‌ام، برای ابداع» توصیف کرده است. او در این مدت شاخه‌ای را از ریاضیات که امروزه حساب دیفرانسیل و انتگرال می‌نامیم به وجود آورد، قانون جاذبه‌ی گرانشی را کشف کرد و مجموعه‌ای از مشاهدات بنیادی درباره‌ی ماهیت نور انجام داد و آن‌ها را تفسیر کرد. کمی بعد از بازگشت نیوتون به کیمبریج، بارو کرسی استادی را رها کرد و نیوتون بیست و هفت ساله به جای او به استادی منصوب شد.

تأثیر کار نیوتون نه تنها بر علوم قرن‌های هجدهم و نوزدهم، بلکه بر تفکر غربی در حوزه‌ی فعالیت‌های ذهنی چنان گسترده و عمیق است که حتی به دشواری می‌توان در آن مبالغه کرد. نسل‌های متوالی دانشمندان با ترکیب جامع و احاطه‌یاب اثر ماندگار نیوتون، «اصول ریاضی فلسفه‌ی طبیعی»، به عنوان یک نقطه‌ی عطف، ظاهراً همه‌ی پدیده‌های طبیعی را بر حسب یک نظریه‌ی کامل‌اً مکانیکی توضیح دادند و روشن کردند. این فلسفه‌ی جبری را «لاپلاس» در پاسخ به «ناپلئون» که پرسیده بود «خداؤند در کجا این عالم ممکن است قرار بگیرد؟» به‌طور مشخصی بیان کرده است: «من به چنین فرضی نیاز ندارم.»

سه قانون حرکت که نام نیوتون را بر خود دارند، در واقع گزاره‌ها یا احکام بسیار ساده‌ای هستند. ارزش عمیق آن‌ها دقیقاً از این سادگی بنیادی و عمومیتی که در پی دارند، منتج می‌شود. غالباً ارائه‌ی یک نظریه برای توضیح دادن مشاهده‌ای خاص، کار دشواری نیست. ولی اگر هر مشاهده‌ی جدیدی نیازمند یک نظریه‌ی جدید باشد، مطمئناً به سوی دروازه‌های درک طبیعت پیشرفتی نصیبمان نمی‌شود. در واقع می‌توان به اجمال گفت ..... همین وحدت جامع است که به کار نیوتون، زیبایی باشکوهی می‌دهد. جای تعجب نیست که بسیاری از دانشمندان قرن نوزدهم احساس غبن می‌کردند، چرا که مقاعد شده بودند که دیگر هیچ چیزی با اهمیت واقعاً بنیادی که به کشف کردنش بیزد، باقی نمانده است.

- ۲۵۱- کدام معنا برای واژه‌ی «غبن» در انتهای متن بهتر است؟

- (۱) شوق و رغبت
- (۲) کبر و نخوت
- (۳) زیان و افسوس
- (۴) عقل و فراست

- ۲۵۲- چهار داده‌ی زیر، از سالشماری درباره‌ی زندگی نیوتون استخراج شده است. کدام مورد طبق متن بالا درست نیست؟

- (۱) ۱۶۶۱: ورود به دانشگاه کیمبریج برای نخستین بار
- (۲) ۱۶۶۴: انجام آزمایش‌هایی درباره‌ی نور و ماهیت آن
- (۳) ۱۶۶۹: انتصاب به جایگاه استادی دانشگاه کیمبریج
- (۴) شیوع طاعون و ترک دانشگاه

- ۲۵۳- در پاسخ لاپلاس به ناپلئون، منظور از «چنین فرضی» دقیقاً چیست؟

- (۱) نبود خداوند
- (۲) لزوم دخالت امور ماوراء‌الطبیعه در پدیده‌های طبیعت
- (۳) سلب اختیار خداوند در امور طبیعی
- (۴) وجود جهان مادی

- ۲۵۴- جای خالی متن را در بند سوم، کدام گزینه بهتر کامل می‌کند؟

- (۱) اگر نظریه‌ای ابطال پذیر نباشد، علمی نیست و لو به تأیید چند مصدق.
- (۲) کل علم عبارت است از جستجوی وحدت در شباهت‌های پنهان.
- (۳) علم چیزی نیست جز طبقه‌بندی و آن‌چه در طبقه‌بندی نگنجد، علمی نیست.
- (۴) نظریه‌های درست نامحدود است و نظریه‌های کاربردی لزوماً درست نیست.

- ۲۵۵ - متن زیر عمدتاً کدام ویژگی خواجه حافظ شیرازی را نشان می‌دهد؟ متن از کتاب «در طریق ادب» دکتر سعید حمیدیان است.

از میان شاعران نامور تا زمان خواجه و از آنان که آثارشان کامل یا تقریباً کامل به دست ما رسیده، بعد از باباطاهر و خیام و در سنجرش با فردوسی، نظامی، خاقانی، کمال اسماعیل، مولانا و امیرخسرو، حافظ از همگی کمتر سخن سروده است. این را هم همه می‌دانند. یکی از حافظپژوهان با بخش‌کردن شمار کل غزل‌های حافظ بر ماههای عمر مفید شاعری او، نتیجه گرفته که او بهطور میانگین، ماهی یک غزل بیشتر نمی‌گفته و احتمالاً بقیه‌ی ایام ماه را صرف اصلاح و تهذیب همان مقدار موجود می‌کرده است.

- (۱) کاهله
 (۲) سهل‌انگاری
 (۳) تواضع

- ۲۵۶ - معنا و لحن ابیات زیر عمدتاً ناظر به موضوع کدام بیت است؟

«اگر از خرقه کس درویش بودی / رئیس خرقه پوشان میش بودی

و گر مرد خدا آن عام چرخی است / بلاشک آسیا معروف کرخی است»

- (۱) تو گندم آسیای گردونی / گر یک من و گر هزار خرواری
 (۲) سخن عشق تو بی آن که برآید به زبانم / رنگ رخساره خبر می‌دهد از حال نهانم
 (۳) دلبر آن نیست که مویی و میانی دارد / بندی خلعت آن باش که آنی دارد
 (۴) دانی ملخ چه گفت چو سرما و برف دید: / «تا گرم جست و خیز شدم نوبت شتاست»

- ۲۵۷ - با حروف به هم ریخته کدام یک از گزینه‌های زیر - به همان تعدادی که هست، بدون کاهش و افزایش - نمی‌توان واژه‌ای به معنای خواسته شده ساخت؟

- (۱) ارز گ ن ی: ناچار
 (۲) ب ا ب ت ج ر: آزموده‌ها
 (۳) ا خ م م ن ی: مفهومها
 (۴) آ گ ن ن ه ی: موزون

- ۲۵۸ - در یک مجتمع بزرگ آموزشی، وقتی کودکان را به دسته‌های سه‌تایی، چهارتایی و پنج‌تایی تقسیم می‌کنیم، هر بار دو دانش‌آموز باقی می‌مانند که در هیچ دسته جایی ندارند. می‌دانیم تعداد دانش‌آموزان این مجتمع، کمترین عدد چهار رقمی سازگار با شرایط بالاست. اگر این دانش‌آموزان را در دسته‌های هفت‌تایی تقسیم کنیم، چند دانش‌آموز باقی می‌مانند که در هیچ دسته‌ای جایی ندارند؟

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) دانش‌آموزی باقی نمی‌ماند.

- ۲۵۹ - اعداد طبیعی را به ترتیب، به گونه‌ای دسته‌بندی می‌کنیم که تعداد اعداد هر دسته، از دسته قبلی ۵ تا بیشتر باشد. اولین دسته، یک عضو دارد: $\{1\}$, $\{2, 3, 4, 5, 6, 7\}$, $\{8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18\}$, ...

حاصل جمع عدد آخر دسته پنجم و عدد وسط دسته هفتم کدام است؟

- (۱) ۱۵۱
 (۲) ۱۵۲
 (۳) ۱۵۳
 (۴) ۱۵۴

- ۲۶۰ - در الگوی زیر به جای علامت سوال کدام گزینه قرار می‌گیرد؟

- ۲۵۲ → ۹۰
 ۳۸۷ → ۱۸۱
 ۴۲۵ → ۱۱۱
 ۳۸۶ → ۱۷۰
 ۱۶۹ → ۱۶۱
 ۳۲۸ → ?
 (۱) ۱۳۰
 (۲) ۱۲۱
 (۳) ۱۳۱
 (۴) ۱۲۲

۲۶۱ - دو جدول زیر، فاصله‌های خانه‌ای علی تا خانه‌های دوستانش و فاصله‌های خانه‌های دوستانش علی را با یکدیگر نشان می‌دهد. علی خودرویی با ۴۰ لیتر بنزین و مصرف ۵ لیتر بر کیلومتر دارد و قصد دارد به منزل دو تن از دوستانش برود. او به چند طریق می‌تواند بدون بنزین زدن چنین کاری کند؟

	حامد	رضا	آرش	امیر	نیما
حامد	۰	۲۵	۴۰	۳۲	۶۰
رضا	۲۵	۰	۴۰	۲۰	۳۸
آرش	۴۰	۴۰	۰	۶۰	۳۵
امیر	۳۲	۲۰	۶۰	۰	۹۰
نیما	۶۰	۳۸	۳۵	۹۰	۰

فاصله‌های خانه‌ای علی تا دوستانش (km)

دقّت کنید لزومی ندارد فاصله‌ها در دنیای طبیعی، منطقی باشند.

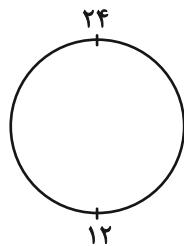
	حامد	رضا	آرش	امیر	نیما
	۵۰	۴۲	۳۰	۳۶	۲۵

فاصله‌های خانه‌ای علی تا دوستانش (km)

۱۰) ۱

۱۲) ۳

۲۶۲ - ساعتی عقربه‌ای داریم که به جای ۱۲ ساعت، هر ۲۴ ساعت را روی آن نوشته‌اند. زاویه بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار این ساعت در ساعت

۱۰:۲۴' چند درجه است؟ دیگر ویژگی‌های ساعت با ساعت‌های معمولی تفاوتی ندارد.

۱۲) ۲

۶) ۱

۲۴) ۴

۱۸) ۳

۲۶۳ - دقیقاً پنج نقطه داریم که به هر یک، دقیقاً ۲، ۲، ۳، ۳ و ۴ پاره خط وصل شده است. حداقل تعداد پاره خط‌های رسم شده کدام است؟

۷) ۳

۵) ۱

۱۳) ۴

۱۱) ۳

* حسن، حسین، محسن، رضا، منظر، آذر، اعظم و زری، چهار پسر و چهار دختر یک خانواده‌اند. در این خانواده، بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین فرزند

خانواده هر دو پسرند و اگر فرزندان بر اساس سن در کنار یکدیگر قرار بگیرند، هیچ دو پسری کنار هم نخواهند ایستاد. بر این اساس به دو سؤال

بعدی پاسخ دهید. داده‌ها و پاسخ‌های دو سؤال از هم متمایز است.

۲۶۴ - اگر آذر فرزند سوم خانواده باشد ...

۱) منظر قطعاً فرزند پنجم خانواده است.

۲) منظر قطعاً فرزند پنجم خانواده نیست.

۳) محسن قطعاً فرزند پنجم خانواده است.

۴) محسن قطعاً فرزند پنجم خانواده نیست.

۲۶۵ - شخصی بدون داشتن اطلاعاتی خارج از آن‌چه در بالا گفته شد، حدس زده است که زری فرزند دوم و اعظم فرزند ششم خانواده است. طبق دانش

ریاضی، احتمال درست بودن حدس این شخص کدام است؟

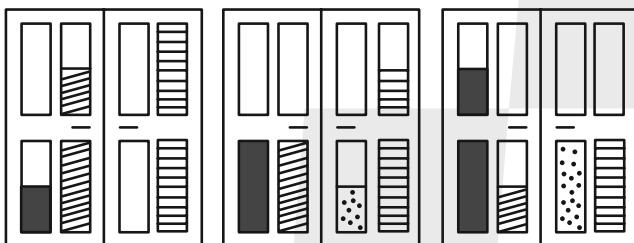
$$\frac{1}{8} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۱)$$

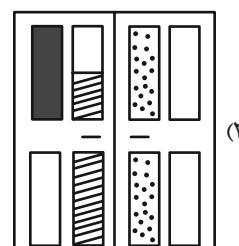
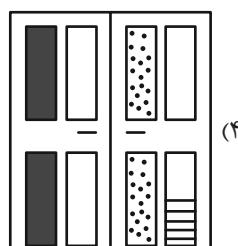
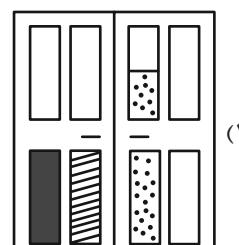
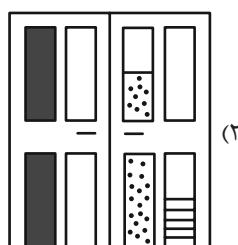
$$\frac{1}{64} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{36} \quad (۳)$$

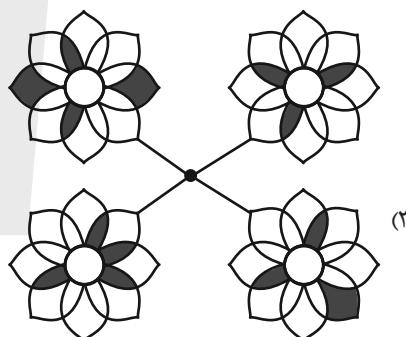
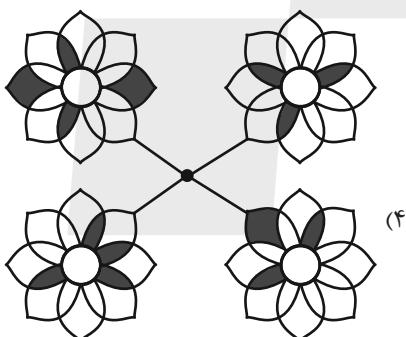
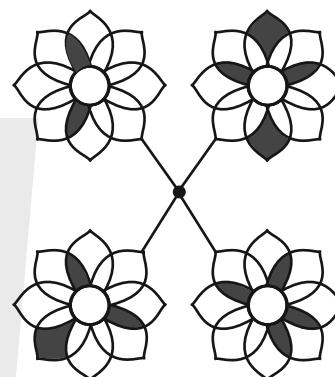
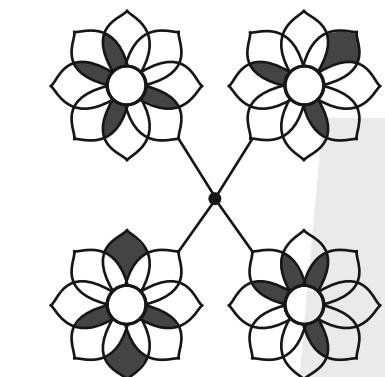
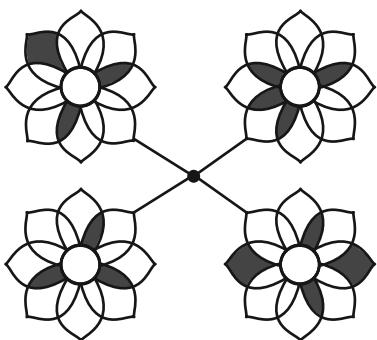
۲۶۶ - کدام گزینه به شکل بهتری جایگزین علامت سؤال الگوی زیر است؟

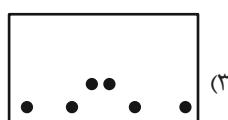
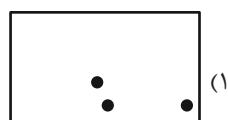
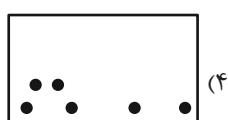
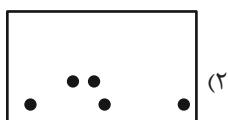
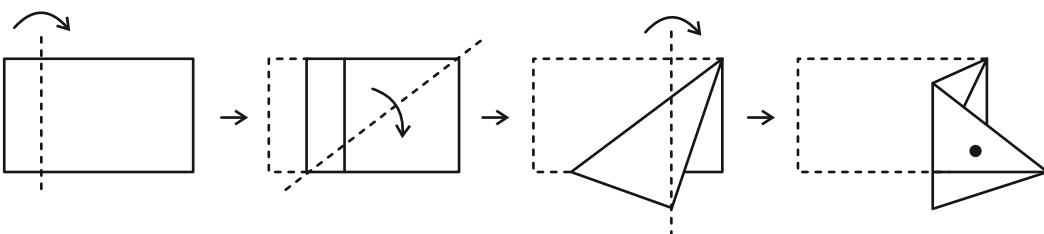
?

- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟ ۲۶۷

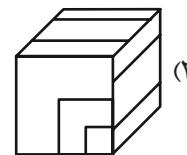
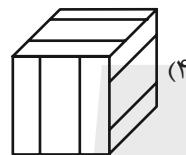
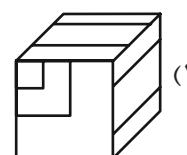
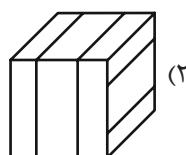
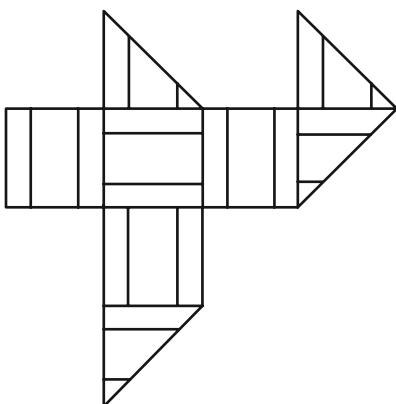

- برگهای را مطابق با مراحل زیر تا و سوراخ کرده ایم. شکل بازشده به کدام گزینه شبیه تر خواهد بود؟ ۲۶۸

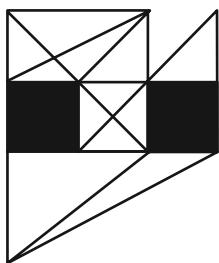

۲۶۹ - از شکل گسترده زیر کدام مکعب ساخته می شود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

۲۷۰ - در شکل زیر چند مثلث هست که هیچ یک از ضلعهای آنها - کامل یا قسمتی - بر ضلعی از مربعهای رنگی مماس نیست؟

۵ (۱)

۶ (۲)

۷ (۳)

۸ (۴)

منابع مناسب هوش و استعداد

د ۱۹۵ د ۹۵

پدیدآورندگان آزمون عصر

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
فرشاد حسن‌زاده - حسین حاجیلو - مهدی ملارمضانی - محمد بعیرابی - حامد فردی - علی ارجمند - بهرام حلاج - علی شهرابی - سهیل حسن‌خان‌پور - مجتبی نادری - احسان غنی‌زاده - جواد زنگنه‌قاسم‌آبادی - امیرهوشنگ خمسه - مسعود برملاء	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
امیرمحمد کریمی - مرتضی نوری - سجاد داولطلب - اسماعیل میرزایی - امیرحسین ابومحبوب - نیما خانعلی‌پور - محمد حمیدی - بهنام کلاهی - سرژ یقیازاریان تبریزی - محمدابراهیم توzenده‌جانی - مهرداد ملوندی - سوگند روشنی - حسین حاجیلو - هادی فولادی - احمد رضا فلاخ - سید محمد رضا حسینی‌فرد - فرزانه خاکپاش	هندسه (۱) و (۲)
زهرا آقامحمدی - محمد باغبان - عبدالرضا امینی‌نسب - عبدالله فقه‌زاده - محمدرضا شیروانی‌زاده - سیاوش فارسی - بابک اسلامی - پوریا علاقه‌مند - مهدی براتی - سینا عزیزی - سعید شرق	فیزیک (۱) و (۲)
پیمان خواجه‌ی مجد - محمدرضا پورچاوید - سعید تیزرو - محمد عظیمیان زواره - امیرحسین طبی - روزبه رضوانی - میلاد شیخ‌الاسلامی خیاوی - محمد فلاخ‌نژاد - سید رحیم هاشمی‌دهکردی - موسی خیاط علی‌محمدی - محبوبه بیک‌محمدی‌عینی - جهان پناه‌حاتمی	شیمی (۱) و (۲)

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

مسئول درس مستندسازی	گروه ویراستاری		گزینشگر و مسئول درس	نام درس
	رتبه‌های پرتو	اساتید		
سمیه اسکندری	سیدسپهر متولیان، رامتین برزکار	محمد حمیدی، احسان غنی‌زاده، ایمان چینی‌فروشان، حمیدرضا رحیم‌خانلو	مهدی ملارمضانی	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
سمیه اسکندری، عادل حسینی	رامین برزکار، سیدسپهر متولیان	مهبد خالتی	امیرمحمد کریمی	هندسه (۱) و (۲)
علیرضا همایون‌خواه	سینا صالحی، آرمان قنواتی	حسین بصیرتر کمبور، بابک اسلامی	مهدی شریفی	فیزیک (۱) و (۲)
سمیه اسکندری	آرمان قنواتی	امیررضا حکمت‌نیا، احسان پنجه‌شاهی	ایمان حسین‌نژاد	شیمی (۱) و (۲)

گروه فنی و تولید

بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محیا اصغری / مسئول دفترچه: عادل حسینی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
فاطمه علی‌یاری	حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی
حمید محمدی	ناظارت چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

(مهری ملارمغافان)

«۲» گزینه

$$(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$$

با توجه به اتحاد داریم:

$$2a^2 + b^2 + 2ab + 6b - 2a + 25 = 0$$

$$\Rightarrow \underbrace{a^2 + b^2 + 9 + 2ab + 6a + 6b}_{(a+b+3)^2} + \underbrace{a^2 - 8a + 16}_{(a-4)^2} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (a-4)^2 = 0 \Rightarrow a = 4 & (*) \\ (a+b+3)^2 = 0 \Rightarrow a+b+3 = 0 \xrightarrow{(*)} b = -7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a - b = 4 - (-7) = 11$$

(ریاضی ا- توان های گویا و عبارت های بیرونی- صفحه های ۵۶۳ تا ۵۶۸)

(مهری ملارمغافان)

«۲» گزینه

با توجه به سؤال، داریم:

$$(\sin \alpha - \cos \alpha)^2 = \underbrace{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha}_{1} - 2 \sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow 2 \sin \alpha \cos \alpha = \frac{8}{9} \Rightarrow \sin \alpha \cos \alpha = \frac{4}{9} \quad (*)$$

حاصل عبارت مورد نظر برابر است با:

$$\begin{aligned} A &= (1 - \sin \alpha)(1 + \cos \alpha) = 1 + \cos \alpha - \sin \alpha - \sin \alpha \cos \alpha \\ &= 1 - (\sin \alpha - \cos \alpha) - \sin \alpha \cos \alpha \end{aligned}$$

$$= 1 - \left(\frac{1}{3}\right) - \frac{4}{9} = \frac{2}{9}$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه های ۵۴۳ تا ۵۴۶)

(محمد بیداری)

«۲» گزینه

$$3x^2 + 4x = 20$$

$$\xrightarrow{-3} x^2 + \frac{4}{3}x = \frac{20}{3}$$

مجدور نصف ضریب x را به دو طرف، اضافه می کنیم:**ریاضی (۱)**

(فرشاد محسن زاده)

«۱» گزینهدقیق کنید که $a_7 = a_5 + 2d$, $a_3 = a_5 - 2d$ است، پس:

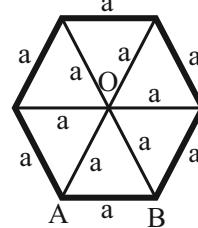
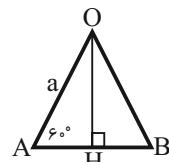
$$a_3 a_7 = (a_5 - 2d)(a_5 + 2d) = 33 \Rightarrow a_5^2 - 4d^2 = 33 \quad (*)$$

$$a_2 a_8 = (a_5 - 3d)(a_5 + 3d) = 13 \Rightarrow a_5^2 - 9d^2 = 13$$

دو رابطه را با هم کم می کنیم $\Rightarrow 5d^2 = 20 \Rightarrow d^2 = 4$

$$\xrightarrow{(*)} a_5^2 - 4d^2 = 33 \Rightarrow a_5^2 = 49 \Rightarrow a_5 = \pm 7$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

«۱» گزینهمساحت هر شش ضلعی منتظم به طول ضلع a ، شش برابر مساحت مثلث متساوی الاضلاع به طول ضلع a است.در مثلث OAB ، ارتفاع OH را رسم می کنیم، داریم:

$$OH = OA \cdot \sin 60^\circ \Rightarrow OH = \frac{\sqrt{3}}{2} a$$

$$\Rightarrow S(OAB) = \frac{1}{2} AB \cdot OH = \frac{1}{2} a \left(\frac{\sqrt{3}}{2} a \right) = \frac{\sqrt{3}}{4} a^2$$

$$\Rightarrow 6S(OAB) = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} a^2 = \frac{3\sqrt{3}}{2} a^2$$

$$a = \frac{2}{3} \cdot \frac{2}{3} \sqrt{3} \xrightarrow{\div \sqrt{3}} \frac{2}{3}$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه های ۵۴۹ تا ۵۵۵)

$$= 2\left(x - \frac{5}{4}\right)^2 - \frac{17}{8} \Rightarrow \begin{cases} f(x) = -\frac{17}{8} : \text{کمترین مقدار} \\ f(x) = 13 : \text{بیشترین مقدار} \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{17}{8}, 13 \quad [\text{برد تابع}]$$

(ریاضی - معادله ها و نامعادله ها - تابع - صفحه های ۷۰ تا ۸۲ و ۱۰۷ تا ۱۱۷)

(بهره ۳ ملاج)

از آنجائی که حروف باید متمایز باشند، بنابراین از حروف تکراری صرف نظر می کنیم، یعنی داریم: $c, o, r, n, a, v, i, u, s$ که حروف صدادار شامل o, a, i, u می باشد، پس داریم:

$$\frac{4}{4} \times \frac{7}{7} \times \frac{6}{6} \times \frac{3}{3} = 504 \quad [\text{صدادر}]$$

(ریاضی - شمارش، بروز شمردن - صفحه های ۱۱۹ تا ۱۳۲)

۸ - گزینه «۲»

$$\begin{aligned} & \xrightarrow{\frac{4}{9}} x^2 + \frac{4}{3}x + \left(\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{20}{3} + \left(\frac{2}{3}\right)^2 \\ & \Rightarrow \left(x + \frac{2}{3}\right)^2 = \frac{64}{9} \end{aligned}$$

(ریاضی - معادله ها و نامعادله ها - صفحه های ۷۰ تا ۷۷)

۶ - گزینه «۱»

چون رابطه، تابع است، پس هیچ دو زوج مرتب متمایزی، مولفه اول برابر، نباید داشته باشد، مگر اینکه مولفه دوم نیز برابر باشد:

$$m - 2 = 2m - 2m^2 - 1$$

$$2m^2 - m - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$1) m = 1 \Rightarrow f = \{(1, -1), (-2, -1)\} \Rightarrow R_f = \{-1\}$$

برد دارای یک عضو است.

$$2) m = -\frac{1}{2} \Rightarrow f = \{(1, -\frac{5}{2}), (-5, -1)\} \Rightarrow R_f = \{-\frac{5}{2}, -1\}$$

برد دارای ۲ عضو می شود و قابل قبول نیست؛ بنابراین فقط $m = 1$ ، قابل قبول است.

(ریاضی - تابع - صفحه های ۹۵ تا ۱۰۰)

۷ - گزینه «۲»

در یک تابع همانی، برد و دامنه با هم برابر هستند، بنابراین برد تابع همانی نیز بازه $[1, 4]$ است، حال داریم:

$$f(x) = 2x^2 - 5x + 1 = 2\left(x^2 - \frac{5}{2}x\right) + 1$$

$$= 2\left(\left(x - \frac{5}{4}\right)^2 - \frac{25}{16}\right) + 1 = 2\left(x - \frac{5}{4}\right)^2 - \frac{25}{8} + 1$$

(سوال هسن فان پور)

میزان بارندگی در طول روز یک متغیر کمی پیوسته است. شغل افراد یک جامعه، مقدار ندارد و فقط دارای نوع هستند و ترتیب خاصی نیز ندارند، بنابراین متغیر کیفی اسمی است. درجه های اشخاص در ارتش دارای ترتیب خاصی است، پس متغیر کیفی ترتیبی است.

(ریاضی - آمار و احتمال - صفحه های ۱۵۹ تا ۱۷۰)

۱۰ - گزینه «۳»

(ریاضی - آمار و احتمال - صفحه های ۱۵۹ تا ۱۷۰)

(کتاب زرد)

«۱۴- گزینه ۳»باید Δ ای معادله، مثبت باشد:

$$\Delta = 6 - 4(2m-1)(m-2) = -4(2m^2 - 5m - 2)$$

$$\Delta > 0 \Rightarrow 2m^2 - 5m - 2 < 0 \Rightarrow (m+1)(2m-2) < 0$$

$$\Rightarrow -1 < m < 2/5$$

اما $m = \frac{1}{2}$ غیرقابل قبول است، زیرا به ازای آن، معادله درجه یک خواهد

شد و فقط یک جواب حقیقی دارد. بنابراین پاسخ صحیح تست

$$m \in (-1, 2/5) - \left\{ \frac{1}{2} \right\}$$

(ریاضی ا- معادله ها و نامعادله ها- صفحه های ۷۰ تا ۷۷)

(کتاب زرد)

«۱۵- گزینه ۱»

نقاط $(1, \beta)$ و $(-\beta, -2)$ هم عرض اند، پس طول رأس سهمی برابر میانگین

$$\text{طول این نقاط یعنی } x_S = \frac{-\beta + 1}{2} = -2 \text{ است. از آنجا که عرض رأس}$$

هم $\frac{1}{2}$ است، معادله سهمی به صورت مقابل است:

$$y = a(x+2)^2 - \frac{1}{2}$$

عرض از مبدأ برابر $\frac{3}{2}$ است و داریم:

$$\xrightarrow{x=0} \frac{3}{2} = 4a - \frac{1}{2} \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{2}((x+2)^2 - 1) \xrightarrow{x=1} \beta = \frac{1}{2}(9-1) = 4$$

(ریاضی ا- معادله ها و نامعادله ها- صفحه های ۷۸ تا ۸۲)

ریاضی (۱)- سوالات آشنا

(کتاب زرد)

«۱۱- گزینه ۲»جملات دنباله هندسی را $t_1, t_1r, t_1r^2, \dots$ در نظر می گیریم. پسجملات دنباله حسابی $\frac{t_1}{2}, \frac{t_1r}{2}, \frac{t_1r^2}{2}, \dots$ خواهد بود. حال با توجه به

ویژگی جملات متولی دنباله حسابی داریم:

$$\frac{t_1}{2} + \frac{t_1r^2}{2} = 2\left(\frac{t_1r}{2}\right) = t_1r \xrightarrow{\div \frac{t_1}{2}} 1 + r^2 = 2r$$

$$\Rightarrow r^2 - 2r + 1 = (r-1)^2 = 0 \Rightarrow r = 1$$

یعنی هر دو دنباله ثابت هستند، پس $d = 0$ و در نتیجه $r+d = 1$ است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه های ۲۱ تا ۲۷)

(کتاب زرد با تغییر)

«۱۲- گزینه ۱»

برای مساحت این مثلث داریم:

$$S = 15 = \frac{1}{2}(5)(12) \sin \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \frac{1}{2}$$

پس α می تواند 30° باشد.

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه های ۲۹ تا ۳۵)

(کتاب زرد)

«۱۳- گزینه ۲»با توجه به اینکه $A = \sqrt[n]{a^n} = a^{\frac{n}{n}}$ و $(a^n)^m = a^{nm}$ را

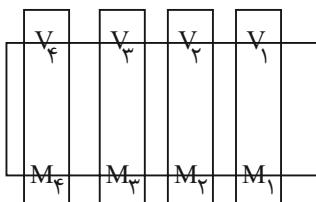
بر حسب توان های ۲، به دست می آوریم:

$$A = \sqrt[5]{2^2 \times \sqrt[3]{2^4}} \times (2^{-1})^{-\frac{4}{3}} = \sqrt[5]{2^2} \times \sqrt[5]{\sqrt[3]{2^4}} \times 2^{\frac{4}{3}}$$

$$= 2^{\frac{2}{5} + \frac{4}{15}} \times 2^{\frac{4}{3}} = 2^{\frac{2}{3}}$$

$$\Rightarrow (2A)^{-\frac{1}{3}} = (2^3)^{-\frac{1}{3}} = 2^{-1} = \frac{1}{2} = 0.5$$

(ریاضی ا- توان های گویا و عبارت های بصری- صفحه های ۵۹ تا ۶۲)

$$\downarrow \\ 4! \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 384$$

تذکر: اگر وزرا در یک ردیف و معاونین در ردیف مقابل قرار گیرند، آن‌گاه
تعداد حالتها برابر است با:

$$4! \times 2 = 24 \times 2 = 48$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

انتخاب ردیف جایگشت وزرا

(ریاضی ا- شمارش، بدون شمردن- صفحه‌های ۵ تا ۹)

(کتاب زرد)

«۱۹» گزینهٔ ۲

$$n(S) = 6 \times 6 \times 6 = 216$$

اگر پیشامد موردنظر را با A نمایش دهیم، آنگاه A' پیشامد آن است که
n(A') = 5 × 5 × 5 = 125 اصلًا عدد ۶ ظاهر نشود. داریم:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{125}{216} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{125}{216} = \frac{91}{216}$$

(ریاضی ا- آمار و احتمال- صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

(کتاب زرد)

«۲۰» گزینهٔ ۳

اگر مجموعه اعداد طبیعی دو رقمی بخش‌پذیر بر ۳ و ۵ را به ترتیب با A و B نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$n(A) = \frac{99 - 12}{3} + 1 = 30$$

$$n(B) = \frac{95 - 10}{5} + 1 = 18$$

$$n(A \cap B) = \frac{90 - 15}{15} + 1 = 6$$

$$n(A \cup B) = 30 + 18 - 6 = 42$$

$$P(A \cup B) = \frac{n(A \cup B)}{n(S)} = \frac{42}{90} = \frac{7}{15}$$

(ریاضی ا- احتمال- صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

(کتاب زرد)

«۱۶» گزینهٔ ۲

عبارت نامعادله را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$\frac{[(m^2 - 1)x^2 - 4mx + 4](\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} - 2)}{2x - 3} \geq 0.$$

دقت کنید با توجه به مجموعه جواب، نامعادله باید به صورت $\geq$ باشد.

مجموعه جواب‌های نامعادله به صورت [۲, ۴] است، پس $x = 2$ ریشه

ساده معادله $(m^2 - 1)x^2 - 4mx + 4 = 0$ است:

$$4(m^2 - 1) - 4m(2) + 4 = 4m^2 - 8m = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = 2 \rightarrow \text{غیر} \\ m = 0 \end{cases}$$

دقت کنید که به ازای $x > 4$ عبارت داده شده منفی است، پس حتماً

ضریب x^2 یعنی $1 - m^2$ منفی است، پس $m = 0$ قابل قبول است.

(ریاضی ا- معادله ها و نامعادله ها- صفحه های ۱۳ تا ۱۶)

(کتاب زرد)

«۱۷» گزینهٔ ۲

رقم یکان عدد مورد نظر صفر یا ۵ است.

حالات اول: رقم یکان، صفر باشد:

$$9 \times 8 \times 7 \times 1 = 504$$

حالات دوم: رقم یکان، ۵ باشد:

$$8 \times 8 \times 7 \times 1 = 448$$

$$504 + 448 = 952$$

(ریاضی ا- شمارش، بدون شمردن- صفحه های ۵ تا ۹)

(کتاب زرد)

«۱۸» گزینهٔ ۳

وزرا را با V_4 تا V_1 و معاونین را با M_4 تا M_1 نشان می‌دهیم.

هر وزیر و معاون مربوط به خودش را در یک بسته و در مقابل هم قرار می‌دهیم:

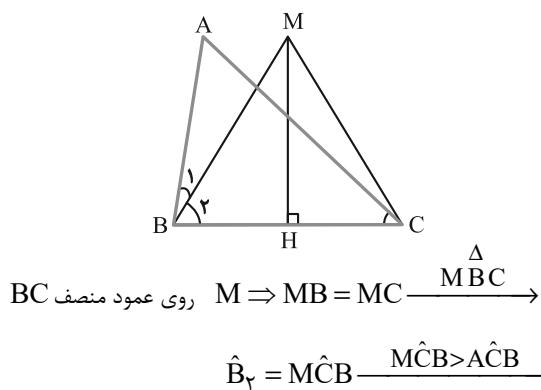

(کتاب زرده)

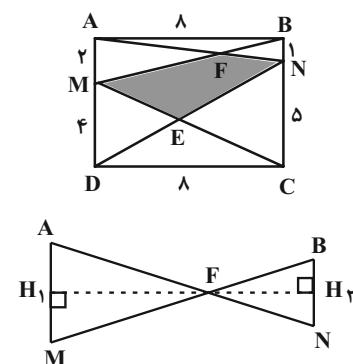
«۳۲ - گزینه»

(کتاب زرده)

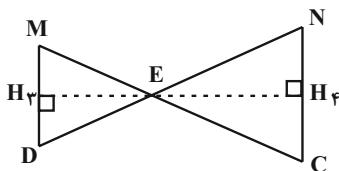
«۳۳ - گزینه»

برای محاسبه مساحت چهارضلعی MENF کافی است مساحت دو مثلث MED و AFM را از مساحت مثلث AND کم کنیم.

$$\Delta AFM \sim \Delta BFN \Rightarrow \frac{FH_1}{FH_2} = \frac{AM}{BN} = \frac{2}{1}$$

$$\text{تکیب نسبت در مخرج} \rightarrow \frac{FH_1}{H_1H_2} = \frac{2}{3} \Rightarrow FH_1 = \frac{2}{3} \times 8 = \frac{16}{3}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{نیمساز } AF : \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ (\text{II}) : \hat{A}_1 = \hat{A}_4 \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{A}_4$$

$$\text{مورب } AF, AD \parallel BC \Rightarrow \hat{A}_2 + \hat{A}_3 = \hat{AFB}$$

$$\Rightarrow \hat{A}_4 + \hat{A}_3 = \hat{AFB}$$

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A}_4 + \hat{A}_3 = \hat{AFB} \\ (\text{I}) : \hat{AFB} = \hat{AF'D} \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A}_3 + \hat{A}_4 = \hat{AF'D}$$

$$\xrightarrow{\Delta AEF'} AE = F'E = BF + DE$$

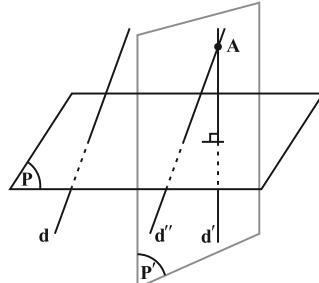
(هنرمه ا- ترسیم‌های هندسی و استرال- صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

هندسه (۱) - سوالات آشنا

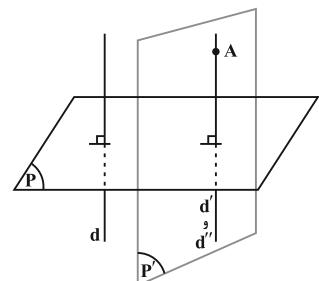
(کتاب زرده)

«۳۱ - گزینه»

از نقطه A، خط d' را عمود بر صفحه P و خط d'' را موازی خط d' رسم می‌کنیم. هر صفحه عمود بر صفحه P و گذرنده از نقطه A، شامل خط d' و هر صفحه موازی با خط d و گذرنده از نقطه A، شامل خط d'' می‌باشد، بنابراین اگر صفحه گذرنده از d' و d'' را P' بنامیم، این صفحه، گذرنده از A و هم بر صفحه P عمود و هم با خط d موازی است.

حال تنها در صورتی که d' و d'' بر هم منطبق باشند، بی‌شمار صفحه شامل d' و d'' می‌توان رسم کرد. این حالت وقتی که $d \perp P$ باشد، اتفاق می‌افتد. در حالتهای دیگر خطوط d' و d'' بر هم منطبق نیستند و بنابراین تنها یک صفحه عمود بر صفحه P و موازی خط d می‌توان رسم کرد.

(هنرمه ا- تبسیم فشنایی- صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

(کتاب زرد)

«۳۵- گزینه»دو مثلث ABC و EBD به حالت تساوی دو زاویه متشابه هستند و

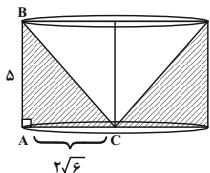
داریم:

$$\frac{ED}{AC} = \frac{EB}{AB} = \frac{BD}{BC} \Rightarrow \frac{y}{24} = \frac{24}{48} = \frac{18}{24+x}$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{y}{24} = \frac{1}{2} \Rightarrow y = 12 \\ \frac{18}{24+x} = \frac{1}{2} \Rightarrow 24+x = 36 \Rightarrow x = 12 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{x}{y} = 1$$

(هنرسه ا- قضیه تالس و تشابه- صفحه‌های ۳۱ و ۳۴)

(کتاب زرد)

«۳۶- گزینه»از دوران مثلث ABC حول خط گذرا از رأس C و موازی ضلع AB ، یک استوانه حاصل می‌شود که یک مخروط از میان آن برداشته شده است.مخروط V - استوانه V = حجم حاصل از دوران

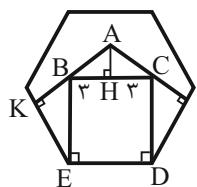
$$= \pi(2\sqrt{6})^2 \times 5 - \frac{1}{3}\pi(2\sqrt{6})^2 \times 5 = 120\pi - 40\pi = 80\pi$$

(هنرسه ا- تبعیم فضایی- صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(کتاب زرد)

«۳۷- گزینه»هر زاویه یک شش ضلعی منتظم برابر 120° است، پس داریم:

$$\hat{BKE} = 120^\circ - 90^\circ = 30^\circ$$

اضلاع دو زاویه $\hat{ABC}$ و $\hat{BEC}$ دو به دو برابر هم عمومند، پس

$$\triangle MED \sim \triangle NEC \Rightarrow \frac{EH_3}{EH_4} = \frac{MD}{NC} = \frac{4}{5}$$

$$\xrightarrow{\text{ترکیب نسبت در مخرج}} \frac{EH_3}{H_3H_4} = \frac{4}{9} \Rightarrow EH_3 = \frac{4}{9} \times 8 = \frac{32}{9}$$

$$S_{MFNE} = S_{AND} - (S_{AFM} + S_{MED})$$

$$= \frac{1}{2} \times 8 \times 6 - \left(\frac{1}{2} \times \frac{16}{3} \times 2 + \frac{1}{2} \times \frac{32}{9} \times 4 \right)$$

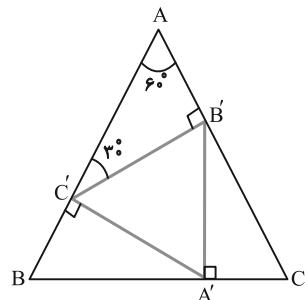
$$= 24 - \left(\frac{16}{3} + \frac{64}{9} \right) = \frac{104}{9}$$

(هنرسه ا- پندرانی‌ها- صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

(کتاب زرد)

«۳۴- گزینه»سه مثلث $CA'B'$, $BA'C'$, $AB'C'$ هم‌نهشت هستند. در مثلث $AC'B' = 2AB'$, $AB'C'$ ضلع روبرو به زاویه 30° است، پس

است و داریم:

$$\triangle A'B'C': AC'^2 = B'C'^2 + AB'^2$$

$$\Rightarrow 4AB'^2 = B'C'^2 + AB'^2 \Rightarrow B'C'^2 = 3AB'^2$$

$$\Rightarrow B'C' = \sqrt{3}AB' \Rightarrow AB' = \frac{\sqrt{3}}{3}B'C' \quad (1)$$

$$AB = AC' + BC' = AC' + AB' = 3AB'$$

$$\xrightarrow{(1)} AB = \sqrt{3}B'C' \Rightarrow \frac{S_{ABC}}{S_{A'B'C'}} = (\sqrt{3})^2 = 3$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن- صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

$$\Rightarrow \frac{S_{ABCD}}{S_{DGC}} = 1 - \frac{S_{AGB}}{S_{DGC}} = \frac{5}{9}$$

دو مثلث DGE و DGC در ارتفاع وارد از رأس G مشترکاند، پس

نسبت مساحت آنها برابر نسبت قاعده‌های است، در نتیجه داریم:

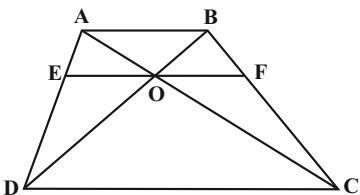
$$\frac{S_{DGE}}{S_{DGC}} = \frac{ED}{DC} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{S_{AGF}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{4}{9}S_{DGE}}{\frac{5}{9}S_{DGC}} = \frac{\frac{4}{9} \times 2}{\frac{5}{9}} = \frac{8}{25} = \frac{32}{100}$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن- صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(کتاب زرد)

گزینه «۱» - ۴۰

$$\Delta ADC : EO \parallel DC \xrightarrow{\text{تممیم قضیه تالس}} \frac{EO}{DC} = \frac{AE}{AD} \quad (1)$$

$$\Delta DAB : EO \parallel AB \xrightarrow{\text{تممیم قضیه تالس}} \frac{EO}{AB} = \frac{DE}{AD} \quad (2)$$

$$(1) + (2) \Rightarrow \frac{EO}{DC} + \frac{EO}{AB} = \frac{AE}{AD} + \frac{DE}{AD} = 1$$

$$\Rightarrow \frac{EO}{9} + \frac{EO}{5} = 1 \Rightarrow EO = \frac{45}{14}$$

به طور مشابه $OF = \frac{45}{14}$ است و در نتیجه داریم:

$$EF = 2EO = 2 \times \frac{45}{14} = \frac{45}{7}$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن- صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

$A\hat{C}B = B\hat{E}K = 30^\circ$ است. به طور مشابه $A\hat{B}C = B\hat{E}K = 30^\circ$ و در نتیجه مثلث ABC متساوی‌الساقین است. با رسم ارتفاع AH در این مثلث داریم:

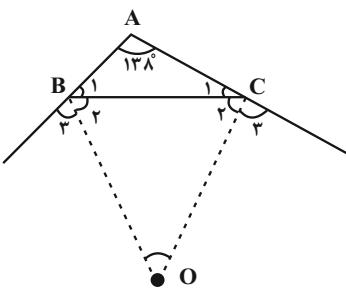
$$\tan(A\hat{B}H) = \frac{AH}{BH} \xrightarrow{A\hat{B}H=30^\circ} \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{AH}{3} \Rightarrow AH = \sqrt{3}$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AH \times BC = \frac{1}{2} \times \sqrt{3} \times 6 = 3\sqrt{3}$$

(هنرسه ا- پند ضلعی‌ها- صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

(کتاب زرد)

«۲» - ۳۸

$$\hat{B}_1 + \hat{C}_1 = 180^\circ - 138^\circ = 42^\circ$$

$$\Rightarrow (\hat{B}_2 + \hat{B}_3) + (\hat{C}_2 + \hat{C}_3) = 360^\circ - 42^\circ$$

$$\Rightarrow 2\hat{B}_2 + 2\hat{C}_2 = 318^\circ \Rightarrow \hat{B}_2 + \hat{C}_2 = 159^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{O} = 180^\circ - 159^\circ = 21^\circ$$

(هنرسه ا- ترسیم‌های هندسی و استدلال- صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

(کتاب زرد)

«۳» - ۳۹

$$AF \parallel DE \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \Delta AGF \sim \Delta DGE$$

$$\Rightarrow \frac{S_{AGF}}{S_{DGE}} = \left(\frac{AG}{DG} \right)^2 = \left(\frac{2}{3} \right)^2 = \frac{4}{9}$$

$$AB \parallel DC \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \Delta AGB \sim \Delta DGC$$

$$\Rightarrow \frac{S_{AGB}}{S_{DGC}} = \left(\frac{AG}{DG} \right)^2 = \left(\frac{2}{3} \right)^2 = \frac{4}{9}$$

ستونی از جیوه به ارتفاع ۶۸ سانتی‌متر است. بنابراین داریم:

$$\text{جیوه}_h = \rho_{\text{مایع}} h$$

$$\Rightarrow h = \frac{۱۳ / ۶ \times ۶۸}{۶ / ۸} = ۱۳\text{cm}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه‌های ۳۸ تا ۳۹)

(زهره آقامحمدی)

۴۵ - گزینه «۲»

با استفاده از رابطه انرژی جنبشی برای دو حالت، داریم:

$$K = \frac{1}{2}mv^2$$

$$\Rightarrow \frac{K_2}{K_1} = \left(\frac{v_2}{v_1}\right)^2 \xrightarrow{K_2 = ۱/۹۶ K_1} ۱/۹۶ = \left(\frac{v_2}{۳۵}\right)^2$$

$$\Rightarrow ۱/۴ = \frac{v_2}{۳۵} \Rightarrow v_2 = ۴۹\frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\Delta v = v_2 - v_1 = ۴۹ - ۳۵ = ۱۴\frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان - صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

(ممدرضا شیروانی‌زاده)

۴۶ - گزینه «۱»

با توجه به شکل، کار نیروی عمودی سطح صفر است و تهای نیروی وزن و نیروی اصطکاک کار انجام می‌دهند که برای به دست آوردن کار نیروی وزن داریم:

(دقت کنید که جابه‌جایی و نیروی وزن با یکدیگر زاویه ۵۳° می‌سازند.)

$$\text{اصطکاک} W + W_{\text{نیروی عمودی}} + \text{وزن} = W_{\text{کل}}$$

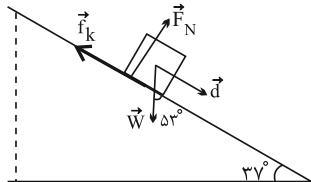
$$\Rightarrow W_{\text{کل}} = mgd \cos ۵۳^\circ + F_N d \cos ۹۰^\circ + f_k d \cos ۱۸۰^\circ$$

$$\Rightarrow W_{\text{کل}} = ۳ \times ۱۰ \times ۱۰ \times ۰ / ۶ + ۰ + f_k \times ۱۰ \times (-1)$$

$$\Rightarrow W_{\text{کل}} = ۱۸۰ - ۱ \cdot f_k \xrightarrow{W_{\text{کل}} = ۱۴\text{J}}$$

$$۱۴۰ = ۱۸۰ - ۱ \cdot f_k$$

$$\Rightarrow -۱ \cdot f_k = -۴ \Rightarrow f_k = ۴\text{N}$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان - صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

(سیاوش فارسی)

۴۷ - گزینه «۳»

ابتدا هر واحد این دماستج را بر حسب دماستج سلسیوس به دست آورده و سپس اختلاف دمای $C - ۳۵^\circ$ را بر حسب دماستج جدید محاسبه می‌کنیم.

فیزیک (۱) - نگاه به گذشته

۴۱ - گزینه «۲»

می‌دانیم یکای کمیت انرژی در SI ژول است که بر حسب یکاهای اصلی

$$\text{به صورت } \frac{ac^2}{b^2} \text{ نوشته می‌شود. پس با مقایسه با عبارت } \frac{ac^2}{b^2} \text{ kg} \frac{m^2}{s^2}$$

$$\frac{ac^2}{b^2} = kg \frac{m^2}{s^2} \Rightarrow \begin{cases} a \rightarrow kg \\ b \rightarrow s \\ c \rightarrow m \end{cases}$$

$$\text{پس } \frac{a}{cb^2} = \frac{kg}{ms^2}$$

$$\text{از طرفی } \frac{c}{b} = \frac{m}{s} \text{ یکای سرعت و تندی خواهد شد.}$$

$$\text{هم یکای نیرو یا همان نیوتون است.}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۷)

(ممدرضا باغبان)

کمیت‌های زمان، طول، حرم، دما، حریان الکتریکی، مقدار ماده و شدت روشنایی در دستگاه بین‌المللی SI به عنوان کمیت‌های اصلی تعریف شده‌اند. سایر کمیت‌های فیزیکی که با استفاده از کمیت‌های اصلی و به کمک روابط‌ها و تعاریف فیزیکی به دست می‌آیند، کمیت‌های فرعی نامیده می‌شوند. بنابراین گزینه (۳) صحیح می‌باشد.

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۷)

۴۲ - گزینه «۳»

کمیت‌های زمان، طول، حرم، دما، حریان الکتریکی، مقدار ماده و شدت روشنایی در دستگاه بین‌المللی SI به عنوان کمیت‌های اصلی تعریف شده‌اند. سایر کمیت‌های فیزیکی که با استفاده از کمیت‌های اصلی و به کمک روابط‌ها و تعاریف فیزیکی به دست می‌آیند، کمیت‌های فرعی نامیده می‌شوند. بنابراین گزینه (۳) صحیح می‌باشد.

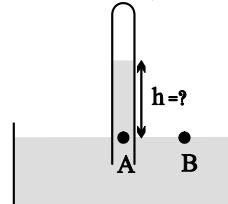
(عبدالرضا امینی نسب)

فلزها، نمک‌ها، الماس، پیخ و بیشتر مواد معدنی جزو جامد‌های بلورین‌اند و شیشه مثالی از یک جامد بی‌شکل (آمورف) است.

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه ۳۴)

(عبدالله فقهزاده)

با توجه به برابری فشار در نقاط همتراز A و B، داریم:

$$P_A = P_B$$

$$\Rightarrow P_A + P_{\text{هوای درون لوله}} + P_{\text{مایع}} = P_B$$

$$\Rightarrow P_{\text{هوای درون لوله}} + ۷ = ۷\text{۵}$$

$$\Rightarrow P_{\text{هوای درون لوله}} = ۶\text{۸cmHg}$$

فشار ستونی از مایع به ارتفاع h برابر با 68cmHg یعنی برابر با فشار

فیزیک (۱) - سوالات آشنا

(کتاب زرده)

طبق شکل تمرین صفحه ۲۱ کتاب درسی، این شکل نمایش دهنده یک ریزنیج رقمی (دیجیتال) است و همان‌طور که در متن کتاب درسی اشاره شده است، دقت اندازه‌گیری وسایل رقمی، برابر یک واحد از آخرین رقمی است که آن ابزار می‌خواند؛ بنابراین:

$$0.001\text{ mm} = \text{دقت اندازه‌گیری ریزنیج}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۱۲)

«۵۱ - گزینه ۱»

(کتاب زرده)

با توجه به شکل، ترازوی رقمی عدد $11/5\text{ g}$ را نشان می‌دهد. حجم جسم نیز از اختلاف اعدادی که روی استوانه مدرج نوشته شده، محاسبه می‌شود.

$$m = 11/5\text{ g} = 11/5 \times 10^{-3}\text{ kg}$$

$$V = 23/1 - 18/5 = 4/6 \times 10^{-6}\text{ m}^3$$

بنابراین چگالی جسم در SI برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{11/5 \times 10^{-3}}{4/6 \times 10^{-6}} = 2500 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۱۶ تا ۱۸)

«۵۲ - گزینه ۱»

(کتاب زرده)

با توجه به برابری فشار در نقاط همتراز یک مایع ساکن، داریم:

$$(P_{\text{گاز}})_A = P_0 + 45 = 75 + 45 \Rightarrow (P_{\text{گاز}})_A = 120\text{ cmHg}$$

$$(P_{\text{گاز}})_B + 35 = P_0 \Rightarrow (P_{\text{گاز}})_B = 75 - 35 = 40\text{ cmHg}$$

$$\Rightarrow \frac{(P_{\text{گاز}})_A}{(P_{\text{گاز}})_B} = \frac{120}{40} = 3$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه ۱۳۲ تا ۱۳۴)

«۵۳ - گزینه ۴»

(کتاب زرده)

با توجه به برابری فشار در نقاط همتراز یک مایع ساکن، داریم:

$$\Rightarrow \pi r_1^2 v_1 = \pi r_2^2 v_2 \xrightarrow{v_2 = 0/64 v_1}$$

$$\Rightarrow r_1^2 v_1 = r_2^2 \times 0/64 v_1$$

$$\Rightarrow r_1 = 0/8 r_2$$

$$\Rightarrow \Delta r = r_1 - r_2 = -0/2 r_2 \Rightarrow \frac{\Delta r}{r_2} \times 100 = -20\%$$

شعاع سطح مقطع لوله (۱) درصد کمتر از شعاع سطح مقطع لوله (۲) است.

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه ۱۳۰ تا ۱۳۲)

«۵۴ - گزینه ۴»

(کتاب زرده)

معادله پیوستگی:

$$\Rightarrow \pi r_1^2 v_1 = \pi r_2^2 v_2 \xrightarrow{v_2 = 0/64 v_1}$$

$$\Rightarrow r_1^2 v_1 = r_2^2 \times 0/64 v_1$$

$$\Rightarrow r_1 = 0/8 r_2$$

$$\Rightarrow \Delta r = r_1 - r_2 = -0/2 r_2 \Rightarrow \frac{\Delta r}{r_2} \times 100 = -20\%$$

شعاع سطح مقطع لوله (۱) درصد کمتر از شعاع سطح مقطع لوله (۲) است.

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه ۱۳۰ تا ۱۳۲)

$$\left. \begin{aligned} \Delta\theta &= 50 - 10 = 40^\circ \text{ C} \\ \Delta x &= 10\Delta - 2\Delta = 8^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta x = 2\Delta\theta$$

$$\Delta\theta = 35^\circ \text{ C} \rightarrow \Delta x = 2 \times 35^\circ \text{ C} = 70^\circ$$

(فیزیک - دما و گرمای - صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷)

«۴۸ - گزینه ۱»

با انداختن فلز داغ در داخل مخلوط آب و یخ، ابتدا یخ ذوب می‌شود و پس

از آن کل مجموعه آب و یخ ذوب شده افزایش دما می‌یابند. با استفاده از

قانون پایستگی انرژی داریم: (m : جرم یخ و m' : جرم آب)

$$\Sigma Q = 0 \Rightarrow Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0$$

$$\Rightarrow m L_F + (m + m') c'(\theta_e - 0) + M c(\theta_e - \theta) = 0$$

$$L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}}, m + m' = 40.0\text{ g}, c' = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}$$

$$\theta_e = 5^\circ\text{C}, M = 20.0\text{ g}, c = 840 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}, \theta = 10.5^\circ\text{C}$$

$$m \times 336000 + 40.0 \times 4200 \times (5 - 0) + 20.0 \times 840 \times (10.5 - 5) = 0$$

$$\Rightarrow m = 25\text{ g}$$

(فیزیک - دما و گرمای - صفحه ۹۶ تا ۱۰۶)

«۴۹ - گزینه ۳»

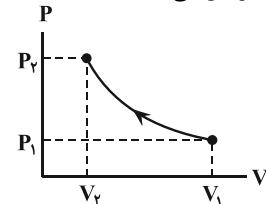
چون فرایند به صورت خیلی سریع انجام شده است، فرایند از نوع بی دررو

هست. در فرایند بی دررو $Q = 0$ است و فرست تبادل گرما وجود ندارد:

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{Q=0} \Delta U = W \xrightarrow{W>0}$$

$$\Delta U > 0$$

شكل کلی فرایند بی دررو در حالت تراکم به صورت زیر است: مشخص است که در این حالت فشار افزایش می‌یابد.

(فیزیک - ترمودینامیک - صفحه ۱۳۷ تا ۱۳۹)

«۵۰ - گزینه ۲»

عبارت‌های (الف) و (پ) درست هستند.

عبارت (ب) از نظر تاریخی نخستین ماشین‌های گرمایی، ماشین‌های برون‌سوی هستند.

عبارت (ت): در چرخه یک ماشین گرمایی، اگر تمام گرمایی گرفته شده به کار تبدیل شود، قانون اول ترمودینامیک نقض نمی‌شود ولی قانون دوم ترمودینامیک به بیان ماشین گرمایی تقضیه می‌شود.

(فیزیک - ترمودینامیک - صفحه ۱۴۶ تا ۱۴۸)

$$\frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = \frac{V_A (3\alpha_A) \Delta \theta_A}{V_B (3\alpha_B) \Delta \theta_B} \quad (*) , V_A = \frac{1}{4} V_B$$

$$\alpha_A = \frac{1}{3} \alpha_B$$

$$\frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = \frac{1}{4} \times \frac{1}{2} \times 2 = \frac{1}{4}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای- صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۹۹)

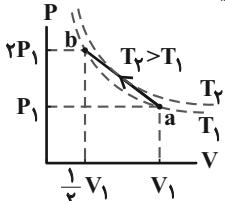
(کتاب زرد)

«۵۹- گزینه»

طبق معادله حالت گازهای کامل، داریم:

$$T = \frac{PV}{nR} \Rightarrow \frac{T_a}{T_b} = \frac{P_1 V_1}{2 P_1 \cdot \frac{1}{2} V_1} \Rightarrow T_a = T_b$$

هر چند $T_a = T_b$ است، اما فرایند ab ، فرایندی هم دما نیست، بلکه مطابق شکل زیر طی فرایند ab به نقاطی می‌رسیم که دمای آن بیشتر از دمای اولیه و انتهایی فرایند است.

از طرفی چون فرایند تراکمی است، کار انجام شده توسط گاز روی محیط، منفی خواهد بود.

با توجه به قانون اول ترمودینامیک و در نظر گرفتن این نکته که انرژی درونی مقدار معینی گاز کامل با دمای مطلق آن متناسب است، داریم:

$$\Delta U = Q + W \Rightarrow U_b - U_a = Q + W$$

$$\frac{U \propto T}{T_a = T_b} \Rightarrow Q + W = 0 \Rightarrow |Q| = |W|$$

با توجه به اینکه دمای مطلق گاز ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد، انرژی درونی گاز ابتدا افزایش و سپس کاهش خواهد یافت.

(فیزیک ا- ترمودینامیک- صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۰)

(کتاب زرد)

«۶۰- گزینه»

(۱) $\Delta V_1 < 0 \Rightarrow W_1 > 0$ ، $\Delta U_1 < 0$

$$W+Q=\Delta U \rightarrow Q_1 < 0$$

$$\Rightarrow \Delta U_1 = -|Q_1| + |W_1| \Rightarrow |\Delta U_1| = |Q_1| - |W_1|$$

(۲) $\Delta V_2 > 0 \Rightarrow W_2 < 0$ ، $\Delta U_2 > 0$

$$W+Q=\Delta U \rightarrow Q_2 > 0$$

$$\Rightarrow \Delta U_2 = |Q_2| - |W_2|$$

با توجه به اینکه ابتدا و انتهایی هر دو فرآیند در دمای یکسانی است، داریم: $|\Delta U_1| = |\Delta U_2|$

$$\Rightarrow |Q_1| - |W_1| = |Q_2| - |W_2| \Rightarrow |Q_1| - |Q_2| = |W_1| - |W_2|$$

$$\frac{|W_1| > |W_2|}{|Q_1| - |Q_2| > 0 \Rightarrow |Q_1| > |Q_2|}$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک- صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۲۸)

(کتاب زرد)

چون تنها نیروی مؤثر وارد بر موتورسوار، نیروی وزن آن است، پس انرژی مکانیکی موتورسوار پایسته می‌ماند و بنابراین با در نظر گرفتن سطح تپه دوم به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، می‌توان نوشت:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow K_1 + U_1 = K_2 + U_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_1^2 + mgh_1 = \frac{1}{2}mv_2^2 + mgh_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times ۲۰^۲ + ۱۰ \times (۵۵ - ۳۰) = \frac{1}{2}v_2^2 + ۰ \Rightarrow v_2^2 = ۹۰۰$$

$$\Rightarrow v_2 = ۳۰ \frac{m}{s}$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(کتاب زرد)

«۵۵- گزینه»

طبق تعریف انرژی مکانیکی موتورسوار، نیروی وزن آن است، پس انرژی

دوم به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، می‌توان نوشت:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow K_1 + U_1 = K_2 + U_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_1^2 + mgh_1 = \frac{1}{2}mv_2^2 + mgh_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times ۲۰^۲ + ۱۰ \times (۵۵ - ۳۰) = \frac{1}{2}v_2^2 + ۰ \Rightarrow v_2^2 = ۹۰۰$$

$$\Rightarrow v_2 = ۳۰ \frac{m}{s}$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(کتاب زرد)

«۵۶- گزینه»

طبق قضیه کار- انرژی جنبشی می‌توان نوشت:

$$W_t = K_2 - K_1 \Rightarrow W_{دیوار} = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow W_{دیوار} = \frac{1}{2} \times ۴۰ \times ۱۰^{-۳} \times (۰ - ۳۰۰^۲)$$

$$\Rightarrow W_{دیوار} = -۱۸۰۰ J$$

(فیزیک ا- کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(کتاب زرد)

«۵۷- گزینه»

می‌دانیم: $\beta = ۳\alpha = ۳ \times ۳ \times ۱۰^{-۵} \frac{1}{k}$

با استفاده از رابطه تغییرات چگالی با دما، داریم:

$$\rho_2 = \rho_1 (1 - \beta \Delta T) \Rightarrow \rho_2 - \rho_1 = -\rho_1 \beta \Delta T$$

$$\Rightarrow \rho_2 - \rho_1 = -\frac{m}{V_1} \beta \Delta T = -\frac{۴۴ \times ۱۰^{-۳}}{\frac{4}{3} \times ۳ \times (10^{-2})^3}$$

$$\times (3 \times 3 \times 10^{-5}) \times 100 \Rightarrow \rho_2 - \rho_1 = -99 \frac{kg}{m^3}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای- صفحه‌های ۹۱ تا ۹۴)

(کتاب زرد)

«۵۸- گزینه»

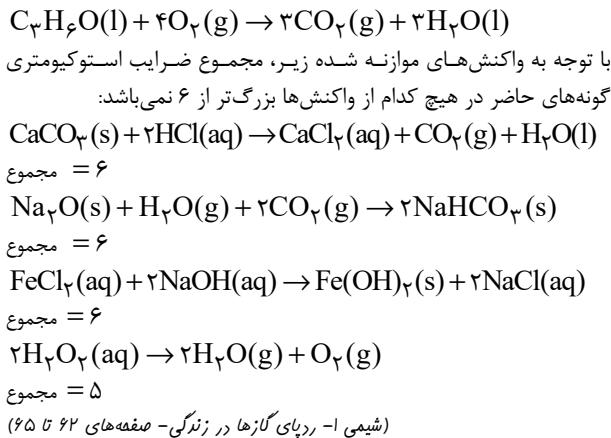
رابطه تغییرات دمای یک جسم، با مقدار گرمای داده شده به آن می‌باشد. از این رابطه برای مقایسه دو جسم A و B داریم: $Q = mc\Delta\theta$

$$\frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A c_A \Delta\theta_A}{m_B c_B \Delta\theta_B} \quad Q_A = Q_B , \quad m_A = m_B \rightarrow c_A = \frac{1}{2} c_B$$

$$1 = 1 \times \frac{1}{2} \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \Rightarrow \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} = 2 \quad (*)$$

حال از رابطه انبساط حجمی برحسب تغییرات دما می‌توان نوشت:

$$\Delta V = V(3\alpha)\Delta\theta$$

(محمد عظیمیان زواره)

«۶۴- گزینه»

عبارت‌های (آ)، (ب) و (پ) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(آ)

 Cu_2O

،

 N_2O_4

،

ب)

(ب)

ب) با توجه به فرمول شیمیایی آنها:

ت) این مجموع برابر ۱۶ می‌باشد.

 Al_2O_3

،

 N_2O_4

،

ث) بوکسیت Al_2O_3 ناخالص است.

(شیمی ا- در پایی گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸)

(امیرحسین طیبی)

«۶۵- گزینه»

فقط در مقایسه اول، کمیت مورد نظر در اکسیژن بیشتر از اوزون است.

بررسی مقایسه‌ها:

مقایسه اول: میزان نیروی وارد شده به دیواره ظرف، معادل فشار گاز است. اگر دو نمونه گاز با جرم برابر از این دو الوتروب داشته باشیم، نمونه اکسیژن مقدار مول‌های بیشتری داشته و در نتیجه فشار بیشتری به دیواره ظرف وارد می‌کند.

مقایسه دوم: مقدار مول حجم‌های یکسان از گازها در شرایط یکسان، برابر است. از آن جا که جرم مولی اوزون بیشتر از اکسیژن است، پس در مقدار مول یکسان، جرم اوزون بیشتر است.

مقایسه سوم: مطابق ساختارهای زیر، اندازه اختلاف شمار جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در یک مولکول اوزون و اکسیژن به ترتیب برابر با ۳ و ۲ است.

مقایسه چهارم: اوزون باعث بروز بیماری‌های مختلف برای بدن (از جمله ریه) می‌شود، اما اکسیژن اینطور نیست.

(شیمی ا- در پایی گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸ و ۷۲ تا ۷۵)

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

(پیمان فوابوی مهر)

«۶۱- گزینه»

$$\left. \begin{array}{l} n+p=99 \\ X:n-e=16 \\ p-e=3 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} n=56 \\ p=43 \\ n+p+e=78 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} n=30 \\ Y:p-e=2 \\ n+p=55 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} p=25 \\ Y=25 \end{array} \right.$$

عدد اتمی X برابر ۴۳ و عدد اتمی Y برابر ۲۵ است. بر این اساس داریم:

• اختلاف عدد اتمی آنها برابر ۱۸ است. (عدد اتمی آرگون ۱۸ می‌باشد.)

• عنصر X پایدار نیست و در زمرة عناصر ساختگی قرار دارد.

• دو عناصر متفاوت طیف نشري خطی متفاوت دارند.

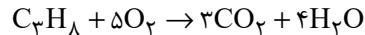
• در Y هفت الکترون ظرفیت داریم، پس ۲۸ درصد کل الکترون‌های آن جزو الکترون‌های ظرفیت هستند.

(شیمی ا- کیوان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۵، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰ تا ۳۴)

(محمد رضا پورهاور)

«۶۲- گزینه»

سوختن کامل پروپان طبق معادله زیر انجام می‌شود:

مطلوب با این معادله، یک مول پروپان (به جرم ۴۴ گرم) با ۵ مول اکسیژن (با جرم ۱۶۰ گرم) به طور کامل با یکدیگر واکنش می‌دهند. جرم مخلوط اولیه برابر است با:

به این ترتیب حجم هر یک از این گازها در مخلوط اولیه عبارت است از:

$$\frac{44\text{ g C}_3\text{H}_8}{204\text{ g مخلوط}} \times \frac{1\text{ mol C}_3\text{H}_8}{44\text{ g C}_3\text{H}_8}$$

$$\times \frac{22/4\text{ L C}_3\text{H}_8}{1\text{ mol C}_3\text{H}_8} = 11/2\text{ L C}_3\text{H}_8$$

$$\times \frac{160\text{ g O}_2}{204\text{ g مخلوط}} \times \frac{1\text{ mol O}_2}{32\text{ g O}_2}$$

$$\times \frac{22/4\text{ L O}_2}{1\text{ mol O}_2} = 56\text{ L O}_2$$

در نتیجه اختلاف حجم این دو گاز در مخلوط اولیه برابر خواهد بود با:

$$56\text{ L} - 11/2\text{ L} = 44/8\text{ L}$$

راه دوم: با توجه به اینکه به ازای مصرف ۲۰۴ گرم واکنش‌دهنده اختلاف حجم

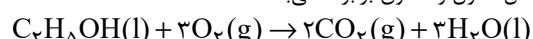
$$(5-1) \times 22/4\text{ L STP} = 89/6\text{ L}$$

است می‌توان نوشت:

$$\frac{102\text{ g}}{204\text{ g}} = \frac{XL \text{ اختلاف حجم}}{89/6\text{ L}} \Rightarrow X = 44/8\text{ L}$$

(شیمی ا- در پایی گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲ و ۷۷ تا ۷۵)

(سعید تیزرو)

«۶۳- گزینه»مطلوب واکنش‌های زیر مجموع ضرایب استوکیومتری H_2O در واکنش سوختن کامل اتانول و استون برابر ۶ می‌باشد:

بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) گاز NO_2 درون هوا و در حضور نور خورشید اوزون تروپوسفری را ایجاد می‌کند.
- (۳) سوخت سبز، سوختی است که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، اکسیژن نیز داشته باشد.
- (۴) گاز SO_3 نوعی اکسید اسیدی است و pH محلول آبی آن کمتر از ۷ است.

(شیمی - ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۵۵ تا ۶۰، ۵۸ و ۶۳ و ۷۵)

(میلاد شیخ‌الاسلامی‌فیابوی)

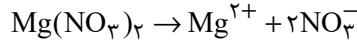
گزینه «۳»

ابتدا از روی مولاریته و حجم محلول، کل مول یون‌های نیترات را به دست می‌آوریم:

$$\text{C}_M = \frac{n(\text{mol})}{V(L)} \Rightarrow ۰/۲ = \frac{x \text{ mol } \text{NO}_3^-}{۳L}$$

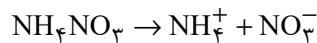
$$\Rightarrow x = ۰/۶$$

در ادامه فرض می‌کنیم X مول از یون نیترات توسط منیزیم نیترات و $X/6$ مول نیز توسط آمونیوم نیترات تأمین شده است. سپس از روی مول یون نیترات به جرم منیزیم نیترات و آمونیوم نیترات رسیده و مجموع جرم این دو ماده را برابر با $۴۵/۶$ گرم قرار می‌دهیم تا X به دست آید:

$$? g \text{ Mg}(\text{NO}_3)_2 = x \text{ mol } \text{NO}_3^- \times \frac{۱ \text{ mol } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2}{۲ \text{ mol } \text{NO}_3^-}$$

$$\times \frac{۱۴۸ \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2}{۱ \text{ mol } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2} = ۷۴x \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2$$

$$? g \text{ NH}_4\text{NO}_3 = (۰/۶ - x) \text{ mol } \text{NO}_3^- \times \frac{۱ \text{ mol } \text{NH}_4\text{NO}_3}{۱ \text{ mol } \text{NO}_3^-}$$

$$\times \frac{۸۰ \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3}{۱ \text{ mol } \text{NH}_4\text{NO}_3} = (۴۸ - ۸۰x) \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3$$

$$(۷۴x) \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2 + (۴۸ - ۸۰x) \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3 = ۴۵/۶$$

$$\Rightarrow x = ۰/۴ \text{ mol}$$

حال با جای‌گذاری X در مقادیر به دست آمده در محاسبات قبلی، گرم آمونیوم نیترات و منیزیم نیترات را محاسبه می‌کنیم:

$$g \text{ Mg}(\text{NO}_3)_2 = ۷۴x = ۷۴ \times ۰/۴ \text{ g } \text{Mg}(\text{NO}_3)_2$$

$$g \text{ NH}_4\text{NO}_3 = ۴۸ - ۸۰x = ۴۸ - (۸۰ \times ۰/۴) = ۱۶ \text{ g } \text{NH}_4\text{NO}_3$$

در نهایت نسبت جرم منیزیم نیترات به آمونیوم نیترات را به دست می‌آوریم:

$$\frac{g \text{ Mg}(\text{NO}_3)_2}{g \text{ NH}_4\text{NO}_3} = \frac{۷۴ \times ۰/۴}{۱۶} = \frac{۷۴}{۴۰} = \frac{۳۷}{۲۰} = \frac{۱۸/۵}{۱۰} = ۱/۸۵$$

(شیمی - آب، آهک، زنگی - صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۰)

(روزبه رضوان)

N_2 و H_2 حتی در حضور جرقه هم واکنش نشان نمی‌دهند، برای انجام این واکنش، دما و فشار مناسب با حضور کاتالیزگر آهن نیاز است. بررسی واکنش‌ها:

گزینه «۱»: H_2 و O_2 در حضور جرقه و یا کاتالیزگر پلاتین، آب تولید می‌کنند.

گزینه «۲»: O_2 در موتور خودروها و یا هنگام رعد و برق که دما خیلی بالاست، واکنش می‌دهند.

گزینه «۴»: NO_2 و O_2 در حضور نور خورشید واکنش داده NO_3 تروپوسفری تولید می‌کنند.

(شیمی - ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۶۲، ۷۵، ۸۱ و ۸۲)

(میلاد شیخ‌الاسلامی‌فیابوی)

گزینه «۴»

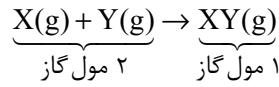
به کمک فرمول مقایسه‌ای زیر می‌توان سؤال را حل کرد.

$$\frac{P_1 \times V_1}{T_1 \times n_1} = \frac{P_2 \times V_2}{T_2 \times n_2}$$

با توجه به این که محفظه درسته است، می‌توان نتیجه گرفت $V_1 = V_2$. همچنین طبق اطلاعات سؤال فشار نیز ثابت است، پس $P_1 = P_2$. در نتیجه با جای‌گذاری سایر اطلاعات در فرمول بالا داریم:

$$T_1 \times n_1 = T_2 \times n_2 \Rightarrow T \times n_1 = ۲T \times n_2 \Rightarrow n_2 = \frac{۱}{۲} n_1$$

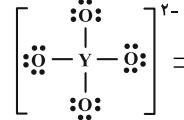
به عبارتی با توجه به محاسبات انجام شده، پس از انجام واکنش، مقدار مول مواد گازی باید نصف مقدار اولیه شود، یعنی باید واکنش را انتخاب کنیم که مجموع ضرایب استوکیومتری مواد گازی در سمت راست معادله، نصف مجموع ضرایب مواد گازی در سمت چپ معادله باشد مانند گزینه «۴».

(شیمی - ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۶۲ تا ۶۵ و ۷۶)

(امیرحسین طبیبی)

اگر تعداد الکترون‌های ظرفیت Y و X را به ترتیب y و x فرض کنیم:

Y متعلق به گروه ۱۶ و دوره سوم جدول تناوبی است، در نتیجه عنصر Y همان S است.

$$\text{X} = \text{X} = \text{X} \Rightarrow \text{X}^- : ۳x + ۱ = ۱۶ \Rightarrow x = ۵$$

عنصر X متعلق به گروه ۱۵ و دوره دوم جدول تناوبی است، در نتیجه عنصر X همان N است.

(کتاب زرد)

۷۲ - گزینه «۲»

عبارت‌های اول و دوم درست هستند. بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: جرم اتمی هیدروژن برابر $1/0.08amu$ است.عبارت دوم: عناصر X و Z در گروه ۱۷ و عناصر X و Y در دوره چهارم جدول تناوبی قرار دارند.عبارت سوم: در تناوب سوم جدول تناوبی، عنصر دارای نماد شیمیایی دو حرفی هستند. (Na, Mg, Al, Si, Cl, Ar)

عبارت چهارم: هر ستون جدول تناوبی شامل عناصرهایی با خواص شیمیایی مشابه است و گروه نامیده می‌شود.

(شیمی ا- کیوان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۹ تا ۱۴)

(کتاب زرد)

۷۳ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ترتیب نقطه جوش:

گزینه «۲»: مولکول‌های آب توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی با مولکول‌های خود را دارند و نقطه جوش آب از استون بیشتر است.

گزینه «۳»: در بین هر مولکول آب با چهار مولکول دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است. بین مولکول‌ها پیوند کووالانسی (اشتراسکی) برقرار نیست.

(شیمی ا- آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

(کتاب زرد)

۷۴ - گزینه «۴»

$$\text{یون} = \frac{1 \text{ mol MgS}}{56 \text{ g MgS}} \times \frac{2 \text{ mol}}{1 \text{ mol MgS}} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol}} = \frac{84 \text{ g MgS}}{56 \text{ g MgS}} = \frac{1 \text{ mol}}{1 \text{ mol}} = \frac{N_A}{1 \text{ mol}}$$

$$\text{شمار} = \frac{1 \text{ mol Na}_3^+}{16/6 \text{ g Na}_3^+} \times \frac{1 \text{ mol Na}_3^+}{83 \text{ g Na}_3^+} \times \frac{3 \text{ mol Na}^+}{1 \text{ mol Na}_3^+}$$

$$\times \frac{N_A}{1 \text{ mol Na}^+} = \frac{1 \text{ mol Na}^+}{16/6 \text{ g Na}_3^+} \Rightarrow \frac{\text{MgS}}{\text{Na}^+} = \frac{\text{شمار}}{\text{شمار}} = \frac{MgS}{Na^+}$$

$$= \frac{3N_A}{16/6N_A} = 5$$

(شیمی ا- کیوان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۱۶ تا ۳۸ و ۳۹)

(کتاب زرد)

۷۵ - گزینه «۴»انحلال پذیری پتاسیم نیترات در دمای $40^\circ C$ برابر است با:

$$S = \frac{g KNO_3}{g H_2O} \times 100 = \frac{37/5}{100 - 37/5} \times 100 = 60$$

در اثر سرد کردن محلول پتاسیم نیترات از دمای $40^\circ C$ به $50^\circ C$ به $40^\circ C$ مقداری از پتاسیم نیترات رسوب می‌کند. اگر این مقدار را برابر با X در نظر بگیریم، می‌توان نوشت:

(ممدرضا پورهاورد)

رسوب حاصل بر اثر سرد کردن چنین محلولی از دمای $40^\circ C$ تا $80^\circ C$ برابر خواهد بود با:

$$90 - 50 = 40 \text{ g}$$

درصد این مقدار رسوب با توجه به مقدار نمک اولیه حل شده برابر است با:

$$\frac{40}{90} \times 100 = \frac{40}{90} \times 100 \approx 44 \text{ درصد رسوب}$$

درصد جرمی نمک باقیمانده در محلول پایانی نیز به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 100 = \frac{\text{درصد جرمی حل شونده}}{\text{جرم محلول}}$$

$$= \frac{50}{(100 + 50)} \times 100 \approx 33/3$$

(شیمی ا- آب، آهنج زندگی - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

شیمی (۱) - سؤالات آشنا

(کتاب زرد)

۷۱ - گزینه «۱»

ابتدا با استفاده از رابطه جرم اتمی میانگین فراوانی دو ایزوتوپ را بدست می‌آوریم. سپس، شمار اتمی‌های دو ایزوتوپ را با هم مقایسه می‌کنیم. محاسبه جرم اتمی میانگین:

روش اول: در این رابطه $M_1 F_1 + M_2 F_2 = \bar{M} F$ به ترتیب جرم اتمی ایزوتوپ سیکتر، جرم اتمی ایزوتوپ سنگین‌تر، درصد فراوانی ایزوتوپ سیکتر، درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر و جرم اتمی میانگین هستند.

$$\bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2}$$

$$14/2 = \frac{14 F_1 + 16 F_2}{F_1 + F_2} = \frac{14 F_1 + 16(100 - F_1)}{100} \Rightarrow F_1 = 90$$

$$F_2 = 100 - F_1 = 10$$

روش دوم: با استفاده از این روش سریع‌تر می‌توان به جواب رسید.

$$\bar{M} = M_1 + \frac{F_2}{100} (M_2 - M_1)$$

$$14/2 = 14 + \frac{F_2}{100} (16 - 14) \Rightarrow 0/2 = \frac{2F_2}{100}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} F_2 = 10 \\ F_1 = 100 - F_2 = 90 \end{cases}$$

حال، نسبت شمار ایزوتوپ‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{\text{شمار ایزوتوپ‌های سنگین}}{\text{شمار ایزوتوپ‌های سیک}} = \frac{F_2}{F_1} = \frac{10}{90} = \frac{1}{9}$$

توجه داشته باشید، درصد فراوانی یک ایزوتوپ با نسبت شمار آن ایزوتوپ متناسب است.

(شیمی ا- کیوان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

(کتاب زرد)

از آنجا که انحلال پذیری گازها در آب دریا کمتر از آب آشامیدنی است، متوجه می‌شویم که نمودار پایینی مربوط به انحلال پذیری اکسیژن در آب دریا است و با افزایش دما، نمودار آن نسبت به نمودار انحلال پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی، با شیب کمتری کاهش انحلال پذیری را نشان می‌دهد که بیانگر تأثیر بیشتر افزایش دما بر کاهش انحلال پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی است.

بررسی برخی از سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: طبق نمودار داریم:

$$\frac{1/4}{5^{\circ}\text{C}} = \frac{\text{انحلال پذیری اکسیژن در آب آشامیدنی}}{1/75} = \frac{0/8}{30^{\circ}\text{C}}$$

گزینه «۳»: طبق نمودار داریم:

$$\frac{1/1}{5^{\circ}\text{C}} = \frac{\text{انحلال پذیری اکسیژن در آب دریا}}{2/2} = \frac{0/5}{45^{\circ}\text{C}}$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

«۷۸ - گزینه «۱»

$$S = \frac{g\text{KNO}_3}{g\text{H}_2\text{O}} \times 100 \Rightarrow 60 = \frac{162 - X}{260 - 162} \times 100$$

$\Rightarrow X = 43 / 2g$
مقدار گرم KNO_3 باقی‌مانده و مول KNO_3 رسوب کرده برابر است با: $162 - 43 / 2 = 118 / 8\text{ g}$

$$? \text{ mol KNO}_3 = \frac{1\text{ mol}}{100\text{ g}} = 0 / 43 \text{ mol}$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(کتاب زرد)

«۷۹ - گزینه «۱»

گزینه «۱»: نور نشر شده در آزمون شعله، مربوط به کاتیون موجود در ترکیبات است. ترکیبات لیتیم دار رنگ شعله را قرمز و ترکیبات سدیم دار رنگ شعله را زرد می‌کنند.

گزینه «۲»: نادرست: رنگ شعله پتانسیم نیترات و پتانسیم کلرید یکسان است (کاتیون یکسان).

گزینه «۳»: نادرست: رنگ شعله کلسیم سولفات و مس (II) سولفات یکسان نیست (کاتیون غیریکسان).

گزینه «۴»: نادرست: نور نشر شده از فلز سدیم (زرد) انرژی بیشتری از نور نشر شده از گارنئون (قرمز) دارد.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(کتاب زرد)

«۸۰ - گزینه «۳»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ساختارهای a و d به ترتیب ۲ و ۴ اتمی هستند، اما SCO و CHCl_3 به ترتیب ۳ و ۵ اتمی هستند.

گزینه «۲»: ساختار a دو اتمی است، اما HCN سه اتمی است.

گزینه «۴»: ساختار b، پنج اتمی است اما H_2O سه اتمی است. همچنین ساختار SO_3 طبق شکل صفحه ۵۷ کتاب درسی مسطح است، اما ساختار مسطح نیست.

(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۴۳، ۴۴ و ۵۶ تا ۵۸)

(کتاب زرد)

«۷۶ - گزینه «۲»

بررسی عبارت‌ها:

عبارت (آ): عدد اتمی عنصر M برابر ۲۷ است؛ در حالی که عدد اتمی عنصر A برابر ۲۸ است، پس A یکی از ایزوتوپ‌های M نیست.

$$A = N + Z \Rightarrow 60 = N + 27 \Rightarrow N = 33$$

$$N - Z = 33 - 27 = 6$$

$$1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^7 4s^2$$

$$1 = \text{الکترون‌های } 1s \quad \left. \begin{array}{l} 1 = \text{الکترون‌های } 2s \\ 1 = \text{الکترون‌های } 2p \end{array} \right\} \rightarrow 8 + 12 = 20$$

$$M : [_{18}\text{Ar}] 3d^7 4s^2$$

$$X : [_{18}\text{Ar}] 3d^5 4s^1$$

$$\rightarrow 7 - 5 = 2$$

(شیمی ا- کیهان زادگاه الغبای هستی - صفحه‌های ۵ و ۲۷)

(کتاب زرد)

«۷۷ - گزینه «۳»

آرایش الکترونی $3d^5 4s^1$ مربوط به کروم است.

کروم اغلب در طبیعت به شکل Cr^{2+} و Cr^{3+} یافت می‌شود. شمار الکترون‌های ظرفیتی کروم برابر ۶ است که با این شمار در گوگرد برابر است:

$$^{24}\text{Cr} : [_{18}\text{Ar}] \underbrace{3d^5 4s^1}_{6 \text{ الکترون ظرفیتی}}$$

$$^{16}\text{S} : [_{10}\text{Ne}] \underbrace{3s^2 3p^4}_{6 \text{ الکترون ظرفیتی}}$$

با توجه به آرایش الکترونی کروم در صورت از دست دادن ۶ الکترون (الکترون‌های زیر لایه‌های $4s$ و $3d$) به آرایش الکترونی آرگون می‌رسد.

آرایش الکترونی لایه ظرفیت $Z = 25$ (منگنز) به صورت زیر است که متفاوت با آرایش الکترونی لایه ظرفیت کروم است:

$$^{24}\text{Cr} : [_{18}\text{Ar}] \underbrace{3d^5 4s^1}_{\text{آرایش الکترونی لایه ظرفیت}}$$

$$^{25}\text{Mn} : [_{18}\text{Ar}] \underbrace{3d^5 4s^2}_{\text{آرایش الکترونی لایه ظرفیت}}$$

(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۳۰، ۳۴ و ۵۵)

(هوار زنگنه قاسم‌آبادی)

«۸۳- گزینه ۴»

$$\begin{aligned} \sqrt{x+1} - \sqrt{x+4} = 1 &\Rightarrow \sqrt{x+1} = \sqrt{x+4} + 1 \xrightarrow{\text{به توان ۲}} \\ x+1 = x+4 + 2\sqrt{x+4} + 1 &\Rightarrow 2\sqrt{x+4} = -4 \\ \Rightarrow \sqrt{x+4} = -2 &\Rightarrow \text{جواب ندارد.} \end{aligned}$$

راه حل دوم: می‌دانیم $x+4 < x+1 < \sqrt{x+4} < \sqrt{x+1}$ و در نتیجه $\sqrt{x+1} - \sqrt{x+4}$ مقداری منفی است و نمی‌تواند برابر ۱ باشد.

(مسابقات ایرانی - همکاری - معادله - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(امیر هوشمند فمسه)

«۸۴- گزینه ۱»

$$\begin{aligned} \frac{x}{x^2+x+1} - 1 &= 1 - \frac{x^2}{x^4+x^2+1} \\ \Rightarrow \frac{-x^2-1}{x^2+x+1} &= \frac{x^4+1}{x^4+x^2+1} \quad (*) \end{aligned}$$

سمت راست معادله (*) همیشه مثبت و سمت چپ آن همیشه منفی است،

بنابراین معادله، جواب ندارد.

(مسابقات ایرانی - همکاری - معادله - صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(علی شورابی)

«۸۵- گزینه ۱»

از ویژگی زیر در حل معادله، استفاده می‌کنیم:

$$|A| = |B| \Rightarrow A = \pm B$$

$$|2x-8| - |3x-2| = 0 \Rightarrow |2x-8| = |3x-2|$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x-8 = 3x-2 \Rightarrow x = -6 \\ 2x-8 = -3x+2 \Rightarrow x = 2 \end{cases}$$

پس مجموع جواب‌های این معادله برابر با $-6+2=-4$ است.

(مسابقات ایرانی - همکاری - معادله - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

حسابات (۱)

(مبتدی تاریخ)

«۸۱- گزینه ۴»چون دنباله t_n ، حسابی است، ضریب n^2 در مخرج باید صفر باشد،

$$k+1=0 \Rightarrow k=-1 \Rightarrow t_n = \frac{-2n-3}{3}$$

مجموع n جمله‌ای اول دنباله حسابی از رابطه $(t_1 + t_n)$ ، بدست

می‌آید:

$$n=20 \Rightarrow S_{20} = \frac{2}{2}(t_1 + t_{20})$$

$$\begin{cases} t_1 = \frac{-2 \times 1 - 3}{3} = -\frac{5}{3} \\ t_{20} = \frac{-2 \times (20) - 3}{3} = -\frac{43}{3} \end{cases} \Rightarrow S_{20} = 10 \left(-\frac{5}{3} + -\frac{43}{3} \right)$$

$$\Rightarrow S_{20} = 10 \left(-\frac{48}{3} \right) = 10 \times (-16) \Rightarrow S_{20} = -160$$

(مسابقات ایرانی - همکاری - معادله - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(امسان غنیزاده)

«۸۲- گزینه ۳»

$$\begin{cases} a_3 = a_1 + 2d \\ a_5 = a_1 + 4d \\ a_8 = a_1 + 7d \end{cases} \Rightarrow a_1 + 2d, a_1 + 4d, a_1 + 7d$$

چون سه جمله متوالی دنباله هندسی هستند، پس رابطه زیر، بین جملات

آن برقرار است:

$$(a_1 + 2d)(a_1 + 7d) = (a_1 + 4d)^2$$

$$\Rightarrow a_1^2 + 9a_1d + 14d^2 = a_1^2 + 8a_1d + 16d^2$$

$$\Rightarrow a_1d = 2d^2 \xrightarrow{d \neq 0} a_1 = 2d$$

$$\Rightarrow 2d + 2d, 2d + 4d, 2d + 7d \Rightarrow q = \frac{6d}{4d} = \frac{3}{2}$$

$$S_n = \frac{a_1(q^n - 1)}{q - 1} \Rightarrow S_5 = \frac{a_1((\frac{3}{2})^5 - 1)}{\frac{3}{2} - 1} = \frac{a_1 \times \frac{211}{32}}{\frac{1}{2}} = \frac{211}{16} a_1$$

$$\Rightarrow \frac{S_5}{a_1} = \frac{211}{16}$$

(مسابقات ایرانی - همکاری - معادله - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

$$x = 2 \Rightarrow \begin{cases} f(2) = 2+2 = 4 \\ g(2) = b-1 \end{cases} \Rightarrow b-1 = 4 \Rightarrow b = 5$$

$$a+b = 2+5 = 7$$

(مسابقات اتحادیه های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۶ - صفحه های ۱۳۵ و ۱۳۶)

(امسان غنیزاده)

«۸۹- گزینه «۴»

می دانیم که تابع قدرمطلق در بازه ای که ریشه داخل قدرمطلق درون بازه

باشد، یک به یک نیست، بنابراین کافی است ریشه را ببینیم، پس داریم:

$$\begin{aligned} f(x) &= 3|2x+a| + 1 - \frac{a}{2} \quad \xrightarrow{\text{ریشه داخل قدرمطلق}} \\ -3 < -\frac{a}{2} &< 4 \xrightarrow{\text{ تقسیم بر } (-1)} -6 < -a < 8 \xrightarrow{\text{ تقسیم بر } (-1)} -8 < a < 6 \end{aligned}$$

بنابراین $a \in \mathbb{N}$ در بازه $(-8, 6)$ قرار دارد و چون صورت سؤال، مقادیر

را از ما خواسته است، پس جواب ما $\{1, 2, 3, 4, 5\}$ ، یعنی ۵ جواب طبیعی خواهد بود.

(مسابقات اتحادیه های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۶)

(مهندی نادری)

«۹۰- گزینه «۱»

$$\left[2x + \frac{3}{2}\right] + \left[2x + \frac{3}{2} - 3\right] = 5 \Rightarrow \left[2x + \frac{3}{2}\right] + \left[2x + \frac{3}{2}\right] - 3 = 5$$

$$\Rightarrow 2\left[2x + \frac{3}{2}\right] = 8 \Rightarrow \left[2x + \frac{3}{2}\right] = 4$$

$$\Rightarrow 4 \leq 2x + \frac{3}{2} < 5 \xrightarrow{\text{ subtract } \frac{3}{2}} \frac{5}{2} \leq 2x < \frac{7}{2}$$

$$\frac{5}{4} \leq x < \frac{7}{4} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{5}{4} \\ b = \frac{7}{4} \end{cases} \Rightarrow \frac{7}{4} - \frac{5}{4} = \frac{1}{2}$$

(مسابقات اتحادیه های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۶)

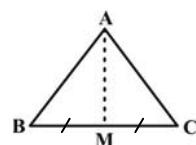
(پوار زگنه قاسم‌آبادی)

«۸۶- گزینه «۲»

مختصات M ، وسط ضلع BC ، را به دست می‌آوریم:

$$M(3, -2)$$

فاصله A تا M ، همان میانه وارد بر ضلع BC است.

$$|AM| = \sqrt{3^2 + 9^2} = \sqrt{45} = 3\sqrt{5}$$

(مسابقات اتحادیه های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۶)

(مهندی نادری)

«۸۷- گزینه «۳»

با توجه به توضیحات سؤال، اگر عدد منفی x ، ورودی باشد، آن‌گاه خروجی

تابع به صورت $\left(\frac{1}{x} + 2\right)^2$ خواهد بود، لذا داریم:

$$f(x) = \left(\frac{1}{x} + 2\right)^2 \Rightarrow \left(\frac{1}{x} + 2\right)^2 = 9 \xrightarrow{\text{ جذر}} \frac{1}{x} + 2 = \pm 3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{x} + 2 = 3 \Rightarrow \frac{1}{x} = 1 \Rightarrow x = 1 \\ \frac{1}{x} + 2 = -3 \Rightarrow \frac{1}{x} = -5 \Rightarrow x = -\frac{1}{5} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{1}{x} + 2 = 3 \Rightarrow \frac{1}{x} = 1 \Rightarrow x = 1 \\ \frac{1}{x} + 2 = -3 \Rightarrow \frac{1}{x} = -5 \Rightarrow x = -\frac{1}{5} \end{cases}$$

(مسابقات اتحادیه های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۶)

(مسعود برملای)

«۸۸- گزینه «۱»

برای این‌که دو تابع f و g مساوی باشند، باید دامنه تابع g برابر $\mathbb{R}$ باشد، بنابراین:

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{x - 2}; x \neq 2 \\ b - 1; x = 2 \end{cases}$$

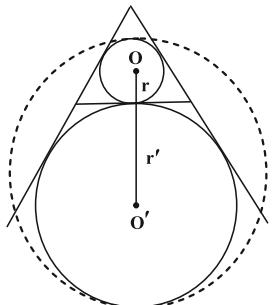

$$r' = \frac{S}{P-a} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{4}a^2}{\frac{3a}{2}-a} = \frac{\sqrt{3}}{2}a$$

$$\frac{a=2\sqrt{3}}{r'=3} \Rightarrow \begin{cases} r=1 \\ r'=3 \end{cases}$$

مطابق شکل، قطر کوچکترین دایره که با هر یک از دو دایره، مماس درون باشد، برابر می‌شود با:

$$2R = 2r + 2r' = 2 + 6 = 8 \Rightarrow R = 4 \Rightarrow S = 16\pi$$

(هنرسه - ۲ - دایره - صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(مسین هاپیلو)

گزینه «۴»

فرض کنید $\hat{E} = \alpha$ باشد. در این صورت داریم:

$$\hat{E} = \frac{\widehat{MF}}{2} = \alpha \Rightarrow \widehat{MF} = 2\alpha$$

$$\hat{A} = \frac{\widehat{NE} - \widehat{MF}}{2} \Rightarrow 5\alpha = \frac{\widehat{NE} - 2\alpha}{2} \Rightarrow \widehat{NE} = 12\alpha$$

اندازه کمان‌های $\widehat{MN}$, $\widehat{EF}$ و $\widehat{NE}$ برابر یکدیگر است، بنابراین داریم:
 $\widehat{MN} + \widehat{NE} + \widehat{EF} + \widehat{MF} = 360^\circ$

$$\Rightarrow 12\alpha + 12\alpha + 12\alpha + 2\alpha = 360^\circ$$

$$\Rightarrow 38\alpha = 360^\circ \Rightarrow \alpha = \frac{180^\circ}{19}$$

(هنرسه - ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(امیر محمد کریمی)

گزینه «۱»

$$AB^2 = AD \times AT \Rightarrow AE^2 = AD \cdot AT$$

$$AB = AE$$

بس داریم $T\hat{A}E = D\hat{A}E$ و چون $\frac{AE}{AD} = \frac{AT}{AE}$ پس داریم $T\hat{A}E = D\hat{A}E$. با هم متشابه‌اند پس $AET \sim AED$. از طرفی $A\hat{E}B = A\hat{T}E = F\hat{B}D = 30^\circ$. پس $F\hat{B}D = A\hat{T}E$

(هنرسه - ۲ - صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

هنرسه (۲) - نکاه به آینده

(محمد ابراهیم تووزنده‌جانی)

گزینه «۱»

$$\text{مقدار ایم} \hat{A} = \frac{\widehat{BCD}}{2} = 50^\circ \Rightarrow \widehat{BCD} = 100^\circ$$

$$\Rightarrow \widehat{BAD} = 360^\circ - 100^\circ = 260^\circ$$

برای زاویه‌های $\hat{M}$ و $\hat{N}$ داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{M} = \frac{\widehat{AD} - \widehat{BC}}{2} = \alpha \\ \hat{N} = \frac{\widehat{AB} - \widehat{CD}}{2} = 30^\circ \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \alpha + 30^\circ = \frac{\widehat{BAD} - \widehat{BCD}}{2} = \frac{260^\circ - 100^\circ}{2} = 80^\circ$$

$$\Rightarrow \alpha = 50^\circ$$

(هنرسه - ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

گزینه «۳»

نقطه M وسط مماس مشترک TT' قرار دارد، زیرا طبق روابط طولی در دایره داریم:

$$\left. \begin{array}{l} MT^2 = MA \cdot MB = 2(2+5) = 14 \\ MT'^2 = MA \cdot MB = 2(2+5) = 14 \end{array} \right\} \Rightarrow MT = MT' = \sqrt{14}$$

بنابراین طول مماس مشترک خارجی دو دایره برابر $TT' = 2\sqrt{14}$ است و داریم:

$$TT' = \sqrt{OO'^2 - (R - R')^2} \Rightarrow 2\sqrt{14} = \sqrt{9^2 - (R - R')^2}$$

$$\xrightarrow{\text{به توان ۲}} 56 = 81 - (R - R')^2$$

$$\Rightarrow (R - R')^2 = 81 - 56 = 25 \Rightarrow |R - R'| = 5$$

(هنرسه - ۲ - صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(سوگند روشنی)

$$2P = 6\sqrt{3} \Rightarrow P = 3\sqrt{3}$$

$$r = \frac{S}{P} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{4}a^2}{\frac{3a}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{6}a$$

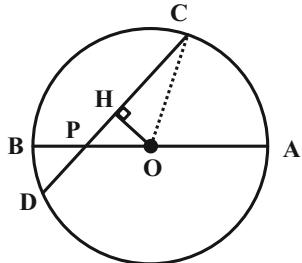
گزینه «۴»

(سید محمد رضا هسینی فرد)

«۹۸- گزینهٔ ۳»

از مرکز دایره، عمود OH را بر وتر CD رسم کنیم.

نقطه H وسط CD قرار دارد. از طرفی $\hat{OPH} = 45^\circ$ است، بنابراین مثلث OHP، مثلث قائم‌الزاویه متساوی الساقین است،
 یعنی $OH = PH$ داریم:

$$CD = PC + PD = 7 + 1 = 8 \Rightarrow CH = DH = 4$$

$$\Rightarrow OH = PH = DH - PD = 4 - 1 = 3$$

$$\Delta OHC : OC^2 = OH^2 + CH^2 = 3^2 + 4^2 = 25$$

$$\Rightarrow R = OC = 5$$

(هنرسه - صفحه ۱۱۳)

(فرزانه گاپاش)

«۹۹- گزینهٔ ۱»

طبق رابطهٔ سینوسی مساحت مثلث، مساحت مثلثی به اضلاع a و b که

$$\text{زاویه بین این دو ضلع برابر } \alpha \text{ باشد، از رابطه } S = \frac{1}{2}ab \sin \alpha \text{ محاسبه}$$

می‌شود. همچنین مساحت قطاع متناظر با زاویه α در دایره‌ای به

$$\text{شعاع } R \text{، از رابطه } S = \frac{\pi R^2 \alpha}{360^\circ} \text{ به دست می‌آید. اگر مساحت}$$

قطاع OAB را با S_1 و مساحت مثلث OAB را با S_2 نمایش دهیم،

$$S_1 = \frac{\pi \times 4^2 \times 45^\circ}{360^\circ} = 2\pi \quad \text{داریم:}$$

$$S_2 = \frac{1}{2} \times 4 \times 4 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 4\sqrt{2}$$

$$S_1 - S_2 = 2(S_1 - S_2) = 2(2\pi - 4\sqrt{2}) = 4(\pi - 2\sqrt{2})$$

(هنرسه - صفحه ۱۱۳)

(هادی فولادی)

«۹۶- گزینهٔ ۲»

اگر P و S به ترتیب مساحت و محیط یک n ضلعی محیطی باشند، آنگاه

$$\text{شعاع دایره محاطی آن از رابطه } r = \frac{S}{P} \text{ به دست می‌آید، پس داریم:}$$

$$x^3 - 3x^2 = \frac{x^3 - 3x^2}{1/(6x-16)} \Rightarrow x^3 - 3x^2 = x(x^2 - 6x + 8) = x(x-2)(x-4) = 0 \Rightarrow x = 0, 2, 4$$

$$\Rightarrow x^3 - 3x^2 = 3x^3 - 8x \Rightarrow x^3 - 6x^2 + 8x = 0$$

$$\Rightarrow x(x^2 - 6x + 8) = 0 \Rightarrow x(x-2)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 2 \\ x = 4 \end{cases}$$

به ازای $x = 0$ و $x = 2$ ، محیط چهارضلعی عددی منفی شود که امکان پذیر نیست، پس تنها مقدار $x = 4$ قابل قبول است.

(هنرسه - دایره - صفحه ۱۲۵)

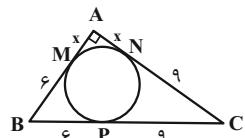
(امیرضا غلاح)

«۹۷- گزینهٔ ۳»

می‌دانیم طول مماس‌های رسم شده از یک نقطه بر دایره برابر یکدیگرند.

اگر فرض کنیم $AM = x$ باشد، آنگاه $AN = AM = x$

است و در نتیجه:

$$\text{ABC} : AB^2 + AC^2 = BC^2$$

$$\Rightarrow (x+6)^2 + (x+9)^2 = 15^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 12x + 36 + x^2 + 18x + 81 = 225$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 30x - 108 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 15x - 54 = 0$$

$$\Rightarrow (x+18)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -18 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$AB = AM + BM = 3 + 6 = 9$$

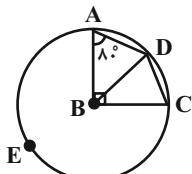
(هنرسه - صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

$$\begin{aligned} \text{طول مماس مشترک داخلی} &= \sqrt{OO'^2 - (R + R')^2} \\ &= \sqrt{10^2 - (7+1)^2} = \sqrt{36} = 6 \\ \Rightarrow \frac{\text{طول مماس مشترک خارجی}}{\text{طول مماس مشترک داخلی}} &= \frac{8}{6} = \frac{4}{3} \\ (\text{هنرسه } ۲ - \text{صفحه های } ۲۱ \text{ و } ۲۲) \end{aligned}$$

(کتاب اول)

«۱۰۳ - گزینه ۳»
 D، A، B = BD = BC = ۲ است، پس نتیجه می‌گیریم نقاط A و C بر روی دایره‌ای به مرکز B و شعاع ۲ قرار گرفته‌اند. مطابق شکل برای زاویه $\hat{D}$ داریم:

$$\hat{D} = \frac{\widehat{AEC}}{2} = \frac{360^\circ - \widehat{ADC}}{2} = \frac{270^\circ}{2} = 135^\circ$$

با توجه به مجموع زوایای چهارضلعی ABCD داریم:

$$\hat{C} = 360^\circ - (\hat{A} + \hat{B} + \hat{D})$$

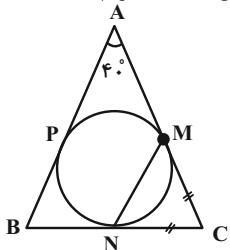
$$= 360^\circ - (80^\circ + 90^\circ + 135^\circ) = 55^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه ۱۱)

(کتاب اول)

«۱۰۴ - گزینه ۱»

در مثلث متساوی الساقین ABC داریم:

$$\triangle ABC: \hat{A} = 40^\circ \Rightarrow \hat{B} = \hat{C} = 70^\circ$$

از نقطه C بر دایره، دو مماس رسم شده است، پس طول آن‌ها با هم برابر است و مثلث CMN متساوی الساقین است، پس داریم:

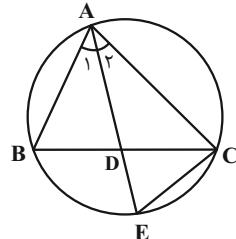
$$\triangle CMN: CM = CN \xrightarrow{\hat{C} = 70^\circ} \hat{CMN} = \hat{CNM} = 55^\circ$$

با توجه به اینکه $\hat{CMN}$ زاویه ظلی است و برابر با نصف کمان MN است، داریم:

$$\hat{CMN} = \frac{\widehat{MN}}{2} = 55^\circ \Rightarrow \widehat{MN} = 110^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه ۱۰)

(سرچشمه از ایران تبریزی)

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ \hat{A}_1 = \hat{BCE} = \frac{\widehat{BE}}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{BCE} = \frac{\widehat{BE}}{2}$$

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A}_2 = \hat{BCE} \\ \hat{E} = \hat{E} \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تساوی دو زاویه}} \triangle AEC \sim \triangle DEC$$

$$\Rightarrow \frac{DE}{CE} = \frac{AE}{AE} \Rightarrow AE \times DE = CE^2$$

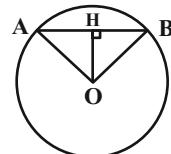
(هنرسه ۲ - صفحه های ۱۱ و ۱۲)

«۱۰۰ - گزینه ۴»**هنرسه (۲) - سوالات آشنا**

(کتاب اول)

«۱۰۱ - گزینه ۱»مطابق شکل فاصله O از AB می‌نامیم، با توجه به اینکه $\hat{AOB} = 60^\circ$ و $OA = OB$ است، نتیجه می‌گیریم

مثلث OAB متساوی الاضلاع است و OH میانه و نیمساز نیز می‌باشد، پس داریم:

$$AH = HB = \frac{AB}{2} = \sqrt{3}$$

$$\triangle OHB: OH = \cot\left(\frac{60^\circ}{2}\right) \times HB = \cot 30^\circ \times \sqrt{3} = \sqrt{3} \times \sqrt{3} = 3$$

(هنرسه ۲ - صفحه ۱۲)

(کتاب اول)

«۱۰۲ - گزینه ۳»

طبق روابط مماس مشترک داخلی و خارجی داریم:

$$\sqrt{OO'^2 - (R - R')^2} = \sqrt{10^2 - (7-1)^2} = \sqrt{64} = 8$$

مشترک خارجی

(کتاب اول)

«۱۰۸ - گزینهٔ ۴»اگر مساحت مثلث را با S و محیط آن را با $2P$ نمایش دهیم، داریم:

$$r_a = \frac{S}{P-a}, r_b = \frac{S}{P-b}, r_c = \frac{S}{P-c}$$

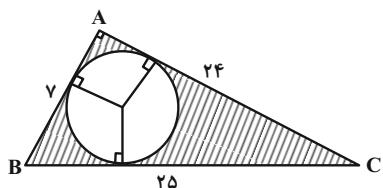
با توجه به فرض مسئله داریم:

$$a > b > c \Rightarrow P - a < P - b < P - c$$

$$\Rightarrow \frac{S}{P-a} > \frac{S}{P-b} > \frac{S}{P-c} \Rightarrow r_a > r_b > r_c$$

(هنرسه - ۲ صفحه ۳۶)

(کتاب اول)

«۱۰۹ - گزینهٔ ۲»با توجه به اینکه $25^2 = 24^2 + 7^2$ ، نتیجه می‌گیریم مثلث موردنظرقائم‌الزاویه است، اگر آن را $\triangle ABC$ بنامیم، داریم:

$$S = \frac{7 \times 24}{2} = 84, \quad 2P = 24 + 7 + 25 \Rightarrow P = 28$$

$$\Rightarrow r = \frac{S}{P} = \frac{84}{28} = 3$$

مساحت دایرهٔ محاطی داخلی - مساحت مثلث = مساحت محصور

$$= 84 - \pi(3)^2 \xrightarrow{\pi=3} 84 - 27 = 57$$

(هنرسه - ۲ صفحه ۳۵)

(کتاب اول)

«۱۱۰ - گزینهٔ ۲»با توجه به اینکه AB قطر است، داریم:

$$\hat{M} = \frac{\widehat{BT} - \widehat{AT}}{2} = 24^\circ \quad \left\{ \Rightarrow \widehat{BT} = 114^\circ, \widehat{AT} = 66^\circ \right.$$

$$\hat{B} = \frac{\widehat{AT}}{2} = \frac{66^\circ}{2} = 33^\circ$$

(هنرسه - ۲ صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(کتاب اول)

«۱۰۵ - گزینهٔ ۳»فرض کنید، $\widehat{DB} = x$ و $\widehat{AC} = y$ است، پس داریم:

$$\begin{cases} 20^\circ = \frac{x-y}{2} \\ 80^\circ = \frac{x+y}{2} \end{cases} \Rightarrow x = \widehat{DB} = 100^\circ, y = \widehat{AC} = 60^\circ$$

در زاویهٔ محاطی $\widehat{ADC} = \alpha$ داریم:

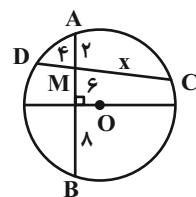
$$\widehat{ADC} = \alpha = \frac{\widehat{AC}}{2} = \frac{60^\circ}{2} = 30^\circ$$

(هنرسه - ۲ صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(کتاب اول)

«۱۰۶ - گزینهٔ ۳»

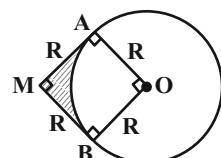
قطر عمود بر یک وتر، آن را نصف می‌کند و بنابراین طولی و تراهای متقاطع داریم:

$$AM \cdot BM = CM \cdot DM \Rightarrow 2 \times (z + w) = x \times y \Rightarrow x = y$$

(هنرسه - ۲ صفحه ۱۸)

(کتاب اول)

«۱۰۷ - گزینهٔ ۱»با رسم شعاع‌های OA و OB در چهارضلعی $MAOB$ داریم:

$$MAOB : \hat{A} = \hat{B} = \hat{M} = 90^\circ, OA = OB = R$$

این چهارضلعی مربع به ضلع R است.

بنابراین مساحت ناحیه هاشورخورده برابر است با:

مساحت ربع دایره - مساحت مربع = ناحیه هاشورخورده

$$= R^2 - \frac{R^2 \pi}{4} = R^2 \left(1 - \frac{\pi}{4}\right)$$

(هنرسه - ۲ صفحه ۱۳)

(مهندسی براتس)

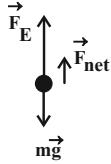
«۱۱۳ - گزینه ۳»

به ذره باردار دو نیروی وزن (رو به پایین) و الکتریکی (رو به بالا) وارد می شود. برایند این دو نیرو برابر است با:

$$\begin{cases} F_E = E |q| = 4 \times 10^5 \times 2 \times 10^{-9} = 8 \times 10^{-4} N \\ mg = (20 \times 10^{-6}) \times 10 = 2 \times 10^{-4} N \end{cases}$$

$$\Rightarrow F_{net} = F_E - mg = (8 \times 10^{-4}) - (2 \times 10^{-4}) = 6 \times 10^{-4} N$$

نیروی خالص وارد بر ذره $6 \times 10^{-4} N$ و جهت آن به سمت بالا است.

طبق قضیه کار- انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = K_2 - K_1 - \frac{F_{net} d \cos \theta}{K_2 - K_1 = \frac{1}{2} m(v_2^2 - v_1^2)}$$

$$F_{net} d \cos \theta = \frac{1}{2} m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\frac{F_{net}}{v_1} = \frac{m}{s}, \quad v_2 = \sqrt{43} \frac{m}{s}, \quad \theta = 0$$

$$6 \times 10^{-4} \times d \times 1 = \frac{1}{2} \times 20 \times 10^{-6} \times (43 - 25)$$

$$\Rightarrow d = 0 / 3m = 30cm$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۱۹ تا ۲۱)

(سینا عزیزی)

«۱۱۴ - گزینه ۴»

چون ذره دارای بار منفی است، پس نیروی وارد بر آن در خلاف جهت خطوط میدان الکتریکی است. ولی چون جایه جایی در جهت میدان است، پس انرژی پتانسیل الکتریکی ذره افزایش یافته است.

$$W_{E_1}, \quad W_{E_2} < 0$$

$$\frac{\Delta U = -W_E}{\Delta U_1, \quad \Delta U_2 > 0} \quad (I)$$

از طرفی مقدار جایه جایی هر دو یکسان است، ولی چون تراکم خطوط میدان در محدوده BC بیشتر از AB است، کار نیروی میدان در جایه جایی از C تا B بیشتر از A تا B است.

$$|W_{E_2}| > |W_{E_1}| \xrightarrow{(I), |W_E| = \Delta U} \Delta U_2 > \Delta U_1 > 0$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۱۷ تا ۲۳)

فیزیک (۲) - نکاه به آینده

(پوریا علاقه مند)

«۱۱۱ - گزینه ۲»

تغییرات بار جسم ناشی از جذب 10^{13} الکترون به طریق زیر محاسبه می شود:

$$\Delta q = -ne \Rightarrow \Delta q = -5 \times 10^{13} \times 1 / 6 \times 10^{-19}$$

$$= -8 \times 10^{-6} = -8\mu C \Rightarrow \Delta q = -8\mu C$$

درصد تغییرات بار خالص جسم برابر است با:

$$\frac{\Delta q}{q_1} \times 100 = \frac{-8}{16} \times 100 = -50\%$$

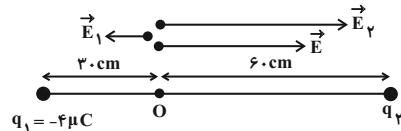
بنابراین بار خالص جسم ۵۰ درصد کاهش می یابد.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۳ و ۴)

(عبدالرضا امینی نسب)

«۱۱۲ - گزینه ۴»

مطابق شکل زیر، فاصله بار q_2 تا نقطه O برابر ۶۰ cm است. از آنجایی که با حذف بار q_2 ، میدان الکتریکی خالص تغییر جهت می دهد، می توان نتیجه گرفت که جهت میدان خالص اولیه به سمت راست بوده است:

$$|E_1| = \frac{E}{2}, \quad E_1 + E_2 = E \Rightarrow \frac{-E}{2} + E_2 = E$$

$$\Rightarrow E_2 = \frac{3}{2} E$$

$$\frac{E_2}{E_1} = \frac{\frac{3}{2} E}{\frac{1}{2} E} = 3 \Rightarrow \frac{E_2}{E_1} = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\Rightarrow 3 = \frac{|q_2|}{|q_1|} \times \left(\frac{30}{60}\right)^2 \Rightarrow \frac{|q_2|}{|q_1|} = 12$$

با توجه به جهت بردارهای میدان الکتریکی، هر دو بار همنامند و چون q_1

منفی است، بنابراین q_2 نیز منفی خواهد بود، داریم:

$$\frac{|q_2|}{4} = 12 \Rightarrow q_2 = -48\mu C$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۱۰ تا ۱۵)

افزایش یافت:

چون خازن متصل به باتری است پس اختلاف پتانسیل صفحات خازن تغییر نخواهد کرد.

- فاصله بین صفحات 20 درصد افزایش یافته است.

در مرحله دوم: خازن از باتری جدا شده است، پس بار صفحات ثابت خواهد ماند:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2}{\kappa_1} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{1/5} = \frac{2}{3}$$

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{V_1}{V_2} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{V_1}{V_2} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{3}{2}$$

در نهایت تغییرات میدان الکتریکی را بررسی می‌کنیم:

$$\frac{E_2}{E_1} = \frac{V_2}{V_1} \times \frac{d_1}{d_2} = \frac{3}{2} \times \frac{d_1}{1/2d_1} = \frac{3}{2} \times \frac{5}{6} = \frac{5}{4}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

(زهره آقامحمدی)

«۱۹- گزینه»

جریان متوسط برابر است با بار خالص عبوری از یک مقطع دلخواه رسانا در

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} \quad \text{واحد زمان:}$$

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: آهنگ عبور بار خالص منفی از راست به چپ $\frac{C}{s} - ۷$ می‌باشد،

چون عبور بار مثبت از چپ به راست به منزله عبور بار منفی از راست به چپ است.

گزینه «۲»: آهنگ عبور بار خالص منفی از راست به چپ $\frac{C}{s} - ۵$ است.

چون $\frac{C}{s} - ۱$ به سمت راست حرکت می‌کند و عبور $\frac{C}{s} - ۶$ بار مثبت از چپ

به راست را می‌توان به منزله عبور $\frac{C}{s} - 6$ از راست به چپ دانست.

گزینه «۳»: بار خالص عبوری از چپ به راست $\frac{C}{s} - 8$ می‌باشد.

گزینه «۴»: بار خالص عبوری از چپ به راست $\frac{C}{s} - 7$ است.

بنابراین جریان متوسط در گزینه «۲» از سایر گزینه‌ها کمتر است.

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم - صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

(سینا عزیزی)

وقتی الکترون از حال سکون رها می‌شود حرکت خودبه‌خودی اش را انجام می‌دهد (در خلاف جهت خطوط میدان الکتریکی جابه‌جا می‌شود) بنابراین انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می‌یابد و در انجام این حرکت خودبه‌خودی چون در خلاف جهت میدان الکتریکی جابه‌جا می‌شود، پس به سمت پتانسیل‌های الکتریکی بیشتر حرکت می‌کند.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

«۱۵- گزینه»

وقتی الکترون از حال سکون رها می‌شود حرکت خودبه‌خودی اش را انجام می‌دهد (در خلاف جهت خطوط میدان الکتریکی جابه‌جا می‌شود) بنابراین انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می‌یابد و در انجام این حرکت خودبه‌خودی چون در خلاف جهت میدان الکتریکی جابه‌جا می‌شود، پس به سمت پتانسیل‌های الکتریکی بیشتر حرکت می‌کند.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

«۱۶- گزینه»

طبق اصل پایستگی انرژی مکانیکی

$$\frac{K_1 = ۰}{\Delta U_E = -K_2 = -\frac{1}{2}mv^2_2}$$

$$\Rightarrow \Delta U_E = -\frac{1}{2} \times ۰ / ۱ \times 10^{-۳} \times ۱۰^۲ = -۵ \times 10^{-۳} J$$

$$\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow -100 - 100 = \frac{-5 \times 10^{-3}}{q}$$

$$\Rightarrow q = \frac{5 \times 10^{-3}}{200} = 2 / 5 \times 10^{-5} C = 25 \mu C$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۲۱ تا ۲۶)

(مهدی براتی)

«۱۷- گزینه»

با توجه به رابطه $Q = CV$ داریم:

$$\Delta Q = C \Delta V \Rightarrow ۱۲ = C \times ۸ \Rightarrow C = 1 / ۵ \mu F$$

$$Q = CV \Rightarrow Q = 1 / ۵ \times 10^{-۶} \times ۱۰ = ۱۵ \times 10^{-۶} C$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(سعید شرق)

«۱۸- گزینه»

میدان الکتریکی بین صفحات خازن از رابطه $E = \frac{V}{d}$ به دست می‌آید. پس

باید تغییرات V و d را در دو حالت بررسی کنیم:

در مرحله اول: در حالت اتصال به باتری، فاصله بین صفحات 20 درصد

(کتاب اول)

«۱۲۲ - گزینهٔ ۴»

با استفاده از فرم مقایسه‌ای رابطه قانون کولن، داریم: (فرض می‌کنیم که فقط اندازه بار، q_1 ، 20 درصد کاهش یافته است).

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{F'}{F} = \frac{|q'_1|}{|q_1|} \times \frac{|q'_2|}{|q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\begin{aligned} |q'_1| &= |q_1| - \frac{20}{100} |q_1| = \frac{80}{100} |q_1| = 0.8 |q_1| \\ r' &= r - \frac{20}{100} r = \frac{80}{100} r = 0.8 r, \quad |q'_2| = |q_2| \end{aligned}$$

$$\frac{F'}{F} = \frac{0.8 |q_1|}{|q_1|} \times \frac{|q_2|}{|q_2|} \times \left(\frac{r}{0.8 r}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{F'}{F} = 0.8 \times 1 \times \frac{1}{0.8^2} \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{1}{0.8^2} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = \frac{5}{4}$$

چون در سؤال، تغییرات بزرگی نیروی الکتریکی بر حسب درصد خواسته شده، داریم:

$$F' = \left(\frac{F}{F} - 1\right) \times 100 = \left(\frac{5}{4} - 1\right) \times 100 \% = 25 \% \quad \text{درصد تغییرات}$$

$$= \frac{1}{4} \times 100 = 25$$

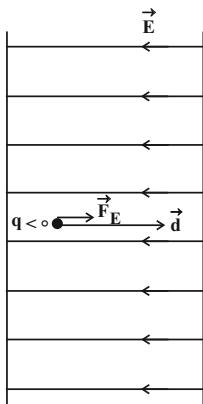
يعنى بزرگی نیروی الکتریکی میان دو بار 25 درصد افزایش می‌یابد.

(فیزیک ۲ - الکتریسیتیت ساکن - صفحه‌های ۵ و ۶)

(کتاب اول)

«۱۲۳ - گزینهٔ ۲»

طبق شکل زیر:

اولاً چون نیروی الکتریکی وارد بر بار منفی، در خلاف جهت میدان الکتریکی

(زهره ۲۴۰۳)

«۱۲۰ - گزینهٔ ۳»

طبق رابطه جریان متوسط عبوری از رسانا داریم:

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} \Rightarrow \Delta q = \bar{I} \Delta t, \quad \Delta q = ne$$

$$\Rightarrow ne = \bar{I} \Delta t \Rightarrow n = \frac{\bar{I} \Delta t}{e} = \frac{0.14 \times 10^{-3} \times 15 \times 60}{1.6 \times 10^{-19}}$$

$$\Rightarrow n = 78 / 75 \times 10^{16}$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم - صفحه‌های ۳۶ و ۳۹)

فیزیک (۲) - سوالات آشنا

(کتاب اول)

«۱۲۱ - گزینهٔ ۲»

در سری الکتریسیتیت مالشی (تریبوالکتریک)، مواد پایین‌تر الکترون‌خواهی بیشتری دارند؛ یعنی اگر دو ماده در این جدول در تماس با یکدیگر قرار گیرند، الکترون‌ها از ماده بالاتر جدول به ماده‌ای که پایین‌تر قرار دارد، منتقل شده و ماده بالاتر دارای بار مثبت و ماده پایین‌تر دارای بار منفی می‌شود.

با توجه به توضیحات بالا، داریم:

الف) نادرست است؛ چون در جدول پشم بالاتر از کهربا قرار دارد و در اثر مالش، پارچه پشمی دارای بار مثبت و یک تکه کهربا دارای بار منفی می‌شود.

ب) درست است؛ چون در جدول موی انسان بالاتر از شیشه قرار دارد و در اثر مالش، موی انسان دارای بار مثبت و میله شیشه‌ای دارای بار منفی می‌شود.

پ) درست است؛ چون در جدول ابریشم بالاتر از پلاستیک قرار دارد و در اثر مالش، پارچه ابریشمی دارای بار مثبت و میله پلاستیکی دارای بار منفی می‌شود.

ت) نادرست است؛ چون در جدول چوب بالاتر از پارچه کتان قرار دارد و در اثر مالش، قطعه چوب دارای بار مثبت و پارچه کتان دارای بار منفی می‌شود.

(فیزیک ۲ - الکتریسیتیت ساکن - صفحه ۳)

(کتاب اول)

۱۲۵ - گزینه «۳»

اولاً طبق تعریف میدان یکنواخت که در آن خطوط باید مستقیم، موازی و هم فاصله باشند، چون در شکل صورت سؤال خطوط هم فاصله نیستند، میدان یکنواخت نیست (رد گزینه های «۱» و «۲»)

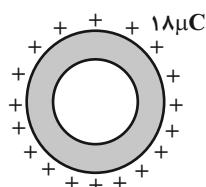
ثانیاً هرگاه در جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت کنیم، مستقل از نوع بار، پتانسیل الکتریکی نقاط کاهش پیدا می کند؛ یعنی پتانسیل الکتریکی نقاط در ناحیه **A** بیشتر از پتانسیل الکتریکی نقاط در ناحیه **B** است. (رد گزینه «۴»)

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه ۱۹)

(کتاب اول)

۱۲۶ - گزینه «۳»

طبق نتیجه آزمایش فاراده، بار اضافی داده شده به یک رسانا، روی سطح خارجی آن توزیع می شود، لذا همه $18\mu C$ بار داده شده به پوسته، روی سطح خارجی آن توزیع می گردد.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۲۷ و ۲۸)

(کتاب اول)

۱۲۷ - گزینه «۲»

با استفاده از رابطه $C = \frac{Q}{V}$ و با توجه به این که ظرفیت خازن مقدار ثابتی است که فقط تابع عوامل ساختمانی آن است، داریم:

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow \begin{cases} C = \frac{Q_1}{V_1} \\ C = \frac{Q_2}{V_2} \end{cases} \xrightarrow{\text{تساوی طفین}} \frac{Q_1}{V_1} = \frac{Q_2}{V_2}$$

است، ذره باردار در همان جهت نیرو یعنی به سمت راست حرکت می کند.

ثانیاً با توجه به رابطه

$$\Delta U_E = -|q| Ed \cos \theta$$

جایه جایی d برابر با صفر است، $\cos \theta = 1$ شده و در نتیجه

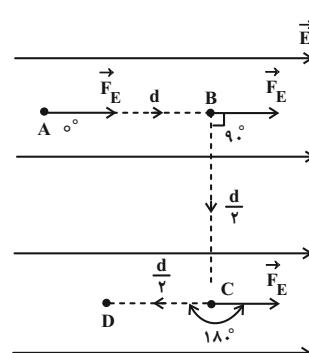
$$\Delta U_E < 0$$
 است؛ یعنی طی این حرکت، انرژی پتانسیل الکتریکی بار

کاهش پیدا می کند. می توان به این صورت نیز استدلال کرد که چون ذره

باردار به صورت خودبه خودی در میدان الکتریکی جایه جا شده، لذا انرژی

پتانسیل الکتریکی آن کاهش می یابد.

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۲۷ و ۲۸)

$$\Delta U_{AB} = -|q| Ed_{AB} \cos \theta_{AB} \xrightarrow{d_{AB}=d, q>0} \cos \theta_{AB} = 1$$

$$\Delta U_{AB} = -qEd$$

$$\Delta U_{BC} = -|q| Ed_{BC} \cos \theta_{BC} \xrightarrow{\theta_{BC}=90^\circ} \cos \theta_{BC} = 0$$

$$\Delta U_{BC} = 0$$

$$\Delta U_{CD} = -|q| Ed_{CD} \cos \theta_{CD} \xrightarrow{\theta_{CD}=180^\circ} \cos \theta_{CD} = -1$$

$$\Delta U_{CD} = qE \frac{d}{2}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۲۷ و ۲۸)

(کتاب اول)

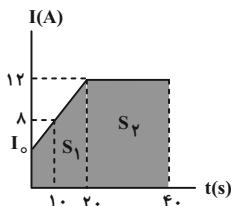
«۱۲۹ - گزینه ۴»

ابتدا با استفاده از ثابت بودن شبیه نمودار در بازه صفر تا 20S ، جریان را در

$$\frac{12-\lambda}{20-10} = \frac{12-I_0}{20} \Rightarrow I_0 = 4\text{A}$$

لحظه $t=0$ محاسبه می کنیم.

سپس مساحت بین نمودار و محور زمان را محاسبه می کنیم:

$$S = S_1 + S_2 = \frac{(4+12)20}{2} + 20 \times 12$$

$$\Rightarrow S = 160 + 240 = 400$$

$$\Rightarrow S = \Delta q = 400\text{C}$$

پس جریان الکتریکی متوسط برابر است با:

$$I_{av} = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{400}{40} = 10\text{A}$$

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم - صفحه های ۳۷ و ۳۸)

(کتاب اول)

«۱۳۰ - گزینه ۲»

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = \frac{V_2}{V_1} \times \frac{I_1}{I_2}$$

با تغییر جریان، مقاومت رسانا ثابت است، داریم:

$$1 = \frac{V+4}{V} \times \frac{0/02}{0/04} \Rightarrow V+4 = 2V \Rightarrow V = 4\text{V}$$

$$R = \frac{V}{I} = \frac{4}{0/02} = 200\Omega$$

حال برای تعیین R داریم:

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم - صفحه های ۳۹ و ۴۰)

$$\frac{Q_1 = 24\mu\text{C}}{V_1 = \lambda\text{V}, V_2 = 36\text{V}} \Rightarrow \frac{24}{\lambda} = \frac{Q_2}{36}$$

$$\Rightarrow Q_2 = \frac{24 \times 36}{\lambda} = 108\mu\text{C}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه ۳۳)

(کتاب اول)

«۱۲۸ - گزینه ۲»

از آنجایی که در صورت سؤال درباره کمیت های Q و C صحبت شده،

$$\text{رابطه مناسب برای محاسبات انرژی } U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \text{ است. داریم:}$$

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \Rightarrow \begin{cases} U_2 = \frac{1}{2} \frac{Q_2^2}{C} \\ U_1 = \frac{1}{2} \frac{Q_1^2}{C} \end{cases} \xrightarrow{\text{تفاضل طرفین}}$$

$$U_2 - U_1 = \frac{1}{2} \frac{Q_2^2}{C} - \frac{1}{2} \frac{Q_1^2}{C}$$

$$\Rightarrow U_2 - U_1 = \frac{1}{2C} (Q_2^2 - Q_1^2) \xrightarrow{C=22\mu\text{F}, U_2 - U_1 = 16\mu\text{J}} Q_2 = Q_1 + \frac{20}{100} Q_1 = \frac{120}{100} Q_1 = \frac{6}{5} Q_1$$

$$16 = \frac{1}{2 \times 22} \left(\frac{36}{25} Q_1^2 - Q_1^2 \right) \Rightarrow \frac{11}{25} Q_1^2 = 16 \times 2 \times 22$$

$$\Rightarrow Q_1^2 = 1600 \xrightarrow{\text{جذر}} Q_1 = 40\mu\text{C}$$

(فیزیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۳۸ و ۳۹)

عبارت «پ»: برای زنگ زدن و انجام فرایند اکسایش وجود رطوبت الزامی است.

عبارت «ت»: فلزات قلیایی به علت واکنش پذیری بالا، به سرعت با اکسیژن هوا واکنش داده و سطح تازه بریده آنها به سرعت تیره می‌شود.

(شیمی ۲ - صفحه ۱۱۶)

شیمی (۲) - نکاه به آینده

«۱۳۱ - گزینه ۴»

بررسی گزینه نادرست:

برآورد میزان تولید یا مصرف نسبی فلزها، سوخت‌های فسیلی و مواد معدنی در سال ۲۰۳۰ میلادی به صورت «مواد معدنی > سوخت‌های فسیلی > فلزها» است.

(محمد فلاح نژاد)

«۱۳۴ - گزینه ۴»

بررسی گزینه نادرست:

در آرایش الکترونی همه کاتیون‌های پایدار فلزهای واسطه دوره چهارم جدول تناوبی، زیرلایه‌ای با $n = 1 = 2s$ (۴s) بدون الکترون است، زیرا ابتدا الکترون از زیرلایه $4s$ و سپس از زیرلایه $3d$ جدا می‌شود و تنها اتمی که کاتیون پایدار با بار $+1$ دارد (Cu)، تنها یک الکترون در زیرلایه $4s$ دارد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۵)

«۱۳۲ - گزینه ۱»

همه عبارت‌های بیان شده درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

الف) آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم همگی آن‌ها به صورت $ns^2 np^2$ بوده و شمار الکترون‌ها در خارجی‌ترین زیرلایه (np^2) با شمار الکترون‌ها در اولین زیرلایه ($1s^2$) یکسان است.

ب) کربن، نافلز بوده و سیلیسیم و ژرمانیم شبکه‌فلز هستند.

پ) سه عنصر کربن، سیلیسیم و ژرمانیم بر اثر ضربه خرد می‌شوند.

ت) خواص فلزی عنصر سرب از خواص فلزی سایر عناصر این گروه بیشتر است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(محمد عظیمیان زواره)

«۱۳۵ - گزینه ۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در این واکنش، واکنش پذیری فراورده‌ها از واکنش پذیری واکنش‌دهنده‌ها بیشتر است.

گزینه «۲»: نافلزها تمایل به از دست دادن الکترون ندارند، واکنش پذیری هر عنصر به معنای تمایل اتم آن به انجام واکنش شیمیایی است.

گزینه «۳»: محلول محتوى کاتیون Fe^{3+} زرد رنگ است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

(سیدرهیم هاشمی‌(هکبری))

«۱۳۳ - گزینه ۳»

عبارت‌های (ب)، (پ) و (ت) نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «ب»: فلزهای دسته d رفتاری شبیه فلزهای دسته s و p دارند.

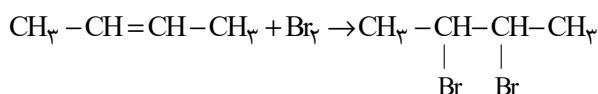
(سیدرهیم هاشمی‌رهاکردی)

«۱۳۹ - گزینه ۲»

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (ب): نفتالن ترکیبی آромاتیک و دارای فرمول مولکولی $C_{10}H_8$ است.

عبارت (ت):

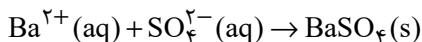
براساس واکنش بالا، فراورده این واکنش، ۲، ۳-دی‌برمو بوتان نامیده می‌شود.

(شیمی - صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(جهان پناه هاتمی)

«۱۴۰ - گزینه ۳»

معادله موازن شده واکنش به صورت زیر است:

سپس با استفاده از مقدار باریم سولفات ($2/33$ گرم) مقدار یون سولفات را حساب می‌کنیم:

$$? g SO_4^{2-} = 2/33 g BaSO_4 \times \frac{1 mol BaSO_4}{233 g BaSO_4}$$

$$\times \frac{1 mol SO_4^{2-}}{1 mol BaSO_4} \times \frac{96 g SO_4^{2-}}{1 mol SO_4^{2-}} = 0/96 g SO_4^{2-}$$

$$\frac{\text{جرم ماده خالص}}{\text{جرم کل}} \times 100 = \text{درصد خلوص}$$

$$\Rightarrow \frac{0/96}{1/2} \times 100 = \% 80 = \text{درصد خلوص}$$

(شیمی - صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(ممدر غلام نژاد)

«۱۳۶ - گزینه ۱»جرم کاهش یافته در این واکنش مربوط به گاز CO_2 است.

$$? g CaCO_3 = 352 g CO_2 \times \frac{1 mol CO_2}{44 g CO_2} \times \frac{1 mol CaCO_3}{1 mol CO_2} \times \frac{100 g CaCO_3}{1 mol CaCO_3} \times \frac{100}{80} = 1000 g CaCO_3$$

(شیمی - صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

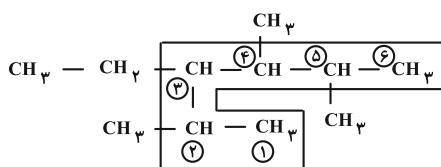
(موسی فیاط علی‌محمدی)

«۱۳۷ - گزینه ۳»

هر چه شمار اتم‌های کربن در هیدروکربنی بیشتر باشد، اندازه مولکول، گران‌روی و نقطه جوش آن هیدروکربن افزایش یافته ولی فرآر بودن آن کاهش می‌یابد.

(شیمی - صفحه‌های ۳۳ و ۳۷)

(مهبوبه پیک محمدی عینی)

«۱۳۸ - گزینه ۲»

۳- اتیل - ۴، ۵- تری متیل هگزان

توجه: اولویت انتخاب زنجیر اصلی با زنجیری است که تعداد شاخه‌های فرعی بیشتری داشته باشد. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

زمانی که تقدم شاخه‌های جانبی از هر دو طرف برابر باشد شماره‌گذاری شاخه اصلی را از سمتی شروع می‌کنیم که شماره کوچک‌تری به شاخه

جانبی دارای نام مقدم‌تر (اتیل) برسد. (رد گزینه «۳»)

(شیمی - صفحه‌های ۳۷ و ۳۰)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دورة ۹۶)

۶ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخگویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، کیارش صانعی، نیلوفر امینی، عرشیا مرزبان، فاطمه راسخ، نیما امینی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدی، مریم عظیم پور، حمید گنجی
حروف چینی و صفحه آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

استعداد تحلیلی

(نیلوفر امین)

متن در وصف «وسواس» حافظ است که به جای کمیت کار، به کیفیت کار می‌پردازد و برای آن نیز زحمت بسیار می‌کشد. دیگر گزینه‌ها نامریبوط است.
(هوش کلامی)

(نیلوفر امین)

خرقه که لباس عارف‌هاست، از پشم است. شاعر در بیت نخست صورت سؤال می‌گوید «اگر (صرف) با پوشیدن خرقه، کسی درویش و عارف می‌شد، میش (گوسفند) رئیس عارف‌ها می‌بود». معروف کرخی هم صوفی و عارفی مشهور است. شاعر در بیت دوم صورت سؤال می‌گوید «اگر آن مرد معمولی که سرگردان است (به دلیل همین سرگردانی اش، خیال می‌کند که) مرد خداست، چرخ آسیا (که دائم می‌چرخد) در جایگاه معروف کرخی قرار دارد». بیت گزینه «۳» نیز در رد ظواهر است.

(هوش کلامی)

(سپهر عسن فان پور)

گزینه «۲»
واژه‌های خواسته شده:
تجارب: آزموده‌ها (یک «» در گزینه اضافه است).
ناگزیر: ناچار / مضامین: مفهوم‌ها / آهنگیں: موزون
(هوش کلامی)

(عمرشیا مرزبان)

گزینه «۴»
کوچک‌ترین مضرب مشترک اعداد ۴، ۳، ۵ و ۷ است:
 $3 \times 4 \times 5 = 60$
برای پیدا کردن عدد چهار رقمی مدنظر، ابتدا حدود آن را معلوم می‌کنیم:
 $10000 = 16 \times 60 + 40$
پس کوچک‌ترین مضرب چهار رقمی عدد ۶۰ است ($40 + 20 + 40 + 20 = 1020 + 2 = 1022$). پس تعداد دانش‌آموزان ما ۱۰۲۲ است که مضرب ۷ است:
 $1022 = 7 \times 146$
(هوش ریاضی)

(کیارش صانع)

گزینه «۲»
تعداد اعضای دسته‌ها، پنج تا پنج تا بیشتر می‌شود:
۱، ۶، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ...
عدد آخر هر دسته از الگوی زیر معلوم می‌شود:
 $1, 1+6=7, 1+6+11=18, \dots$
 $1+6+11+16=34, 1+6+11+16+21=55$
پس عدد آخر دسته پنجم، عدد ۵۵ است.
به همین ترتیب، اعدادی پایانی دسته ششم و هفتم هم معلوم می‌شود:
 $55+26=81, 81+31=112$
دسته هفتم ۳۱ عضو دارد، پس برای رسیدن به عدد وسط آن، باید ۱۵ واحد به عقب برویم و به عدد $97 - 112 = 15$ برسیم.
حاصل جمع خواسته شده، $97 + 55 = 152$ است.
(هوش ریاضی)

(ممید اصفهانی)

متن صورت سؤال بیان می‌کند دانشمندانی که پس از نیوتون می‌زیسته‌اند، از آنجا که قوانین نیوتون جامع و کامل بوده و هرچه را تا آن زمان در طبیعت دیده شده، توجیه می‌کرده است، دیگر کاری برای انجام دادن ندارند و بی‌انگیزه می‌شوند. پس احساس «زیان و افسوس» می‌کنند.
(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

گزینه «۱»

نیوتون طبق متن، پس از آن که برای اوّلین بار به عنوان دانشجو وارد دانشگاه کیمبریج می‌شود، هجده ماه در آنجا می‌ماند و سپس در بیست و سه سالگی آن‌جا را ترک می‌کنند. بنابراین وی در حدود بیست و یک و ۱۶۴۲ بیست و دو سالگی وارد دانشگاه شده است. طبق متن، نیوتون در سال ۱۶۴۲ + ۲۱ = ۱۶۶۳ وارد دانشگاه شده است، نه زودتر. این یعنی گزینه «۱» مطابق متن نیست.
(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

گزینه «۲»

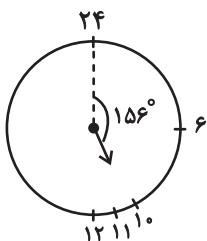
به دو نکته دقیق کنید: متن می‌گوید با تلاش‌های نیوتون، ظاهراً همه پدیده‌های طبیعی دیده شده تا آن زمان بر حسب یک نظریه کاملاً مکانیکی توضیح می‌گیرد. همچنین برای توصیف پاسخ لابلás به ناپلئون از واژه «فلسفه جبری» استفاده شده است. این‌ها یعنی اختیاری خارج از این جبر و مکانیک، دست‌اندر کار نیست. پاسخ لابلás، رد لزوم فرض چنین دخالتی است.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

گزینه «۲»

متن از نظریه‌های نیوتون با ذکر این نکته تمجید می‌کند که «عمومیت» دارد: یعنی برای هر پدیده یک نظریه جداگانه نیست، نظریه‌ای است که همه پدیده‌های طبیعی را - تا زمان خودش - توجیه می‌کند. این، یعنی آن‌چه را مشترک است می‌بیند، در حالی که به نظر مشترک نمی‌رسد.
(هوش کلامی)

پس در ساعت $10:24'$ عقربه ساعت شمار به اندازه

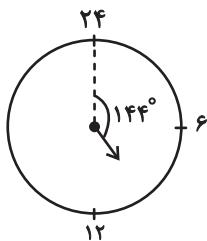
$$\text{همچنین عقربه دقیقه شمار در هر دقیقه } \frac{1}{4}^\circ = 156^\circ \text{ از ساعت } 24 \text{ دور شده است.}$$

همچنین عقربه دقیقه شمار در هر دقیقه $\frac{360^\circ}{60} = 6^\circ$ حرکت می‌کند.

پس در ساعت $10:24'$ ، عقربه دقیقه شمار $= 24 \times 6 = 144^\circ$ از ساعت 24

دور است.

پس فاصله خواسته شده، $= 12^\circ = (156 - 144)^\circ$ است.

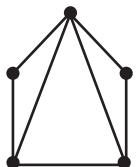

(هوش ریاضی)

(کلارشن صانعی)

«گزینه» ۲۶۳

می‌توان شکل زیر را رسم کرد:

که در مجموع حداقل هفت پاره خط رسم شده است.

همچنین می‌توانیم خیلی ساده‌تر، متوجه شویم هر پاره خط بین دو نقطه

$$\text{رسم می‌شود، پس در مجموع } \frac{2+2+3+3+4}{2} = \frac{14}{2} = 7 \text{ پاره خط در}$$

شکل رسم شده است

(هوش ریاضی)

(فاطمه راسخ)

«گزینه» ۲۶۰

در الگوی صورت سؤال، «جمع ارقام عدد سمت چپ»، در «سمت چپ عدد سمت راست» می‌آید و بسته به زوج یا فرد بودن عدد سمت چپ، عدد $«۰»$ یا $«۱»$ در یکان عدد سمت راست قرار می‌گیرد:

$$252: 2+5+2=9 \Rightarrow ۹ \text{ زوج و}$$

$$387: 3+8+7=18 \Rightarrow ۱۸ \text{ فرد و}$$

$$425: 4+2+5=11 \Rightarrow ۱۱ \text{ فرد و}$$

$$386: 3+8+6=17 \Rightarrow ۱۷ \text{ زوج و}$$

$$169: 1+6+9=16 \Rightarrow ۱۶ \text{ فرد و}$$

$$328: 3+2+8=13 \Rightarrow ۱۳ \text{ زوج و}$$

(هوش ریاضی)

«گزینه» ۲۶۱

مسافتی که علی می‌تواند طی کند:

$$\frac{40L}{\frac{1}{2}km} = 80 \text{ km}$$

حال مسافت‌های کوچک‌تر و مساوی ۸۰ کیلومتر را بررسی می‌کنیم:

$$50+25=75 \quad \text{علی} \leftarrow \text{حامد} \leftarrow \text{رضا}$$

$$42+25=67 \quad \text{علی} \leftarrow \text{رضا} \leftarrow \text{حامد}$$

$$42+20=62 \quad \text{علی} \leftarrow \text{رضا} \leftarrow \text{امیر}$$

$$42+38=80 \quad \text{علی} \leftarrow \text{رضا} \leftarrow \text{نیما}$$

$$36+32=68 \quad \text{علی} \leftarrow \text{امیر} \leftarrow \text{حامد}$$

$$36+20=56 \quad \text{علی} \leftarrow \text{امیر} \leftarrow \text{رضا}$$

$$25+38=63 \quad \text{علی} \leftarrow \text{نیما} \leftarrow \text{رضا}$$

$$25+35=60 \quad \text{علی} \leftarrow \text{نیما} \leftarrow \text{آرش}$$

$$30+40=70 \quad \text{علی} \leftarrow \text{آرش} \leftarrow \text{حامد}$$

$$30+40=70 \quad \text{علی} \leftarrow \text{آرش} \leftarrow \text{رضا}$$

$$30+35=65 \quad \text{علی} \leftarrow \text{آرش} \leftarrow \text{نیما}$$

در مجموع ۱۱ طریق داریم.

(هوش ریاضی)

«گزینه» ۲۶۲

فاصله بین هر دو عدد روی ساعت خاص ما، $= 15^\circ = \frac{360^\circ}{24}$ است. پس

عقربه ساعت شمار در هر دقیقه، $= \frac{1}{4}^\circ = \frac{15}{6}^\circ$ جابه‌جا می‌شود.

(فرزادر شیرمحمدی)

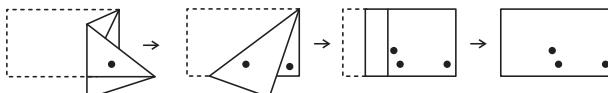
«۲۶۷- گزینه»

شکل صورت سؤال با 180° درجه دوران به شکل گزینه «۳» تبدیل می‌شود.
(هوش غیرکلامی)

(هاری زمانیان)

«۲۶۸- گزینه»

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می‌کنیم:

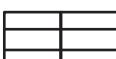
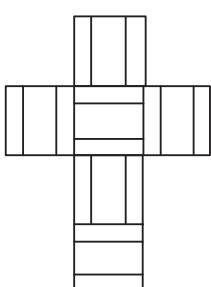

(هوش غیرکلامی)

(دریم عظیم‌پور)

«۲۶۹- گزینه»

شکل گستردۀ صورت سؤال را می‌توان به شکل زیر ساده کرد. واضح است
وجه‌های هرگز در مکعب صورت سؤال حاصل نمی‌شود.

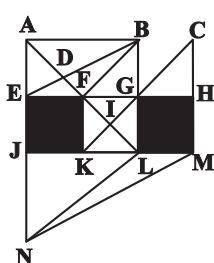
همچنین هرگز دو وجه به شکل کنار هم قرار نمی‌گیرند.

(هوش غیرکلامی)

(همید کنی)

«۲۷۰- گزینه»

مثلث‌های متنظر:

ABD, ABF, ADE, DBF, FBG, FGI, KIL, AEB

(هوش غیرکلامی)

(همید اصفهانی)

«۲۶۴- گزینه»

فرزندهای اول و هشتم پسرند، پس فرزندهای دوم و هفتم دخترند. حال اگر فرزند سوم نیز دختر باشد، دو فرزند پسر دیگر باید فرزندهای چهارم و ششم باشند. پس فرزند پنجم قطعاً دختر است، اما معلوم نیست منظر باشد یا نه.

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پ	۵				۵	پ	

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پ	۵	پ	۵	پ	۵	۵	پ

(هوش ریاضی)

«۲۶۵- گزینه»

از نظر تفکیک جنسیتی، تنها سه حالت برای این سؤال ممکن است، که در هر سه حالت فرزند دوم دختر است. تنها در یکی از این حالت‌هاست که فرزند ششم نیز دختر است.

احتمال این که فرزند دوم زری باشد $\frac{1}{4}$ و احتمال این که فرزند ششم دختر باشد $\frac{1}{3}$ از $\frac{1}{3}$ است، چرا که سه دختر باقی است:

$$\begin{array}{l} \text{پ د د پ د پ د پ} \\ \text{پ د پ د پ د پ} \\ \text{پ د پ د پ د پ} \end{array}$$

$$\frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{36}$$

(هوش ریاضی)

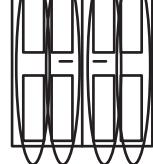
«۲۶۶- گزینه»

الگوی صورت سؤال، سه در دولنگه دارد که هر کدام چهار ستون با چهار طرح مختلف دارند. ستون اول رنگی، دوم هاشور کج، سوم نقطه و چهارم هاشور راست است. میزان رنگی بودن آن‌ها ربع ربع در حال تغییر است:

$$1: \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4}, \boxed{\frac{4}{4}}$$

$$2: \frac{3}{4}, \frac{2}{4}, \frac{1}{4}, \boxed{0}$$

$$3: 0, \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \boxed{\frac{3}{4}}$$

(هوش غیرکلامی)